

TER ONDERTEKENING

1.

Aan de Directeur-generaal Agro en Natuur

Directoraat-generaal Agro en
NatuurDirectie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 070

10.2.e

@minez.nl

Datum

29 januari 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18015689

BM: 18015905

Bijlage(n): div.

nota

Antwoord in gebreke stelling 10.2.e

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema

directeur PAV

Rob van Brouwershaven

MT-lid PAV

10.2.e

Aanleiding

Bijgevoegde brief is een reactie op een ingebrekestelling met betrekking tot een ontheffingsverzoek in het kader van de Meststoffenwet. De brief van de ondernemer is zoekgeraakt binnen LNV. De reactie op de ingebrekestelling moet uiterlijk 30 januari worden verzonden, om een dwangsom te voorkomen. Bijgaand besluit is afgestemd met WJZ.

Advies

U kunt bijgevoegd besluit ondertekenen namens de Minister.

Kernpunten

- 10.2.e heeft een ontheffingsverzoek in het kader van de Meststoffenwet ingediend. Dit verzoek is aangetekend verzonden en op 29 november jl. in ontvangst genomen.
- De brief is zoekgeraakt binnen LNV. Slechts de enveloppe is in domus geregistreerd.
- 10.2.e stelt LNV in gebreke wegens het uitblijven van een reactie.
- Er is herhaaldelijk telefonisch contact geweest met 10.2.e. Donderdag 25 januari jl. heeft 10.2.e aangegeven pas bereid te zijn, zijn ontheffingsverzoek (een kopie van de brief uit november) opnieuw in te sturen na betaling van de dwangsom.
- Hiermee ontbreekt de inhoudelijke basis voor een beoordeling van het ontheffingsverzoek.
- Om een dwangsom te voorkomen moet een reactie uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling (dat wil zeggen 30 januari) worden verstuurd.
- Daarom wordt in bijgevoegde brief meegedeeld dat geen inhoudelijk besluit zal worden genomen. Deze schriftelijke weigering om een besluit te nemen voorkomt een dwangsom en geldt als besluit dat vatbaar is voor bezwaar en beroep.

Ontvangen BBR

29/1

2.

Telefoonnotities:

24/1 8.42 gebeld met 10.2.e . Aangegeven dat brief zoek is. Meneer heeft voor de kerst gebeld met 10.2.e . laatste dag voor reces door mevr. van RVO. Daarna niets meer gehoord. Toegezegd brief te zoeken.

25/1 - 16.19 10.2.e belt. Wij hebben nog niks. Meneer heeft kopie van brief., maar wil deze alleen toesturen na betaling van een dwangsom van € 1260. Aangegeven dat ik daar niet aan kan beginnen. Verder beloofd hem te informeren zodra ik meer weet.

29/1 - 13.04 10.2.e opnieuw gebeld. Aangegeven dat brief echt zoek is. Meneer denkt na over opnieuw versturen inhoudelijk verzoek. Maar geeft aan nu eerst "de dwangsom te willen laten vollopen". Meneer vraagt om schriftelijke reactie. Aangegeven dat die op korte termijn volgt.

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
10.2.e
T 070 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum
31 mei 2018

Kenmerk
DGAN-PAV / 18114623

Kopie aan

Bijlage(n)
5

nota

nota bij reacties op drie verzoeken om vrijstelling
fosfaatrechtenstelsel biologische melkveehouderij

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
DG AN	Directeur PAV	
Marjolijn Sonnema	Rob van Brouwershaven	
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
Coördinerend jurist		
10.2.e		
BBR-paraaf		

Aanleiding

Er is een drietal verzoeken binnengekomen van organisaties die de biologische melkveehouderij vertegenwoordigen.

Eén verzoek van Netwerk GRONDig. Deze organisatie heeft ambtelijk bij e-mail van 30 april jl. (bijlage) verzocht de biologische melkveehouderij vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel. Bij e-mail van 30 mei jl. is dit verzoek herhaald, vergezeld van een e-mail van Directoraat Generaal ENVI.

Eén verzoek van de stichting Demeter om de biologisch dynamische melkveehouderij uit te zonderen van het fosfaatrechtenstelsel.

Eén verzoek van Biohuis, Bionext en Natuurweide om de biologische melkveehouderij vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel.

Advies

U kunt bijgevoegde brieven ondertekenen.

Kernpunten**Algemeen**

- Het verzoek om de biologische sector vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel gaat voorbij aan de uitkomst van de debatten over het fosfaatrechtenstelsel in Eerste en Tweede Kamer.
- In uw brief over de impact van het fosfaatrechtenstelsel op bedrijfsniveau heeft u aangegeven geen aanleiding te zien om de biologische sector buiten het stelsel te brengen. U heeft dit nog eens herhaald in de antwoorden in het schriftelijk overleg die u 30 mei aan de Tweede Kamer hebt verzonden.

Ontvangen BBR

- Er zijn geen nieuwe omstandigheden die een uitzonderingspositie voor de biologische melkveehouderij rechtvaardigen. U wijst de drie verzoeken van de dan ook af.

Netwerk GRONDig

- Netwerk Grondig profileert zich als vertegenwoordiger van de biologische melkveehouderij.
- De e-mail van DG ENVI aan Netwerk Grondig (bijlage), gebruikt Netwerk Grondig in de media, zoals de Boerderij (bijlage) om hun standpunt kracht bij te zetten.
- Betreffende e-mail lijkt niet te zijn afgestemd met DG COMP en DG AGRI. De mail geeft bovendien aan dat Nederland gehouden is aan de productieplafonds en zelf verantwoordelijk is om binnen de meststoffenwet fosfaatrechten toe te kennen, inclusief het aanwijzen van uitzonderingen.

Stichting Demeter

- Stichting Demeter doet het verzoek melkveehouders die voldoen aan het internationale Demeter keurmerk vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel.
- De Stichting is van mening dat biologisch dynamische boeren gegeven hun milieuvriendelijke werkwijze niet onder het stelsel horen te vallen.
- Demeter geeft aan dat het fosfaatrechtenstelsel biologische dynamische boeren een concurrentienadeel geeft.
- Het verzoek van Demeter biedt geen aanknopingspunten om biologisch dynamische melkveehouders anders te behandelen dan ander melkveehouders.

Biohuis, Bionext en Natuurweide

- Briefschrijvers schetsen de moeilijke situatie waarin een aantal biologische melkveehouders zich bevindt. Hun inschatting is dat ca. 20 biologisch bedrijven failliet dreigen te gaan als gevolg van het fosfaatrechtenstelsel.
- Briefschrijvers geven aan dat de markt voor biologische zuivel groeit. In principe is er dus potentie voor de sector.
- Aangegeven wordt dat er een latente fosfaatruimte is in de biologische melkveehouderij die nu niet kan worden benut. Met andere woorden de productie van fosfaat neemt toe bij een vrijstelling.
- Briefschrijvers willen met u in gesprek.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en
NatuurDirectie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

21 juni 2018

Kenmerk

DGAN-PAV/18143517

Bhm: 18143547

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Regeling fosfaatbank

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema

PAV, directeur

Rob van Brouwershaven

PAV, MT-lid

10.2.e

WJZ, coördinerend jurist

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Met deze nota leggen wij u de conceptregeling fosfaatbank voor. Met de relevante sectorpartijen is afgesproken dat de conceptregeling met hen wordt besproken alvorens deze aan de Staten Generaal voor te hangen.

Advies

U wordt geadviseerd in te stemmen met consultatie van de relevante sectorpartijen op basis van voorliggende regeling fosfaatbank.

Kernpunten

- Gelet op de tijdsdruk leggen wij u een versie van de regeling voor die mogelijk op kleine punten nog wordt aangepast. De inhoud zal echter niet meer wezenlijk veranderen, en de regeling is stabiel genoeg om de sector te consulteren.
- Met de regeling fosfaatbank worden grondgebonden en jonge melkveehouders gestimuleerd via het toedelen van ontheffingen middels loting. Voorliggend concept is in lijn met het concept dat aan de Europese Commissie (EC) is voorgelegd bij de staatssteunnotificatie van het fosfaatrechtenstelsel. Als de regeling langs deze lijn wordt vastgesteld dan is een notificatieprocedure bij de EC niet nodig.
- Afgelopen week hebben we met u gesproken over opties om proefstallen en/of MDV-stallen onderdeel te laten zijn van de regeling. Dat is nog niet verwerkt in voorliggend concept. Indien u dergelijke inhoudelijke aanpassingen wilt doorvoeren, zullen we dit betrekken bij de lopende overleggen met de Europese Commissie. Dit kan gevolgen hebben voor het tijdpad. We zullen dan wel proberen om de aanpassingen zodanig in te passen dat een nieuwe notificatieprocedure niet nodig zal zijn.
- Het streven was om de fosfaatbank per 1 september open te stellen (start aanvraagperiode). Het vervolmaken van de regeling heeft echter vertraging opgelopen, omdat prioriteit is gegeven aan onder andere de omgang met knelgevallen en de oplossingsrichting voor vleesvee. Inmiddels hebben we moeten constateren dat, gegeven de informele consultatie en de voorhang bij de Eerste en Tweede Kamer die nog plaats moeten vinden, openstelling van

Ontvangen BBR

de aanvraagperiode op 1 september niet meer realistisch is. De eerst haalbare openstellingsdatum is 1 oktober 2018 (mits de regeling inhoudelijk niet meer wijzigt). De ontheffingen die op de aanvragen worden verleend zullen 1 januari 2019 ingaan. Naar verwachting zullen de beschikkingen op zijn vroegst in januari kunnen worden verstuurd (die gelden dan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari).

- Dit betekent dat ondernemers niet voorafgaand aan het kalenderjaar zullen weten of zij over een ontheffing kunnen beschikken. Dat is niet ideaal, maar ook niet onoverkomelijk aangezien het stelsel afrekent over een kalenderjaar. De ontheffingen zijn dus niet meteen aan het begin van het jaar noodzakelijk.
- Gelet op de lopende discussie met de Europese Commissie over het aantal toegekende fosfaatrechten dat het productieplafond overschrijdt, is het niet denkbeeldig dat we u zullen adviseren om de regeling fosfaatbank dit jaar niet open te stellen. Dit is namelijk de meest 'pijnloze' manier om bij te dragen aan het verminderen van de hoeveelheid rechten in de markt. We verwachten hierover na de zomer een besluit aan u voor te leggen.

Toelichting

Regeling fosfaatbank

- In de meststoffenwet (artikel 32a) is bepaald dat bij overdracht van fosfaatrechten 10% van deze rechten komt te vervallen. De productieruimte die met deze vervallen rechten wordt gecreëerd komt ten goede aan de fosfaatbank.
- Met de Regeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ten behoeve van de vaststelling van nadere regels voor de fosfaatbank (Regeling fosfaatbank), wordt bepaald op welke wijze deze ruimte wordt ingezet.
- De basis voor de Regeling fosfaatbank is artikel 38a van de Meststoffenwet. Dit artikel bepaalt dat ontheffingen kunnen worden verleend ter bevordering van grondgebondenheid en ter stimulering van jonge landbouwers.

Europese Commissie

- Het voornemen om te komen tot een fosfaatbank was een belangrijk element bij de notificatie van het fosfaatrechtenstelsel. Een concept van de regeling heeft deel uitgemaakt van de procedure.
- Dit betekent dat als de regeling in lijn met dit concept is, een aparte notificatie niet noodzakelijk is.

Inhoud Regeling fosfaatbank

- De Europese Commissie stelt de eis dat het fosfaatrechtenstelsel bijdraagt aan milieudoelstellingen die verder gaan dan de unie-normen. Bevordering van grondgebondenheid is om die reden een basiseis voor de Regeling fosfaatbank.
- De doelgroep van de wet bestaat hiermee uit grondgebonden melkveehouders en jonge grondgebonden melkveehouders. De Regeling fosfaatbank zal de fosfaatruijnte die middels afroaming beschikbaar komt, via ontheffingen toekennen. De ontheffingen hebben een looptijd van 5 jaar en zijn niet verhandelbaar. Lang genoeg om als ondernemer profijt te hebben van de

ontheffingen en te zorgen voor voldoende verdien capaciteit om na afloop van de ontheffing fosfaatrechten te kunnen kopen en kort genoeg om meerdere ondernemers gebruik te kunnen laten maken van de ontheffingen.

- De verwachting is dat de aanvragen de beschikbare ruimte zullen overstijgen. Mede gelet op de uitvoerbaarheid is daarom gekozen voor een loting. Hierbij zullen jonge grondgebonden melkveehouders twee maal zoveel kans krijgen als grondgebonden melkveehouders.
- Openstelling van de regeling is jaarlijks voorzien zo laat mogelijk in het jaar omdat de fosfaatbank dan maximaal gevuld is, maar nog vroeg genoeg om RVO.nl voldoende tijd te geven om voor het einde van het jaar op de aanvragen te besluiten. De aanvraagperiode wordt door u bij afzonderlijk besluit bekend gemaakt in de Staatscourant. Daarbij wordt dan gelijk vermeld voor hoeveel kilogrammen fosfaat ontheffingen kunnen worden verleend.

Sectorpartijen

- Over de contouren van de Regeling fosfaatbank heeft in januari overleg plaatsgevonden met LTO Nederland, NAJK, NMV, Netwerk Grondig en Innovatief uit de Knel. Afsproken is dat een definitief concept ter consultatie aan deze partijen wordt voorgelegd.
- We verwachten met name vanuit NAJK kritiek. NAJK vindt namelijk dat ook niet-grondgebonden jonge landbouwers voor de fosfaatbank in aanmerking zouden moeten kunnen komen. Wij achten dit niet verdedigbaar, omdat hiermee geen milieubelang gediend is. Het milieubelang dat gepaard gaat met het stimuleren van grondgebondenheid was voor de EC een belangrijk element in de staatssteungoedkeuring.

Procedure / planning

- Als u instemt met de bijgevoegde regelingstekst en het voorstel om deze versie met de sector te delen, zullen wij de regelingstekst ter consultatie aan de sectorpartijen voorleggen.
- Hierna zal een definitief concept aan u worden voorgelegd, ten behoeve van voorhang van de regeling bij de Staten Generaal.
- De eerst haalbare openstellingsdatum is dan 1 oktober 2018, mits de regeling inhoudelijk niet wijzigt.

31-1-2018

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

10.2.e

5.

Datum **30 JANUARI 2018**
Betreft Ontheffingsverzoek meststoffenwet

Geachte 10.2.e,

Hiermee reageer ik op uw brief van 14 januari jl. Met deze brief stelt u het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in gebreke wegens het niet tijdig reageren op uw ontheffingsverzoek inzake de Meststoffenwet, dat op 29 november bij mijn ministerie is binnengekomen.

Zoals in december en januari telefonisch met u is gedeeld, is uw brief helaas zoekgeraakt. Mijn excuses daarvoor.

U heeft aangegeven de brief niet opnieuw te willen toezenden. Zonder deze brief is het niet mogelijk uw ontheffingsverzoek te beoordelen en een inhoudelijk besluit te nemen. Ik zal daarom geen inhoudelijk besluit nemen. Ik verwijs hierbij naar artikel 6:2, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht.

Indien u alsnog een inhoudelijk besluit wenst, kunt u een nieuw verzoek indienen.

Ik hoop u hiermee afdoende te hebben geïnformeerd over uw verzoek.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,

10.2.e

drs. Marjolijn Sonnemaa
Directeur-generaal Agro en Natuur

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Behandeld door

10.2.e

T 070 10.2.e

F 0

10.2.e @minez.nl

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18015606

Directoraat-generaal Agro en
Natuur
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk
DGAN-PAV / 18015606

Bezwaar

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken, binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Voor de ondertekening heeft u een TAN-code nodig. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van deze brief mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

6.

5/3 18023714
13415 10.2.e
1/3

Dag 10.2.e

Bij bijgaande nota heb je een aantal vragen gesteld. Wij hebben op maandag 5 maart een korte bespreking van deze nota ingepland. Ter voorbereiding hiervan tref je hieronder alvast nadere informatie naar aanleiding van jouw opmerkingen.

Groet, 10.2.e

11.1

11.1

11.1

11.1

11.1

10.2.e

24/2

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

11.1

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e r@minez.nl

Datum

19 februari 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18023714

BHM:18028185

Kopie aan

WJZ,DAD, RVO.nl, NVWA

nota

11.1

Fosfaatrechtenstelsel: aanscherpen definitie melkvee en
problematiek zood- en weidekoeien

11.1

Paralelmunte

DG AN

Marjolijn Sonnema

PAV, directeur

Rob van Brouwershaven

PAV, MT-lid

Frank Koning

WJZ, coördinerend jurist

10.2.e

RVO, directeur KPEU

René van der Burg

BBR

Elisabeth

10.2.e

11.1

11.1

11.1

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

11.1

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

11.1

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

11.1

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

11.1

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

11.1

Kenmerk
DGAN-PAV / 18023714

11.1

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

7.

11.1

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

11.1

10.2.e

nota

Kamerbrief stand van zaken fosfaatrechtenstelsel

24-3

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema

PAV, Directeur

Rob van Brouwershaven

PAV, MT lid

10.2.e

WJZ, Coördinerend jurist

10.2.e

RVO, directeur KPEU

René van der Burg

BBR

10.2.e

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

16 maart 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18042116

BM:18047098

Kopie aan

Bijlage(n)

1

11.1

Aanleiding

Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot het fosfaatrechtenstelsel. Gegeven de onduidelijkheden over vleesvee en fosfaatrechten en de druk om meer ruimte te bieden voor knelgevallen, is het belangrijk om op deze onderdelen spoedig de Kamer te informeren. U komt met deze brief tevens uw toezegging na om de Kamer te informeren over de gesprekken met de banken in het kader van fosfaatrechten.

Advies

U kunt de bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- Tot op heden is met ruim 22.000 beschikkingen ruim 85 miljoen kilogram aan fosfaatrechten toegekend.
- Het verduidelijken van de definitie van melkvee in een beleidsregel in combinatie met een vrijstellingsregeling voor de houders van jongvee voor de zoogkoeienhouderij biedt een oplossing voor de vleesveehouders.
- Deze aanpak zorgt er ook voor dat de houders van zeldzame runderrassen voor de productie van vlees worden geholpen.
- Deze maatregelen moet nog wel met de Europese Commissie worden besproken. Dat geldt ook voor de herziening van toegekende rechten waarmee ondernemers rekening moeten houden, indien de verduidelijking van de definitie van melkvee betekent dat zij rechten hebben ontvangen in verband met jongvee dat niet bedoeld was om een kalf te krijgen.
- Daarom zal na verzending van de brief contact worden gelegd met de Europese Commissie.
- Zowel ondernemers die willen deelnemen aan de vrijstellingsregeling als ondernemers die rechten hebben ontvangen voor jongvee dat niet bedoeld was om te kalven, worden gewaarschuwd er verstandig aan te doen hun rechten niet te verhandelen.
- Uit de gesprekken met de banken blijkt dat financieringsaanvragen individueel worden beoordeeld. We zien geen mogelijkheden voor de overheid om hierin ondersteuning te bieden.

Ontvangen BBR

3-4

- De opzet van de fosfaatbank wordt uitgewerkt, met de brief geeft u aan te streven naar openstelling per 1 september 2018.
- Verder stuurt u een notitie van de WUR naar de Kamer en geeft u aan (overeenkomstig uw besluit van december jl.) geen gebruik te maken van de mogelijkheid die de Meststoffenwet als gevolg van het amendement Geurts-Dik Faber biedt om voer-mestcontracten bij AMVB in te voeren in het stelsel van verantwoorde en grondgebonden groei melkveehouderij. Dit is door u toegezegd in het VAO Mestbeleid/zesde Actieprogramma Nitraatrichtlijn van 1 februari 2018. De reflectie leidt niet tot nieuwe inzichten.
- Tot slot biedt u de nulmeting grondgebondenheid aan die door de toenmalige Staatssecretaris van EZ is toegezegd tijdens de wetsbehandeling van de Algemene Maatregel van Bestuur Verantwoorde groei melkveehouderij (grondgebondenheid) van 24 april 2015. Deze vormt de basis voor de volgende metingen.

Toelichting

Beschikkingen

Met deze brief informeert u de Kamer over het aantal beschikkingen dat tot nu toe is toegekend en de hoeveelheid fosfaat die hiermee is gemoeid. De op basis van toegekende rechten te verwachten fosfaatproductie overschrijdt het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij (84,9 miljoen kilogram). Dit is echter niet direct reden tot zorg:

- Er zijn ook rechten toegekend voor de productie van fosfaat door dieren buiten de melkveehouderij die wel onder de definitie van melkvee vallen (zie de oplossing die we hiervoor hebben gevonden voor de vleesveehouderij). De fosfaatproductie van deze dieren valt niet onder het sectorplafond voor de melkveehouderij maar in de categorie 'overig'.
- Als gevolg van de in de brief aangekondigde maatregelen met betrekking tot de vleesveehouderij, zal het aantal rechten buiten de melkveehouderij afnemen.
- Daar komt bij dat de verwachte fosfaatproductie is berekend op forfaitaire basis. Na afloop van het jaar bepaalt het CBS de daadwerkelijke fosfaatproductie en op basis daarvan kan worden bepaald of het sectorplafond al dan niet wordt overschreden. Er is reden om te verwachten dat de werkelijke fosfaatproductie lager is dan de berekening op forfaitaire basis. Zo zijn de resultaten van het voerspoor nog niet verwerkt in de forfaits.

Het is op dit moment dus nog te vroeg om bij te sturen. Met het CBS is afgesproken dat LNV ieder kwartaal een rapportage krijgt over de fosfaatproductie in de Nederlandse veehouderij. Als de productie in de melkveehouderij het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij dreigt te overstijgen (bijvoorbeeld doordat rechten van buiten de melkveehouderij worden verkocht aan melkveehouders) kunt u volgens de wet een extra korting toepassen. De bij invoering van het fosfaatrechtstelsel toegepaste generieke korting van 8,3% bevatte in overleg met (en op uitdrukkelijk verzoek van) de sector geen veiligheidsmarge. De betrokken sectorpartijen hebben op dat moment aangegeven dat zij zich realiseren dat het ontbreken van deze marge een risico in zich heeft.

11.1

Positie van de vleesveehouderij

De noodzakelijke verduidelijking van de definitie van jongvee en de voorgenomen vrijstellingsregeling voor de zoogkoeienhouderij zijn ambtelijk besproken met LTO vleesvee, VleesveeNL, de stichting Zeldzame Huisdierrassen en enkele individuele ondernemers. Deze partijen ondersteunen de geboden oplossingsrichting. De positie van VleesveeNL komt enigszins neer op 'wel de lusten en niet de lasten'. Zij geven naast hun instemming met de oplossing aan dat ze moeite hebben met het afstand doen van toegekende fosfaatrechten (en waar nodig terugvorderen van fosfaatrechten). De staatssteunkaders laten hier echter geen ruimte. Met deze oplossing wordt ook het probleem met de zeldzame runderrassen verkleind, omdat ook vleesvee van zeldzame rassen onder de vrijstelling kan vallen.

Zoals bij nota van 19 februari is aangegeven, kent deze aanpak risico's in de uitvoering. Het gaat daarbij om de gevolgen van de verduidelijking van de definitie van melkvee voor de toegekende fosfaatrechten. Niet uit te sluiten is dat de toekenning van deze rechten, mede in het licht van de staatssteunkaders, opnieuw zal moeten worden bezien. Het betreft ondernemers die rechten hebben ontvangen in verband met jongvee dat niet bedoeld was om te kalven: zij moeten er rekening mee houden dat de toekenning van rechten wordt herzien en dat als gevolg van die herziening rechten worden teruggevorderd. De bewijsvoering kan in sommige van deze gevallen lastig zijn. Verder ligt dit gevoelig omdat ondernemers mogelijk aangeven dat er vertrouwen is gewekt met het afgeven van de initiële beschikkingen.

Zoals met u besproken op 5 maart jl. zijn er aan het niet inzetten op deze oplossingsrichting echter meer nadelen verbonden. Dit geldt voor de risico's op het gebied van de uitvoering en de handhaving.

Inzet van deze lijn zal afhankelijk zijn van overleg met de Europese Commissie.

Knelgevallen

Met deze brief informeert u de Kamer ook over de gesprekken die met de banken zijn gevoerd naar aanleiding van het advies van de commissie Kalden (herhaald in een motie van Geurts) om met banken te bespreken in hoeverre bedrijven die buiten de knelgevallenvoorziening vallen maar wel in de "bedrijfseconomische knel" zitten, geholpen kunnen worden. Deze gesprekken hebben niet tot nieuwe inzichten geleid. De banken financieren grotendeels op cash flow, overheidsinstrumentarium in de vorm van borgstellingen heeft daarom geen toegevoegde waarde. De instelling van banken om ondernemers geen leningen te bieden als deze slechts leiden tot uitstel van executie, is ook in het belang van de ondernemers zelf.

In de brief wordt bewust niets gezegd over de verdere aanpak omtrent knelgevallen. De reden is dat we de banken niet willen aanzetten tot een afwachtende houding.

Wel hebben we geconstateerd dat het advies van de Commissie Kalden een interne strijdigheid in zich heeft. Het aanpakken hiervan is mogelijk behulpzaam in de casus 10.2.e. Wij nemen dit mee in de lopende juridische procedure.

In de tweede helft van april hebben we op basis van cijfers van het CBS een prognose van de werkelijke fosfaatproductie in de melkveehouderij. Mede op basis daarvan zullen we beoordelen welke aanpak gevolgd kan worden met betrekking tot initiatieven als die van de groep Innovatief uit de Knel.

Fosfaatbank

De regeling fosfaatbank wordt op korte termijn, en voordat deze voor consultatie wordt gedeeld met de relevante sectorpartijen, in concept aan u voorgelegd. Daarbij wordt u geadviseerd over de hoofdkeuzes voor de regeling, waaronder de wijze van toedeling van de ontheffingen. In deze brief beperkt u zich daarom tot het benoemen van de gewenste openstellingsdatum.

11.1

bepröken
24/4

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

8.

10.2.e

TER INFORMATIE

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

11.1

Directoraat-generaal Agro en
Natuur
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 070

10.2.e

minez.nl

Datum

16 april 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18074802

BHM 18075134

Kopie aan

Knelgeval fosfaatrechten: 10.2.e

11.1

Marjolijn Sonnema

10.2.e

10.2.e

11.1

Biilage(n)

RVO, Juridische Zaken

BBR

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Op donderdag 12 april heeft met betrekking tot het fosfaatrechtenstelsel een zitting plaatsgevonden bij het College van beroep voor het bedrijfsleven (CBb). Ter zitting is een aantal zaken behandeld. Eén van de zaken betreft het verzoek om voorlopige voorziening van de 10.2.e. De rechter heeft het ministerie opgedragen voor donderdag 19 april een besluit te nemen en aangekondigd u anders persoonlijk op te roepen voor de zitting.

Advies

U kunt kennismaken van deze nota

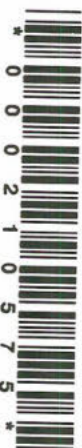
Kernpunten

- De rechter bij het College van beroep voor het bedrijfsleven eist voor 19 april 2018 een besluit van LNV op het verzoek van de 10.2.e tot ontheffing van de plicht om fosfaatrechten te hebben. Indien deze termijn niet wordt gehaald, dreigt de rechter u persoonlijk ter zitting uit te nodigen. Aan deze eis lijkt een steeds kritischer houding richting het ministerie ten grondslag te liggen. Het CBb heeft steeds meer moeite met de complexiteit van het beleid, de stroperigheid van de uitvoering en de impact op ondernemers.
- De casus van de 10.2.e ligt gevoelig in de Tweede Kamer, het gaat hier om jonge ondernemers met een nieuw bedrijf. Zij hebben slechts 3370 van de benodigde 9250 kilogram fosfaatrechten toegekend gekregen, omdat hun bedrijf op 2 juli 2015 nog onvoldoende opgestart was.
- De 10.2.e zijn in bezwaar gegaan tegen de initiële toekenning van de fosfaatrechten. Het bezwaar tegen de toekenning is ongegrond verklaard, aangezien de berekening op grond van de Meststoffenwet juist is toegepast. Ondanks dat de berekening juist was en partijen het erover eens zijn dat de 10.2.e niet voldoen aan de criteria in de knelgevallenvoorziening voor startende bedrijven, hebben de 10.2.e de rechter om een voorlopige voorziening gevraagd.
- In het kader van het beroep tegen het ongegrond verklaren van het bezwaar tegen de toekenning van rechten is om een ontheffing op grond van artikel 38

Ontvangen BBR

17/4

24 APR. 2018

van de Meststoffenwet verzocht. De rechter heeft het verzoek om voorlopige voorziening 4 weken aangehouden in afwachting van een besluit van LNV op het ontheffingsverzoek.

- Daarnaast hebben de 10.2.e een verzoek ingediend in het kader van de knelgevallenvoorziening voor startende bedrijven. Het indienen van verzoeken in het kader van de knelgevallenvoorziening kon tot 1 april jl. De beslistermijn is 8 weken.
- In eerste instantie is in het kader van de knelgevallenvoorziening gezocht naar mogelijkheden om in deze casus alsnog tot een oplossing te komen. Dit leidt echter niet tot een goede oplossing. Daarom ligt nu de nadruk op het besluit op het ontheffingsverzoek.
- Artikel 38 is het algemene artikel op basis waarvan vrijstelling en ontheffing kan worden verleend van het in de meststoffenwet bepaalde. Voor het fosfaatrechtstelsel is er een specifiek artikel (38a), dat ontheffingen koppelt aan het bevorderen van grondgebondenheid en het stimuleren van jonge landbouwers.
- Voor de 10.2.e biedt artikel 38a. Verder hebben niet aangetoond dat er voor hen buitengewone omstandigheden gelden, die een ontheffing op grond van artikel 38 rechtvaardigen. De investeringen die de 10.2.e hebben gedaan ter start en uitbreiding van het bedrijf moeten voor hun eigen risico blijven omdat op het moment van het aangaan van deze onomkeerbare investeringsverplichtingen kon worden voorzien dat zij deze mogelijk niet meer gestand zouden kunnen doen, door wijzigingen van regelgeving.
- Daarom zal RVO uiterlijk woensdag een afwijzing op het ontheffingsverzoek versturen, zodat de termijn van 4 weken wordt gehaald.
- Op het verzoek in het kader van de knelgevallenvoorziening zal binnen de daarvoor geldende termijn worden beslist. De 10.2.e komen op meerdere punten niet in aanmerking voor extra fosfaatrechten in het kader van de knelgevallenvoorziening.
- Eind deze maand hebben wij een scherper beeld van de totale omvang van de beschikkingen in het kader van de fosfaatrechten, de omvang van de knelgevallen en ontvangen wij van het CBS de prognose van de fosfaatproductie 2018. Mede op basis hiervan zullen wij u adviseren over eventuele aanvullende aanpak op het gebied van knelgevallen. De voorliggende casus hadden wij hierin mee willen nemen, maar deze tijd is ons door de rechter niet gegund.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
10.2.e
T 070 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum
1 mei 2018

Kenmerk
DGAN-PAV / 18073041

nota

knelgevallen fosfaatrechtenstelsel

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
DG AN	Directeur PAV	MT lid PAV
Marjolijn Sonnema	Rob van Brouwershaven	10.2.e
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
MT lid WJZ		
10.2.e		
BBR-paraaf		

Aanleiding

Binnen het fosfaatrechtenstelsel melden zich vele ondernemers als knelgeval, maar deze voldoen niet aan de daarvoor vastgestelde criteria. Onder deze groep bevinden zich onder andere jonge en/of innovatieve boeren die geïnvesteerd hebben in uitbreiding van hun bedrijf. Er is verkend welke mogelijkheden er zijn om deze ondernemers tegemoet te komen. Dit mede in het licht van de actuele cijfers van CBS en RVO.nl.

Advies

- Er is geen reële ruimte onder het fosfaatproductieplafond voor een aanvullende knelgevallenvoorziening voor (jonge en/of innovatieve) ondernemers die hebben geïnvesteerd in uitbreiding van hun bedrijf en nu fosfaatrechten tekort komen. Een aanvullende knelgevallenvoorziening zou dan ook een aanvullende generieke korting tot gevolg hebben om onder het plafond te blijven. De omvang van die korting is nu nog ongewis maar kan fors oplopen, mede omdat de groep bedrijven die in aanmerking zou komen voor een aanvullende knelgevallenvoorziening erg moeilijk af te bakenen is. Dit zou leiden tot onrust in de sector en onzekerheid voor boeren. We adviseren hier negatief over.
- U wordt wel geadviseerd om een inconsistentie in het advies van de Commissie Kalden voor startende bedrijven te herstellen in de AMvB. Dit betreft de eis van melkproductie op de peildatum. Aanpassing van deze eis kan een beperkt aantal startende bedrijven helpen om alsnog voor de knelgevallenvoorziening in aanmerking te komen. Diverse partijen in de Tweede Kamer vragen hier ook om. Hoeveel bedrijven dit betreft is niet precies bekend.

Ontvangen BBR

- Er is onduidelijkheid over of bedrijven die hun rechtsvorm hebben aangepast (bijvoorbeeld van eenmanszaak naar maatschap) maar waarbij geen sprake is van een bedrijfsoverdracht, in aanmerking komen voor de knelgevallenvoorziening voor bijzondere omstandigheden (bijv. ziekte). U wordt geadviseerd om in een Kamerbrief te verduidelijken dat een rechtsvormwijziging niet in de weg staat aan toepassing van de knelgevallenvoorziening. Dit vereist geen aanpassing van de regelgeving.
- Verder hebben biologische melkveehouders en houders van verzamelplaatsen/quarantainestallen gevraagd om een aparte uitzondering op het fosfaatrechtenstelsel. Aangezien deze groepen bedrijven, voor zover zij melkvee houden, wel degelijk bijdragen aan de fosfaatproductie door de melkveehouderij adviseren we hier negatief over.

Kernpunten

- De afgelopen tijd hebben gesprekken plaatsgevonden met verschillende organisaties (Innovatief uit de Knel, LTO, accountancybureaus en Netwerk Grondig) en individuele ondernemers die een uitzondering op het fosfaatrechtenstelsel vragen.
- Naar aanleiding van deze gesprekken is voor vijf (categorieën) situaties een uitzondering overwogen: Groeiërs (onomkeerbare investeringsverplichtingen), knelgevallen waarvan de rechtsvorm is gewijzigd, inconsistentie in het advies van de Commissie Kalden voor starters, quarantaine/verzamelbedrijven en biologische bedrijven.
- De beschikbare fosfaatproductieruimte voor extra uitzonderingen is onzeker. In het meest gunstige geval is er beperkte ruimte in het minst gunstige geval moet zelfs zonder extra uitzonderingen een aanvullende generieke korting worden opgelegd omdat het plafond wordt overschreden.
- Het gegeven dat er tot nu toe (exclusief rechten toegekend op basis van bestaande knelgevallenvoorziening) al meer fosfaatrechten zijn toegekend dan het sectorplafond, leidt bij de Europese Commissie tot kritische vragen. Ambtelijk wordt gepoogd de zorg van de Commissie weg te nemen, onder meer door te wijzen op het verschil tussen forfaits en daadwerkelijke productie.
- Er zijn bedrijven die geïnvesteerd hebben in nieuwe stallen, maar die op de peildatum nog niet vol hadden staan met melkvee en nu minder fosfaatrechten krijgen dan ze op basis van hun stalcapaciteit en bijbehorende financiering nodig hebben. Een deel van deze bedrijven heeft zich verenigd in de groep Innovatief uit de Knel. We hebben meerdere opties overwogen om deze ondernemers tegemoet te komen, mede omdat dit soms innovatieve bedrijven zijn die hun duurzaamheid goed op orde hebben. Onze conclusie is echter dat deze bedrijven niet geholpen kunnen worden zonder dat dit een extra generieke korting voor de sector als geheel tot gevolg heeft. Dit heeft op zijn beurt risico's voor het (draagvlak voor het) fosfaatrechtenstelsel als

geheel.¹ Het niet treffen van een aanvullende knelgevallenvoorziening voor deze bedrijven kan betekenen dat bedrijven failliet zullen gaan. Deze bedrijven zullen dan waarschijnlijk worden overgenomen en een doorstart maken, dus de innovatieve/duurzame stallen zullen waarschijnlijk niet verloren gaan voor de sector. Wel zal er sprake zijn van persoonlijk leed bij de betrokken boer en diens familie.

- Los van de knelgevallenvoorziening kan op grond van artikel 38 voor specifieke gevallen waarbij sprake is van een individuele disproportionele last, ontheffing of nadeelcompensatie gegeven worden. Of sprake is van een individuele disproportionele last, moet worden beoordeeld aan de hand van de specifieke omstandigheden van het geval. Dit kan mogelijk voor enkele individuele gevallen een uitkomst bieden. De huidige wet voorziet hier al in.

Toelichting

1. Beschikbare ruimte

- Het totaal aantal toegekende fosfaatrechten overschrijdt op basis van de forfaits het sectorale plafond van 84,9 miljoen kilo fosfaat met een kleine 500.000 kilogram (stand van zaken 24 april jl.). Daarnaast zullen nog rechten worden toegekend vanuit de reeds bestaande knelgevallenvoorziening. Hiervoor is 600.000 kg gereserveerd (gelijk aan 1% generieke korting), maar het is niet bekend of dit volledig wordt gebruikt dan wel overschreden.
- Dit betekent niet dat de daadwerkelijke fosfaatproductie ook het plafond overschrijdt. Zo is een deel van de rechten toegekend aan vleesvee dat niet meetelt onder het sectorplafond melkveehouderij, en wordt bij de toegekende rechten uitgegaan van forfaits die waarschijnlijk hoger zijn dan de actuele gemiddelde fosfaatproductie. We hebben u in maart dan ook geadviseerd om nu nog niet in te grijpen. We houden dezelfde lijn aan in onze contacten met de Europese Commissie.
- De werkelijke fosfaatproductie in de melkveehouderij in 2018 wordt door het CBS in een kwartaalrapportage (intern) geprognosticeerd op 83,3 miljoen kilogram. Dat is dus nog onder het sectorale plafond. De stikstofproductie van de melkveehouderij komt met 290,8 miljoen kilogram boven het sectorale plafond van 281,8 miljoen kilogram uit. In deze berekeningen zitten meerdere aannames en onzekerheden waardoor het uiteindelijke getal zowel hoger als lager kan uitvallen.
- Indien in enig jaar de fosfaatproductie het fosfaatproductieplafond overschrijdt, moet een generieke korting worden opgelegd.
- Een uitbreiding van de knelgevallenvoorziening betekent dat extra rechten worden toegekend voor onbepaalde tijd, met als gevolg een hogere fosfaatproductie door de melkveehouderij.
- De potentiële ruimte die de (mogelijk te hoge) forfaits, de toegekende rechten in de vleesveehouderij bieden, is onzeker. Daar komt bij dat, indien de

¹ Het huidige generieke kortingspercentage is in overleg met de sector vastgesteld (overheid wilde zekerheidshalve op 9% vaststellen, op basis van wens sector vastgesteld op 8,3% conform berekening CDM).

fosfaatproductie in 2018 lager is dan het plafond, dat in de volgende jaren anders kan zijn. Bovendien is de potentiële ruimte noodzakelijk om de Europese Commissie te overtuigen van het feit dat het fosfaatrechtenstelsel het plafond van 84,9 miljoen kilogram daadwerkelijk borgt.

- Een laatste mogelijkheid om ruimte te vinden is het niet openstellen van de fosfaatbank. De ruimte die hierdoor beschikbaar komt, is echter verre van zeker. Gegeven voorgenoemde ontwikkelingen is het verstandig deze optie te bewaren als een vangnet voor het voorkomen van een generieke korting als gevolg van het huidige systeem.

2. Categorieën ondernemers in de knel

De ondernemers waarop het stelsel een zware wissel trekt, hebben op korte termijn behoefte aan perspectief. Zij moeten besluiten of zij een groot deel van hun veestapel weg doen dan wel hun bedrijf beëindigen. Dit besluit kan niet te lang worden uitgesteld, omdat een ondernemer aan het eind van het jaar meer rechten moet hebben naarmate zijn koeien gedurende het jaar langer fosfaat hebben geproduceerd.

I. Ondernemers met onomkeerbare investeringsbeslissingen (met name Innovatief uit de Knel)

De bedrijven die geïnvesteerd hebben in nieuwe, grotere stallen, worden financieel het hardst geraakt door het stelsel. Zij dragen met hun snelle groei bij aan het fosfaatprobleem, maar het gaat hier ook vaak om de meest toekomstgerichte (moderne en duurzame) bedrijven.

Deze categorie is moeilijk af te bakenen en potentieel omvangrijk. Het maken van een uitzondering voor deze categorie, resulteert zeer waarschijnlijk in een korting voor alle niet-grondgebonden bedrijven. Dit treft ook bedrijven die minder hebben bijgedragen aan het fosfaatprobleem. De Commissie Kalden heeft om deze redenen geadviseerd om voor deze ondernemers geen knelgevallenvoorziening te treffen.

Voor een uitzondering zou een heldere afbakening van deze categorie noodzakelijk zijn. Deze afbakening zal uit moeten gaan van de onbillijkheid van het stelsel voor een categorie ondernemers. Aspecten als duurzaamheid en innovatievermogen kunnen hierbij geen rol spelen. Het bepalen van een goede afbakening is moeilijk, gegeven ook de ervaringen van de Commissie Kalden.

U wordt geadviseerd geen aparte uitzondering te maken voor deze categorie.

II. Veranderende rechtsvorm

Bij enkele tientallen bedrijven, waar zich voor 2 juli 2015 een bijzondere omstandigheid (conform de knelgevallenvoorziening, bijvoorbeeld ziekte) heeft voorgedaan, is de rechtsvorm nadien gewijzigd. Het beeld bestaat dat deze bedrijven als gevolg van de rechtsvormwijziging geen gebruik kunnen maken van de knelgevallenvoorziening, terwijl in de praktijk dezelfde landbouwer het bedrijf voortzet. Dit beeld is niet correct. In geval nog steeds één van de oorspronkelijke landbouwers zeggenschap heeft over het bedrijf, staat rechtsvormwijziging niet in

de weg aan toepassing van de knelgevallenvoorziening. In geval van bedrijfsovername door derden is de knelgevallenvoorziening niet van toepassing.

Gegeven de bestaande onduidelijkheid hierover, wordt u geadviseerd de gang van zaken met betrekking tot deze knelgevallen met de Tweede Kamer te delen.

III. Starters, gestart met melken na 2 juli 2015

Een onbekend aantal bedrijven voldoet aan de criteria voor deelname aan de knelgevallenvoorziening voor starters, met uitzondering van de eis dat uiterlijk op 2 juli 2015 is gestart met de productie van melk. Dit zijn bedrijven waar op de peildatum uitsluitend jongvee aanwezig was.

In haar rapport omschrijft de Commissie Kalden de categorie nieuw gestarte bedrijven. Ze geeft onder ander aan dat het "voor de hand liggend is dat deze bedrijven op de peildatum nog geen volledige stalbezetting hadden of dat de stalbezetting uitsluitend of hoofdzakelijk uit jongvee bestond." Bedrijven waar de stalbezetting uitsluitend uit jongvee bestond, worden vervolgens echter uitgesloten, omdat jongvee geen melk geeft en één van de geformuleerde criteria is dat de melkproductie moet zijn gestart tussen 1 januari 2014 en 2 juli 2015. Dit leidt tot onbillijkheid voor alle nieuw gestarte bedrijven die op de peildatum alleen jongvee hadden. Aanpassing van de knelgevallenvoorziening op dit punt is verdedigbaar op basis van de omschrijving van de Commissie Kalden. Daarmee krijgen ook starters die op de peildatum enkel jongvee hadden, fosfaatrechten voor 50% van het verschil tussen verkregen rechten en de op 2 juli 2015 aanwezige stalcapaciteit toegewezen.

Omdat deze aanpassing is te relateren aan het advies Kalden, is het risico op precedentwerking voor andere nieuwe categorieën knelgevallen klein. Risico is dat op voorhand niet te bepalen valt hoeveel kilogram fosfaat hiermee is gemoeid is. Deze groep is echter beperkt van omvang en is scherp af te bakenen. Daarom wordt het risico op een extra generieke korting als gevolg van deze uitbreiding aanvaardbaar geacht

Omdat deze situatie het gevolg lijkt van een onvolkomenheid in het advies van de commissie Kalden, wordt u toch geadviseerd de knelgevallenvoorziening op dit punt aan te vullen. Dit vergt een algemene maatregel van bestuur, waarvoor afstemming met de Europese Commissie nodig is. Vanwege het beoogde doel, is het streven deze aanvulling nog in 2018 te realiseren. De opstelling van de Europese Commissie zal echter bepalend zijn voor de haalbaarheid van dit tijdpad.

Overigens moet het effect van deze aanpassing niet overschat worden. Zo wordt de aanpassing bepleit vanwege de casus 10.2.e, maar dit bedrijf zal met de aanpassing niet geholpen zijn omdat de stal op de peildatum nog in aanbouw was. Voor andere bedrijven kan de aanpassing wel een uitkomst bieden.

IV. Quarantaine / verzamelstations

Voor verzamelplaatsen en quarantainestallen kan het fosfaatrechtenstelsel problematisch uitpakken. Er zijn ongeveer 150 tot 200 verzamelplaatsen en quarantainestallen. In de meeste gevallen worden op deze bedrijven geen dieren gemolken. Het kan echter wel zo zijn dat jongvee dat op deze bedrijven wordt gehouden, later in de melkveehouderij terecht komt (in Nederland of buitenland). In dat geval zijn voor dit jongvee fosfaatrechten nodig. Inherent aan de bedrijfsvoering van dit type bedrijven is een sterk wisselende veebezetting. De peildatum pakt bij een aantal bedrijven ongunstig uit. Daar staat tegenover dat er vergelijkbare bedrijven zijn waarvoor de peildatum zeer gunstig zal uitvallen.

U wordt geadviseerd voor deze bedrijven geen generieke uitzondering te maken omdat de problematiek zeer beperkt lijkt en op deze bedrijven wel dieren aanwezig kunnen zijn die onder het rechtenstelsel vallen. Wanneer een situatie zeer nadelig uitvalt kan een ondernemer zich beroepen op de aanwezigheid van een individuele disproportionele last en zal worden beoordeeld of om die reden een ontheffing moet worden gegeven.

V. Biologische bedrijven

Een groep biologische melkveehouders, ondersteund door Netwerk Grondig, geeft aan dat zij door de beperking van hun veestapel als gevolg van het fosfaatrechtenstelsel (stal niet vol) onvoldoende mest kunnen produceren om hun land biologisch te bemesten. Netwerk Grondig gaat hierbij niet in op de mogelijkheid om op basis van de regelgeving over biologische landbouw 35% gangbare mest aan te wenden op een biologisch melkveebedrijf. Zij gaan waarschijnlijk uit van bemesting met 100% biologische mest. Daarnaast stelt deze groep melkveehouders voor om verdere groei van de biologische sector zonder fosfaatrechten toe te staan. Indien een uitzondering wordt gemaakt, loopt de fosfaatproductie verder op, met mogelijk een generieke korting voor de niet-grondgebonden melkveehouders tot gevolg.

Biologisch melkvee hoort ook onder het melkveeplafond. Ook biologische koeien dragen immers bij aan de fosfaatproductie in de melkveehouderij. Er is voor deze categorie ondernemers geen sprake van overwegende onbillijkheid die een knelgevallenvoorziening rechtvaardigt. Het buiten het fosfaatrechtenstelsel brengen van dit deel van de sector betekent bovendien dat de borging van het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij wordt losgelaten. Gelet op het zesde actieprogramma is dit onmogelijk. Overigens zullen bedrijven in deze sector vaak grondgebonden zijn, waardoor de initiële korting van 8,3% niet op hen van toepassing is.

U wordt geadviseerd voor deze categorie ondernemers geen aparte uitzondering te maken.

3. Opllossingsmethode LTO en accountancy: Bijstandsgerechtigde zelfstandigen

In een (informeel) gesprek met LTO en de accountancy hebben zij aangegeven dat we wellicht bedrijven kunnen afbakenen op basis van de voorwaarden van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ). De toets op BBZ vindt plaats na

aanvraag bij de gemeente. In plaats van een geldlening van de gemeente, zou aanvrager dan kunnen opteren voor een ontheffing met dezelfde waarde als de lening. De omvang van de ontheffing zou dan moeten worden bepaald aan de hand van de actuele marktwaarde van de fosfaatrechten.

Deze werkwijze betekent dat alle bedrijven die in de problemen raken, ongeacht de oorzaak, in aanmerking zouden komen voor een ontheffing als ze aan de criteria van het BBZ voldoen. Dit betekent dat staatssteun wordt verleend voor bedrijven in moeilijkheden, waarbij een oorzakelijk verband met de introductie van het fosfaatrechtenstelsel niet eens noodzakelijk is. Vanuit LNV worden dan ook geen mogelijkheden gezien om dit verder vorm te geven. Dit laat onverlet dat ondernemers die in grote problemen komen zich wel zelf kunnen wenden tot de gemeente voor het aanvragen van een geldlening in het kader van het BBZ.

4. *Gesprek Europese Commissie*

Op korte termijn zal een gesprek met de Europese Commissie plaatsvinden over de volgende onderwerpen:

- (1) Toelichting op de toekenning van rechten in relatie tot de werkelijke fosfaatproductie. De Europese Commissie heeft, n.a.v. de Kamerbrief waarin is gemeld dat voor 85 miljoen kilogram aan rechten is uitgekeerd, zorgen geuit en vragen gesteld over de omvang van de fosfaatproductie.
- (2) Toelichting op de oplossing voor vleesvee teneinde zo snel mogelijk instemming te krijgen van de EC hiermee.

In dit gesprek zal ook worden gepolst welke ruimte er is om een extra voorziening te treffen voor knelgevallen, met uiteraard als consequentie extra generieke korting indien dat noodzakelijk is om onder het plafond te blijven. Dit laatste punt kan gevoelig liggen bij de Europese Commissie, zeker gezien de hoeveelheid toegekende rechten. In de staatssteunbeschikking staat aangegeven dat Nederland ruim onder (en dus niet op) het plafond van 84,9 mln kg zal uitkomen en dat slechts een fractie van de ruimte voor knelgevallen (600.000 kg gereserveerd) zal worden benut. Dit laat geen mogelijkheden voor meer fosfaatproductie als gevolg van extra uitzonderingen. De vraag zal daarom worden gepositioneerd binnen de werking van het systeem: als we het plafond overschrijden dan passen we een extra generieke korting toe.

5. *Tijdpad*

Wanneer besloten wordt de knelgevallenvoorziening te verruimen zal dit tijd kosten, het vergt immers de aanpassing van een AMvB. De procedure hiervoor kan normaliter voor het einde van het jaar voltooid zijn, maar dit is wel afhankelijk van de tijd die nodig is voor afstemming met de Europese Commissie. Indien de uitbreiding van de knelgevallenvoorziening niet in 2018 kan worden gerealiseerd, zullen bedrijven voor 2018 over voldoende rechten moeten beschikken. Daardoor zullen ondernemers óf vee moeten wegdoen óf rekening moeten houden met de kans dat zij voor al hun vee in 2018 toch rechten nodig hebben.

TER ADVISERING

10.

Aan

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur
10.2.e
T 070 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum
3 mei 2018

Kenmerk
DGAN-PAV / 18087486

nota

regeling fosfaatbank

Kopie aan

Bijlage(n)
1

Parafenroute

Paraaf

Paraaf

Paraaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Met deze nota leggen wij u de conceptregeling fosfaatbank voor. Met de relevante sectorpartijen is afgesproken dat de conceptregeling met hen wordt besproken alvorens deze aan de Staten Generaal voor te hangen.

Advies

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorliggende regeling fosfaatbank.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met consultatie van de relevante sectorpartijen zoals beschreven.

Kernpunten

- Met de regeling fosfaatbank worden grondgebonden en jonge melkveehouders gestimuleerd via het toedelen van ontheffingen middels loting.
- Voorliggend concept is in lijn met het concept dat aan de Europese Commissie is voorgelegd bij de notificatie van het fosfaatrechtenstelsel.
- Het is de bedoeling de regeling per 1 september open te stellen.

Toelichting

Regeling fosfaatbank

- In de meststoffenwet (artikel 32 b) is bepaald dat bij overdracht van fosfaatrechten 10% van deze rechten komt te vervallen.
- De productieruimte die met deze vervallen rechten wordt gecreëerd komt ten goede aan de fosfaatbank.
- Met de Regeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ten behoeve van de vaststelling van nadere regels voor de fosfaatbank (Regeling fosfaatbank), wordt bepaald op welke wijze deze ruimte wordt ingezet.
- De basis voor de Regeling fosfaatbank is artikel 38a van de meststoffenwet. Dit artikel bepaalt dat ontheffingen kunnen worden verleend ter bevordering van grondgebondenheid en ter stimulering van jonge landbouwers.

Ontvangen BBR

Europese Commissie

- Het voornemen om te komen tot een fosfaatbank was een belangrijk element bij de notificatie van het fosfaatrechtenstelsel. Een concept van de regeling heeft deel uitgemaakt van de procedure.
- Dit betekent dat als we dichtbij dit concept blijven, een aparte notificatie niet noodzakelijk is.

Inhoud Regeling fosfaatbank

- De Europese Commissie stelt de eis dat het fosfaatrechtenstelsel bijdraagt aan milieudoelstellingen die verder gaan dan de unie-normen. Bevordering van grondgebondenheid is om die reden een basiseis voor de Regeling fosfaatbank.
- De doelgroep van de wet bestaat hiermee uit grondgebonden melkveehouders en jonge grondgebonden melkveehouders. Hiermee gaat de Regeling verder dan de wet. De wet maakt in potentie ook ontheffingen voor niet grondgebonden melkveehouders mogelijk.
- De Regeling fosfaatbank zal de fosfaatruijnte die middels afroining beschikbaar komt, via ontheffingen toekennen. De ontheffingen hebben een looptijd van 5 jaar. Lang genoeg om als ondernemer profijt te hebben van de ontheffingen en kort genoeg om meerdere ondernemers gebruik te kunnen laten maken van de ontheffingen.
- De verwachting is dat de aanvragen de beschikbare ruimte zullen overstijgen. Mede gelet op de uitvoerbaarheid is daarom gekozen voor een loting. Hierbij zullen jonge grondgebonden melkveehouders twee maal zoveel kans krijgen als grondgebonden melkveehouders.
- Openstelling van de regeling is jaarlijks voorzien op 1 september. Zodoende is er 8 maanden de tijd om de fosfaatbank te "vullen". Tegelijk kunnen op deze manier de ontheffingen nog voor het begin van het nieuwe kalenderjaar worden afgegeven.
- Intrekkings- en afwijzingsgronden?

Sectorpartijen

- Over de contouren van de Regeling fosfaatbank heeft in januari overleg plaatsgevonden met LTO Nederland, NAJK, NMV, Netwerk Grondig, en Innovatief uit de Knel. Afgesproken is dat een definitief concept ter consultatie aan deze partijen wordt voorgelegd.

Procedure / planning

- Als u instemt met de bijgevoegde regelingstekst en het voorstel om deze versie met de sector te delen, zullen wij in de week van 14 mei de regelingstekst ter consultatie aan de sectorpartijen voorgeleggen.
- Hierna zal een definitief concept aan u worden voorgelegd, te behoeve van voorhang Staten Generaal.
- Na voorhang publicatie in de Staatscourant, in werking treding..... 1 september?

Veiligheidsmarge

- Het is mogelijk om de Regeling fosfaatbank niet open te stellen, indien de prognose van de fosfaatproductie daar aanleiding toe geeft.
- Voorgesteld wordt om deze optie als veiligheidsmarge achter de hand te houden.

Data concerning the phosphate rights system for the Dutch dairy farming sector

On 14 May 2018 a meeting took place between representatives of DG COMP, DG ENV, DG AGRI and the Dutch authorities about the Dutch phosphate rights system. As mentioned during the meeting, we regret the confusion that has arisen on the allocation of phosphate rights and are fully committed to keep phosphate production below the sectoral phosphate ceiling for the dairy farming sector, in line with the state aid decision. To provide further clarification, it was agreed additional data on the allocation of phosphate rights as of January 2018 would be sent to the European Commission. This note provides the relevant data.

1. Amount of phosphate rights allocated

- As of January 2018 phosphate rights have been assigned to farmers. According to the Dutch Fertilizers Act, the amount of phosphate rights to be assigned, is based on the amount of dairy cattle on the farm on 2 July 2015 and the relevant flat rate excretory level for the farm involved. A general deduction of 8.3% was applied on the amount of rights assigned to non-landbased farmers. The deduction percentage was calculated on the basis of the number of heads of dairy cattle on 2 July 2015 and the figures for the flat rate excretory levels. It takes into account the (partial) exemption from deduction for landbased farms and farms with a relatively limited phosphate surplus, and includes a safety margin of 1% for problem cases.
- In January 2018, 22,100 allocation decisions were sent to farmers (17,297 milk producing companies; 4,803 non milk producing companies, such as young stock rearing companies and meat producing companies), corresponding with 84 mln kg phosphate based on the flat rate excretory levels.
- Since then, several factors have led to the allocation of additional rights in the market:
 1. Allocation decisions are open to objection and appeal. As mentioned above, the basis for allocation of rights is the livestock staple of 2 July 2015 on an individual farm (minus the deduction percentage for non-landbased farmers). So, if a farmer can substantiate that he has not received enough rights initially, the government is obliged by law to grant him the correct amount of rights. Until this moment, the amount of extra rights granted in objection procedures is about 100,000 kg.¹ Based on the current information we expect approximately 200.000 kilograms of rights may be granted because of objection procedures.
 2. Until 1 April 2018, farmers could apply for the regulation to be treated as a problem case. In total, we have received more than 2,400 cases. The process of handling and assessing problem cases is ongoing. Until this moment, 169 cases have been handled. Out of these cases 39 farmers have received a total amount of additional rights of 26,853 kg of phosphate. Based on current information, extrapolating these figures we expect the amount of additional rights for problem cases to be below 400,000 kilograms.
 3. The largest factor in explaining why additional rights have been allocated is the unclear definition of young stock in the dairy sector, which has led to the situation in which phosphate rights have been granted to meat producing companies. This issue was intensively discussed in the meeting of 14 May. In paragraph 2, the figures involved are presented.
- As a result, at this moment (data of 9 May 2018) a total of 85,427,958 kilograms of phosphate rights has been awarded to 22,455 agricultural companies. Of these companies 17,359 companies are milk producing farms. 5,096 are non-milk producing farms (raising of young stock, meat production, suckling cows).
- As a result of the trading of phosphate rights by dairy farms as of January 2018, up till now a total amount of approximately 100,000 kg phosphate rights has been creamed off and taken out of the market. These will not be used before 2019 and will only be allocated as non-

¹ An example of a reason why a farmer may be granted more rights: an important factor in determining the amount of rights is the milk production per cow. For this, the milk supply figures from the farmer to the dairy companies were used. A substantial amount of farmers has shown that their milk production per cow was underestimated because they feed milk from their own cows to their own young stock, which is then not taken into account in the supply figures to the dairy companies. After a correction, the farmer is therefore granted extra rights.

tradable exemptions (permits) issued by the phosphate bank. As trade is ongoing during the year, the amount of rights withheld from the market will increase further during the year.

2. Proposed measures to correct the situation in the meat producing sector

The solutions proposed to correct the current situation of the allocation of phosphate rights can be seen as a successive three way approach. We trust the policy rule and the exemption rule, as described in a note that was shared with the Commission on 4 May 2018, will suffice to reach a level of allocated rights under the sectoral ceiling for the dairy farming sector. Should these measures turn out to be insufficient, a second extra measure can be taken and if necessary a third fall back option will be possible.

A: Measures concerning meat producing sector

- To correct the situation in the meat producing sector, we have proposed two measures: a policy rule to sharpen the definition of young stock and an exemption for young stock raised to be a suckling cow.
- Approximately 880,000 kg of phosphate rights have been allocated to meat producing farms. This concerns both young stock for meat production and young stock raised to be a suckling cow. Potentially this amount of rights will be cancelled as a consequence of the policy rule and the exemption for young stock raised to be a suckling cow.
- Approximately 723,000 kg of phosphate rights have been allocated regarding young stock in the category 'other beef cattle'. This concerns young stock older than 1 year for meat production respectively raised to be a suckling cow. These rights have been allocated to milk producing farms (300,000 kilograms) as well as non-milk producing farms (423,000 kilograms). The last mentioned kilograms (423,000) form part of the 880,000 kg mentioned in the bullet above.
- The rights allocated to meat producing farms, as well as the rights concerning 'other beef cattle' allocated to milk producing farms, will have to be reviewed and will be cancelled when necessary as a consequence of the new policy rule. Part of the rights concerning young stock raised to be a suckling cow will be cancelled due to farmers using the exemption.
- Therefore, the total amount of rights in the market targeted by the proposed measures is 880,000 kg allocated to meat producing farms + 300,000 kg allocated to milk producing farms which may also hold cattle for meat production = 1,180,000 kg of phosphate rights. When the proposed measures are implemented, we expect the cancellation of rights will decrease the amount of rights in the market to a level below the ceiling of 84.9 mln kg.
- Awaiting the introduction of the policy rule and the exemption, measures have been taken to prevent any transfer of rights from meat producing companies to another company (such as a dairy farm). A transfer of rights has to be reported to and registered by RVO. If a transfer is reported, and RVO suspects the farm concerned raised cattle for beef production in 2015, the transfer is blocked. This concerns meat production farms as well as farms that produce both milk and meat. Up until now, 667 transfers have been blocked, concerning a total amount of just under 200,000 kilograms. RVO has communicated to all meat producing farmers not to trade any rights before government presents more clarity on the policy rule and the exemption.
- As explained in paragraph 1, the expected amount of extra phosphate rights to be allocated is 400,000 kg for problem cases and 200,000 kg for appeals. This means, worst case, the total amount of allocated rights may be 86 million kg. A deduction of 1.18 million kilograms of rights will bring the number of allocated rights to 84.82 million kilograms (under the sectoral phosphate ceiling for the dairy farming sector).

B: Phosphate bank

- We expect the proposed measures under A will be sufficient to bring the level of allocated rights under the sectoral phosphate ceiling for the dairy farming sector. Additionally we could, if necessary, suspend the allocation of non-tradable phosphate rights via the phosphate bank.
- As mentioned above the number of rights withheld from the market already amounts to 100,000 kilograms of phosphate, and is increasing. A deduction of 100,000 kilograms in addition to the potential deduction as a consequence of the measures in the meat sector, would bring the number of allocated rights down to 84.7 mln.

C: General reduction

- Should all of these measures be insufficient, an extra generic reduction for non-landbased farmers can be applied ex officio by the Dutch authorities. For this purpose the Fertilisers Act contains a specific provision.
- This extra reduction in phosphate rights will have to be accompanied by a simultaneous adjustment of the flat rate excretory levels. As stated earlier, the current flat rate excretory levels are too high and the actual phosphate production is well below the sectoral phosphate ceiling for the dairy farming sector. An adjustment of the flat rate excretory levels ensures that actual production and allocated rights match as much as possible.

3. Actual phosphate production

- The exemption and the policy rule are expected to bring the amount of rights under the sectoral ceiling. Needless to say, the actual production of phosphate in the dairy sector will not change.
- During the meeting of 14 May, it was discussed that actual phosphate production is lower than the flat rate excretory levels corresponding with the amount of rights allocated in the market. The actual production Statistics Netherlands prognoses for 2018 by the dairy sector is 83.3 million kilograms.
- In the state aid notification, the Dutch authorities have stated an expected phosphate production in the dairy sector of 81.6 to 84.5 million kilograms. The actual production is within this expected range.

4. Follow up

- To reduce the amount of rights in the market as soon as possible, we intend to provide a short term solution by means of the policy rule and the exemption. For the long term, we intend to change the Fertilisers Act.
- To proceed with the implementation of the policy rule and the exemption, it needs to be examined whether or not these measures have to be notified under the state aid rules. We welcome your judgement on this matter. Furthermore the notification of the exemption under the rules for technical barriers to trade has to be initiated. This procedure includes a 3 month standstill period.
- We believe it is important that the state aid decision is published, before cancellation of rights as a consequence of the policy rule can start. Therefore we hope the last issue about confidential information can be cleared soon. Provided that the policy rule will not have to be notified as state aid and the state aid decision is published, we expect cancellation can start as from July.

5. Any other matters

- In addition to the figures concerning problem cases, we would like to address one more imperfection in our law that has come to our attention by implementing the system. This concerns newly established businesses. In line with the recommendations of the Committee on phosphate rights problem cases, newly established businesses have been adopted as a problem case. The conditions for these cases reflect the conditions recommended by this committee. However, these conditions do not seem to reflect fully the intentions of the committee.
- Close reading of the recommendations shows that the committee intended to provide a solution for newly established dairy companies holding solely young stock on 2 July 2015. However, the conditions require that milk production must have been started on 2 July 2015. Since young stock does not produce milk yet, this is inconsistent. We aim to bring the conditions in our legislation in line with the intentions reflected in the report of the committee. We cannot quantify exactly the effect this would have on the figures, but we expect that this adjustment would only involve a small amount of rights and therefore the amount of rights allocated to problem cases will remain below the aforementioned level of 400,000 kg.
- For this adjustment we welcome your opinion on whether or not a state aid notification is necessary.

Table 1: Allocation and cancellation of phosphate rights

	Figures per May 9th (approximate)	Specification
Sectoral ceiling	84.9 mln kg	Dairy stock
Rights allocated	85.4 mln kg	Of which to problem cases: 26,853 kg
Difference between ceiling and current allocation	0,5 mln kg	
Estimated future allocation problem cases	400,000 kg	
Estimated future allocation resulting from appeals	200,000 kg	
Difference between ceiling and estimated total allocation	1,1 mln kg	
Rights allocated to meat producing companies (meat and/or suckling cows)	880,000 kg	Rights allocated to non-milk producing companies regarding young stock in the category 'other beef cattle': 423,000 kg
Rights allocated to milk producing companies regarding young stock in the category 'other beef cattle'.	300,000 kg	
Maximum amount of rights cancelled	1,180,000 kg	

Table 2: Transfer of rights

	Figures per May 9th (approximate)	Specification
Rights allocated	85.4 mln kg	
Transfer blocked (coming from meat producing companies)	200,000 kg	
Transfers (coming from non-meat producing companies)	1,178,000 kg	Subject to 'creaming off': 1 mln kg Not subject to 'creaming off': 178,000 kg
Deduction of rights by 'creaming off' transfers	100,000 kg	

10.2.e

Van: 10.2.e namens Sonnema, M. (Marjolijn)
Verzonden: donderdag 31 mei 2018 09:27
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
CC: Brouwershaven, drs. R.P. van (Rob)
Onderwerp: FW: Mail uit Brussel van Commissie Milieu regarding organic dairy farmers
Bijlagen: NL organic dairy farmers Phosphate reply signed.pdf; Verzoek aan ministerie LNV om Vrijstelling Fosfaatrechtenstelsel voor de biologische melkveehouders -april 2018.pdf

Urgentie: Hoog

Goedemorgen allemaal,

Op verzoek DGAN doorgestuurd, graag in behandeling nemen a.u.b. en alvast veel dank!

Groet,
 10.2.e

Van: Netwerk GRONDig [mailto:info@netwerkgrondig.nl]
Verzonden: dinsdag 29 mei 2018 8:16
Aan: Sonnema, M. (Marjolijn); 10.2.e
Onderwerp: FW: Mail uit Brussel van Commissie Milieu regarding organic dairy farmers
Urgentie: Hoog

Geachte mevrouw ,

De biologische melkveehouders wenden zich tot u.

Zij hebben in april een verzoek ingediend bij het ministerie van LNV voor een Vrijstelling van het fosfaatrechtenstelsel.

Tot op heden hebben zij daar niet direct reactie op gekregen ondanks verschillende pogingen tot contact via mail en telefoon.

Wij voegen het verzoek als bijlage andermaal toe.

Inmiddels hebben de biologische melkveehouders support ontvangen vanuit Brussel. Deze brief voegen wij ook als bijlage toe.

De Commissie Milieu en het Nitraat Comité vinden een Vrijstelling voor biologische melkveehouders in het fosfaatrechtenstelsel gerechtvaardigd.

Wij zien een reactie en uitnodiging voor een vervolgoverleg graag spoedig tegemoet,

Namens de biologische melkveehouders. Zij voelen zich enorm in de kou staan.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Communicatieadviseur en woordvoerder

T: 06 10.2.e

Van: Netwerk GRONDig [mailto:info@netwerkgrondig.nl]

Verzonden: maandag 28 mei 2018 12:28

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Mail uit Brussel van Commissie Milieu regarding organic dairy farmers

Urgentie: Hoog

Beste 10.2.e

Hierbij stuur ik je een mail door afkomstig van Commissie Milieu, die begrip zouden hebben tegenover een ander regime voor biologische melkveehouders onder de Fosfaatwet.

Wij hadden de Commissie Milieu in kennis gesteld van ons verzoek voor een Vrijstelling.

Wij betreuren het dat er nog geen reactie, aan ons gericht, is vanuit het ministerie over ons Vrijstellingsverzoek.

Alleen een korte alinea in de Kamerbrief onlangs, waarbij er niet in is gegaan op onze argumenten dat een Vrijstelling voor biologische melkveehouders gepast zou zijn.

Biologische melkveehouders voelen zich in de kou staan.

Ik heb verschillende keren gebeld en gemaild, hoop echt deze week op telefonisch gesprek.

Zeker naar aanleiding van de mail uit Brussel.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Communicatieadviseur en woordvoerder

T: 06 10.2.e

www.netwerkgrondig.nl

Op vrijdag 25 mei 15:35 2018 schreef "10.2.e" [@ec.europa.eu](mailto:10.2.e@ec.europa.eu) "10.2.e" [@ec.europa.eu](mailto:10.2.e@ec.europa.eu)> het volgende:

Dear 10.2.e

Please find attached the reply to your e-mail of 7th May 2018 requesting support for organic dairy farmers, sent by 10.2.e .

Kind regards
The Nitrates Team

European Commission

Directorate-General for Environment
Unit D.1 – Land Use & Management
Av. de Beaulieu 5
B-1160 Brussels

[Directorate-General for Environment Website](#) - Follow us on:

12b.

Van de biologische melkveehouders

FBBF, EKO Holland, Aurora en De Natuurweide.

Gefaciliteerd door Netwerk GRONDig

Contactpersoon: 10.2.e

Aan het ministerie van LNV

T.a.v. 10.2.e en

10.2.e

Wehl, maandag 30 april 2018

Betreft: verzoek om Vrijstelling van het Fosfaatrechtenstelsel voor de biologische melkveehouders

Beste 10.2.e en 10.2.e ,

In navolging van ons gesprek op dinsdag 17 april dienen wij hierbij een verzoek in voor een Vrijstelling van het Fosfaatrechtenstelsel voor de biologische melkveehouderij¹ op grond van artikel 38, lid 1 van de Meststoffenwet.

Leeswijzer: in dit schrijven noemen wij in de inleiding verschillende argumenten waarom een Vrijstelling volgens ons gerechtvaardigd is. Daarnaast noemen wij de latente mestplaatsingsruimte binnen de biologische melkveehouderij als reactie op jullie vraag hierover tijdens ons gesprek. Tenslotte gaan wij in op de mogelijkheden die wij in beeld hebben over de aard van een mogelijke Vrijstelling en een aanpalende Ministeriele Regeling.

INLEIDING

De problematische situatie in en de bijzondere positie van de biologische melkveehouderij is voor ons serieuze aanleiding om het ministerie van LNV een Vrijstelling te verzoeken.

De belangen van en de toekomstperspectieven voor de biologische (melkvee)sector worden ernstig geschaad sinds de invoering van het Fosfaatstelsel op 1 januari 2018. Zeker de helft van de biologische melkveehouders zit in financiële problemen, waarvan een deel op het randje van faillissement staat of al onvrijwillig gestopt is. De sector was juist groeiende door de toegenomen vraag in Nederland en Europa naar biologische zuivel en kaas. Die helft investeerde in grond en stalruimte en hebben nu het nakijken met halfvolle stallen en lege hectares, terwijl hun financiering gebaseerd is op een vollere stal (x-aantal koe-plaatsen) en hectares. Algemeen probleem: het niet kunnen benutten van de mestplaatsingsruimte op bedrijfsniveau van maximaal 170 kg stikstof en 70 kg fosfaat per hectare verstoort het bodem-, plant en diersysteem. Op bedrijf –en sectorniveau ontstaat een mesttekort in met name de biologische melkveehouderij, de akkerbouw en groenteteelt. Deze bedrijven zijn voornamelijk afhankelijk van biologisch geproduceerde, dierlijke mest. Zij kunnen geen kunstmest of andere niet-natuurlijke hulp -en meststoffen inzetten. Om de latente ruimte te kunnen bemesten, moet een biologisch melkveehouder fosfaatrechten kopen om op die manier een aantal dieren meer te houden en de mestproductie te verhogen.

¹ Waar wij in deze brief biologische melkveehouderij schrijven bedoelen wij de biologische en biologisch dynamische melkveehouderij, hetgeen betekent SKAL of DEMETER gecertificeerd.

Het investeren in fosfaatrechten verhoogt de kostprijs onverantwoord met €0,16 per liter melk. Deze kosten kunnen niet worden doorgerekend aan de afnemer/zuivelbedrijven. Bovendien geldt voor veel melkveehouders dat de huidige financieringslast dusdanig is dat daarboven op het financieren van fosfaatrechten onverantwoord is.

De biologische melkveehouderij is in staat stabiel en efficiënt te produceren: met 50% minder uitspoeling van nitraat dan gangbare bedrijven, meer organische stof (door koolstofbinding en dus CO₂-vermindering) en een stabiel bodemvoedsel-web.

Biologische melkveebedrijven kunnen geen gebruik maken van derogatie.

En daar zit het pijnpunt: de derogatiebeschikking staat alleen in dienst van de gangbare en intensieve (melk)veehouderij. De fosfaatwet is een kader om de mestproductie te reguleren. Gangbare mestproductie wel te verstaan. Van biologische mest is een tekort. Een tekort dat zal toenemen door de Fosfaatwet. In die zin bereikt deze wet voor de biologische sector het tegenovergestelde. Dat vinden wij onevenredig en niet proportioneel.

De biologische productie is een alomvattend systeem van landbouwbeheer en levensmiddelenproductie waarbij de beste praktijken op milieugebied worden gecombineerd met een hoog niveau van biodiversiteit, de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen, de toepassing van strenge normen op het gebied van dierenwelzijn en een productie die is afgestemd op de voorkeur van bepaalde consumenten voor producten die worden vervaardigd met natuurlijke stoffen en procedés. *Best Practice*. De biologische productie speelt aldus een tweeledige rol in de samenleving, omdat zij zorgt voor enerzijds een specifieke markt als antwoord op de vraag van de consument naar biologische producten en anderzijds collectieve voorzieningen die bijdragen tot de bescherming van het milieu en het dierenwelzijn, alsmede tot de plattelandsontwikkeling.

Van de totaal circa 18.000 melkveebedrijven in Nederland zijn circa 450 melkveebedrijven als biologisch gecertificeerd. Zij voldoen aan de Europese Verordening. De biologische landbouw is geen niche meer, maar een volwaardige sector die de kans moet krijgen zich verder te ontwikkelen. Actueel is de op 20 april 2018 aangenomen nieuwe EU Verordening voor de biologische sector in Straatsburg. Het Europese Parlement stemde met een ruime meerderheid voor de nieuwe Verordening, die in 2021 in werking treedt. Belangrijk onderdeel daarin is het appél op nationale overheden binnen de EU om de biologische productie in hun land te stimuleren... Dit appél staat ook al in de huidige Verordening.

Door het betrekken van de biologische melkveehouders in de Fosfaatwet ervaren wij een strijdigheid met de huidige en nieuwe EU Verordening over biologische productie. (Verordening EG nr.889/2008 en nr.834/2007)². Het communautaire wettelijke kader voor de biologische productie is juist gericht op het verzekeren van eerlijke concurrentie en een goede werking van de interne markt voor biologische producten. Voorts zorgt de Verordening, het beleidskader, ervoor dat onze sector verder kan ontwikkelen in overeenstemming met de productie- en marktontwikkelingen. De belangrijkste meerwaarde in de Verordening betreft de invoering van één set regels die in de hele EU voor de volledige biologische sector geldt. Het belasten van Nederlandse, biologische melkveehouders met een kostbaar Fosfaatstelsel creëert een ongelijk speelveld, een verstoring van de interne markt t.o.v. de biologische EU-collega's. De vraag naar biologische zuivel blijft stijgen. Het ongewenste gevolg van het huidige beleid (fosfaat) is dat de Nederlandse biologische zuivelsector stagneert in haar ontwikkeling en biologische zuivel geïmporteerd moet worden om aan de binnenlandse stijgende vraag te kunnen voldoen. Dit staat ver af van circulaire landbouwproductie en benutten van het biologisch potentieel dat in Nederland aanwezig is.

² Verordening (EG) nr. 889/2008 van de Commissie van 5 september 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten, wat de biologische productie, de etikettering en de controle betreft.

Overschrijden fosfaatplafond

Wij vinden het niet terecht dat biologische melkveehouders mede verantwoordelijk worden gehouden voor het overschrijden van het Fosfaatplafond in 2015 en 2016 waardoor de Fosfaatwet is ingesteld en in werking is getreden.

Kijkend naar de achtergrond van de Nitraatrichtlijn en de eerdere derogatiebeschikking (en het huidige derogatievoorstel) beogen beiden om verontreiniging van grondwater te voorkomen. Biologische boeren dragen structureel niet bij aan die verontreiniging, omdat zij altijd ruim onder de normen van de EU-Nitraatrichtlijn produceren. (Als alle veehouders biologisch gaan werken, zou Nederland voldoen aan alle Europese eisen...!) Dit houdt voor het gebruik van dierlijke mest in, dat deze niet boven de Nitraatrichtlijn van 170 kg N/ha uit mag komen.

Dit komt bij biologisch rundveemest overeen met gemiddeld 70 kilo fosfaat per hectare. De EU gebruikersnorm voor grasland is hoger, namelijk tot 100 kilo fosfaat per hectare. Een biologische melkveehouder blijft daar met rundveemest dus altijd ruim onder. De biologische melkveehouderij heeft als geheel dan ook geen mest – en fosfaatoverschot (veroorzaakt).

Wij vinden dat het betrekken van de biologische melkveehouderij in de Fosfaatwet ingaat tegen het GLB-beleid. De biologische melkveesector is daardoor feitelijk begrensd en wordt onevenredig belast met een kostprijsverhoging (aankoop fosfaatrechten), terwijl deze sector bewezen positief bijdraagt aan het milieu en aan duurzame voedselproductie. Zowel de Eurocommissie Milieu als de Eurocommissie Landbouw hebben circulaire landbouw hoog op de agenda staan. Ook het huidige Regeerakkoord in eigen land stuurt in de Landbouwparagraaf aan op het belang van circulaire landbouw en de wens van het Kabinet ontwikkelingsrichtingen en initiatieven hiertoe ten volle te steunen.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) heeft drie prioritaire actiegebieden vastgesteld om het erfgoed van de EU op het platteland te beschermen en te verbeteren:

- biodiversiteit en het behoud en de ontwikkeling van 'natuurlijke' landbouw
- waterbeheer en gebruik
- omgaan met klimaatverandering

De biologische melkveehouderij is juist een vorm van kringlooplandbouw (circulair) die bij uitstek voldoet aan deze drie prioriteiten.

De positieve effecten van biologische landbouw op het milieu dragen bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van 2020 van het GLB, namelijk: biodiversiteitsstrategie,³ de groene infrastructuurcommunicatie ⁴, de bodem-thematische strategie⁵ en milieuwetgeving zoals de vogel ⁶- en de habitatrichtlijn ⁷, de nitraatrichtlijn ⁸, de kaderrichtlijn water ⁹ en de National Emission Ceiling Directive ¹⁰.

Wij menen dat er voldoende gronden zijn die een Vrijstelling binnen het Fosfaat-rechtenstelsel voor de biologische melkveehouders rechtvaardigen.

³ COM(2011) 244 final 'Our life insurance, our natural capital: an EU biodiversity strategy to 2020'

⁴ SWD(2013) 155 final 'Green Infrastructure (GI) — Enhancing Europe's Natural Capital'

⁵ COM(2006)231 final 'Thematic Strategy for Soil Protection'

⁶ Directive 2009/147/EC

⁷ Directive 43/92/EEC

⁸ Directive 91/676/EEC

⁹ Directive 2000/60/EC

¹⁰ Directive 2001/81/EC

LATENTE MESTPLAATSINGSRUIMTE

Volgens gegevens van het CBS over 2014-2015 waren er rondom de peildatum van 2 juli 2015 circa 450 gecertificeerde, biologische melkveehouders.

Uit de cijfers blijkt dat het grasareaal onder de biologische melkveehouderij 26.669 hectare beslaat, waarvan 3000 hectare tijdelijk grasland. Omgerekend naar kilogram fosfaat:

26.669 hectares x 70 kg P/ha = 1.866.830 kg. fosfaat.

Toegekende fosfaatrechten = 1.203.385 kg. fosfaat.

Onder voorbehoud, louter ter indicatie:

Latente mest/fosfaatruimte = 663.446 kg. fosfaat

De latente mestplaatsingsruimte anno 2018 is vergelijkbaar met 2015, omdat op 1 januari 2018 de fosfaatrechten zijn toegekend op basis van het aantal stuks rundvee op 2 juli 2015.

VRIJSTELLING

De biologische melkveehouders verzoeken als collectief om een Vrijstelling op grond van artikel 38, lid 1 van de Meststoffenwet. Wij hopen van harte dat het ministerie zich openstelt om dit verzoek samen met ons te bespreken en te realiseren.

Volledigheidshalve en om de urgentie aan te geven zullen biologische melkveehouders voor zich bij de RVO een verzoek voor een individuele Ontheffing indienen (art 38, lid 2).

Wij spreken de hoop en verwachting uit, dat een juridische procedure niet nodig is, dit zou bovendien onwenselijk zijn voor alle betrokkenen.

Ons verzoek voor een Vrijstellingsregeling behelst om de biologische melkveehouders vrij te stellen van de verplichting fosfaatrechten te verwerven om de bedrijfsgebonden, individuele latente mestplaatsingsruimte van 70 kg P/ha of 170 kg N/ha te kunnen benutten.

De peildatum van 2 juli 2015 zou leidend kunnen zijn voor de Vrijstellingsregeling.

Het heeft onze voorkeur om de toegekende fosfaatrechten op 1 januari 2018 bij de biologische melkveehouders 'in de wacht' te houden en deze mogen alleen verhandelbaar zijn als er sprake is van definitieve bedrijfsbeëindiging. Wanneer een biologische melkveehouder om welke redenen dan ook besluit voor een gangbare bedrijfsvoering, dan vervalt de Vrijstelling voor dit individuele bedrijf en zal de melkveehouder voor zijn latente mestplaatsingsruimte n.a.v. de peildatum fosfaatrechten moeten verwerven.

Handhaafbaarheid en staatssteun

De biologische melkveesector is een afgebakende groep met een eigen zuivel –en mestmarkt. Inzichtelijk en controleerbaar dankzij de certificatieverplichting die via de SKAL (Demeter) loopt. Een Vrijstellingsregeling specifiek voor de doelgroep biologische melkveehouders kan geen fraude opleveren. Geen SKAL licentie? Geen mogelijkheid om aan de Vrijstelling deel te nemen. Bij een Vrijstellingsregeling voor de biologisch melkveehouders is naar ons inzicht geen sprake van ongeoorloofde staatsteun.

MINISTERIELE REGELING

Wij realiseren ons terdege dat een mogelijke Vrijstelling voor biologische melkveehouders structureel is, althans bedoeld is voor de gehele looptijd van het fosfaatrechtenstelsel waarvoor nog geen concrete einddatum in beeld is, en dat dit een wijziging in de wet mogelijk noodzakelijk maakt. Met een wetswijziging is de nodige tijd gemoeid. Wij menen dat vooruitlopend op een gerealiseerde wetswijziging een Vrijstellingsregeling dan op zijn plaats zou zijn. Volgens onze informatie zou een Ministeriele Regeling een Vrijstelling mogelijk kunnen maken.

Aangenomen MOTIE

Een Vrijstellingsregeling zou een uitvoering zijn van de in 2016 aangenomen Kamermotie: *Motie Smaling c.s. 33979-nr 110. "De Kamer, gehoord de beraadslaging, verzoekt de regering om met een regeling te komen waardoor nieuwe biologische melkveebedrijven, uitbreidende biologische melkveebedrijven en bedrijven die omschakelen naar biologische melkveehouderij, niet gedupeerd worden door het fosfaatrechtenstelsel, en gaat over tot de orde van de dag."*

EUROPESE COMMISSIE

Wij verwachten dat de Europese Commissie positief staat tegenover een Vrijstellingsregeling voor de biologische melkveehouderij. Zeker omdat deze sector ruim binnen alle Europese richtlijnen produceert; niet deelneemt aan derogatie (waar productie onder het fosfaatplafond een onderdeel van is); de sector voorsorteert op de GLB-doelen en de nieuwe EU Verordening biologische landbouw. Een ander niet onbelangrijk argument: de biologische sector is niet betrokken bij de mestfraudezaken, die benoemd zijn door de EU Commissie in relatie tot de nieuwe en daardoor kortere derogatiebeschikking. Wij merken dat juist een sector met mest(fosfaat)tekort steun en sympathie vindt binnen de EU.

Wij zien uit naar een vervolgesprek om de mogelijkheden, de contouren en de voorwaarden van een Vrijstellingsregeling met elkaar te bespreken.

In afwachting van een uitnodiging,

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Namens de biologische melkveehouders onder meer verenigd in FBBF, EKO Holland, Aurora en De Natuurweide.

Contact gegevens:

Netwerk GRONDig,
contactpersoon: 10.2.e
Ringweg 4, 7031 GW Wehl, Nederland
T: 0 6 10.2.e
info@netwerkgrondig.nl

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

a l l a n t.

10.2.e

26-6

nota

Beantwoording brieven fosfaatrechten biologische en
biologisch dynamische melkveehouders**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit**Auteur**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

20 juni 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18114688

BHM:18124595**Parafenroute****DG AN**

Marjolijn Sonnema

PAV, MT-lid

10.2.e

WJZ, coörd. jurist

10.2.e

BBR

10.2.e

Bijlage(n): 7.

- Artikel Boerderij, d.d. 29-05-2018
- Brief Netwerk GRONDig, d.d. 30-04-2018
- Te ondertekenen brief aan Netwerk GRONDig
- Brief Stichting Demeter, d.d. 22-05-2018
- Te ondertekenen brief aan Stichting Demeter
- Brief Biohuis, d.d. 07-05-2018
- Te ondertekenen brief aan Biohuis

Aanleiding

Netwerk GRONDig, Biohuis (samen met Bionext en Natuurweide) en Stichting Demeter verzoeken u de biologische en de biologisch dynamische melkveehouderij vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel. Daarnaast vraagt Biohuis om een gesprek over deze thematiek.

Advies

U kunt de brieven ondertekenen.

Kernpunten

- Stichting Demeter is van mening dat biologisch dynamische boeren gegeven hun milieuvriendelijke werkwijze niet onder het stelsel horen te vallen. Demeter geeft aan dat het fosfaatrechtenstelsel biologisch dynamische boeren een concurrentienadeel geeft.
- Netwerk GRONDig en Biohuis geven aan dat de biologische melkveehouderij geen veroorzaker is van het fosfaatprobleem, geen gebruik maakt van de derogatie, groeipotentie heeft en dat de biologische sector een fosfaattekort kent.
- De verzoeken bieden geen nieuwe aanknopingspunten om biologisch (dynamische) melkveeouders anders te behandelen dan andere melkveeouders.
- U wijst de verzoeken af, maar refereert in uw brief aan Biohuis wel aan uw bezoek deze zomer aan zorgboerderij 't Paradijs van 10.2.e.

Ontvangen BBR

ARTIKEL BOERDERIJ

Nieuws 29 mei 2018 5376 x bekeken [34 reacties](#)

Biologische boeren overwegen rechtsgang om fosfaatrechten

Biologische melkveehouders verenigd in de SOS-groep (Save Organic Sector) overwegen naar de rechter te stappen om biologische melkveehouders vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel.

De belangenorganisatie zegt van de Europese Commissie bijval te hebben gekregen in hun pleidooi om de biologische melkveehouderij buiten het [fosfaatrechtenstelsel](#) te houden. De biologische melkveehouders vinden dat zij buiten het stelsel mogen blijven, omdat zij geen gebruik maken van derogatie en omdat er van biologische [mest](#) geen overschot is, maar juist een tekort. Landbouwminister Carola Schouten van landbouw wil de biologische sector echter niet buiten het fosfaatrechtenstelsel plaatsen, omdat ook de biologische melkveestapel bijdraagt aan de fosfaatproductie van de melkveehouderij en daarmee ook begrensd moet worden om onder het fosfaatplafond te blijven.

Reactie Europese Commissie

Biologische melkveehouders van de SOS-groep hebben hun probleem aangekaart in Brussel. De Europese Commissie reageert schriftelijk aan de belangenorganisatie dat biologische landbouw gunstiger is voor het milieu dan intensieve landbouw en dat dit een reden zou kunnen zijn om biologische boeren een gunstiger beleid te geven. De organisatie wil vooralsnog geen inzicht geven in hele brief die zij hebben ontvangen. Ze roepen minister Schouten op om actie te ondernemen om de biologische sector tegemoet te komen. “Blijft een reactie uit, dan volgt een publiekscampagne, acties en mogelijk een gang naar de rechter”, aldus de SOS-groep.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
T.a.v. Hare excellentie Minister C. Schouten

Betreft: Verzoek tot Ontheffing meststoffenwet 38a voor Demeter
gecertificeerde melkveehouders

Driebergen, 22 mei 2018

Geachte mevrouw Schouten,

Wij voelen ons -namens de biodynamische melkveehouders werkend
onder het Demeter keurmerk- genoodzaakt ons apart met een
ontheffingsverzoek bij u te melden.

Biologisch-dynamisch (BD) werkende melkveehouders – gecertificeerd
onder de normen van het internationale Demeter keurmerk – hanteren
namelijk een aantal bovenwettelijke (boven de Europese Verordening
voor biologische producten) eisen die door onafhankelijke inspecties
worden geborgd. Mede vanwege onze onafhankelijke inspecties en
handhavingsbeleid behoort Demeter tot de zogenoemde topkeurmerken
uit het onderzoek van Milieu Centraal.

Er bestaat *geen enkele vergelijkbare groep die zover binnen de
mestregels werkt* en die actief bijdraagt aan een landschap met koeien in
de wei, grondgebonden veehouderij en behoud van biodiversiteit.

Toch worden zelfs een aantal van deze biodynamisch werkende
melkveehouders door uw regelingen getroffen.

Wij vragen hierbij om groepsontheffing voor in totaal 47 bedrijven met
melkvee met totaal 2890 volwassen melkkoeien op 3462 eigen ha grond
(dit betreft puur het land voor diervoeding). Daarnaast wordt er door veel
bedrijven nog voer en mest uitgeruild in een koppelbedrijf-constructie
met Demeter akkerbouwers. Overigens is slechts een deel van deze
bedrijven door uitbreiding van areaal en koeien in de problemen
gekomen.

Stichting Demeter en haar licentiehouders bouwen voort op het bijna 100
jarige cultureel-agrarisch erfgoed van **10.2.e**, een cultuurgood dat
- ook in economische zin - bescherming verdient.

Ernstig is, dat de nieuwe fosfaatregelgeving onze Demeter werkende
melkveehouders ten opzichte van de regulier en regulier-biologisch
werkende melkveehouders concurrentieel een ernstig nadeel berokkent
omdat zij – kort gezegd – structureel met een mesttekort worden

Stichting Demeter

Diederichsstraat 25d
3971 PA Driebergen
T: +31 (0)343 522355

info@stichtingdemeter.nl
www.stichtingdemeter.nl

Triodos Bank: 21.24.80.758
IBAN: NL06 TRIO 0212480758
BIC: TRIONL 2U
BTW: NL 810198.150.B.01
KvK: 30172436

geconfronteerd, een probleem dat toeneemt door de na peildatum 2 juli 2015 gedwongen vermindering van de melkveestapel. Door ons met de anderen – die deze tekorten niet structureel kennen – regulatorisch over een kam te scheren, vervalst de regelgeving de eerlijke concurrentieverhoudingen op de markt. Dat komt in strijd met Europeesrechtelijke verplichtingen van Nederland om de onvervalste mededinging te waarborgen.

Daarnaast moeten onze melkveehouders 80% van hun eigen veevoer verbouwen en maar liefst 10% ruimte voor biodiversiteit op hun bedrijven inruimen, waardoor ze ook met hoge kosten voor grond of pacht te maken hebben.

Een kort overzicht:

	Nederlandse norm	Demeter norm
Stikstof (N) per hectare	170 – 250 kg N/ha	112 kg N/ha
Fosfaat per hectare	80-100 kg fosfaat/ha	40-50 kg fosfaat/ha
Biodiversiteit op bedrijf	-	10% van de grondoppervlakte
Koeien in de wei	-	> 180 dagen/jaar
Diervoer	-	80% voer van eigen bedrijf (grondgebonden)

Indien vrijstelling van fosfaatrechten voor onze Demeter melkveehouders niet mogelijk is, zou gedacht kunnen worden aan een ministeriele regeling op grond waarvan een gecertificeerde Demeter boer per peildatum 2 juli 2015 aanspraak heeft op fosfaatrechten op basis van het aantal dieren dat hij op die datum op basis van de hierboven aangeduide Demeter-normen mocht houden, aannemende dat het areaal sindsdien niet is teruggebracht. Is het areaal sindsdien uitgebreid, dan verkrijgt de Demeter melkveehouder voor dat nieuwe areaal fosfaatrechten op basis van de Demeter-norm. (112 kg N/ha, zie verder staatje)

Dit ter bepaling van de gedachten. Over deze mogelijke oplossing zijn onze leden nog niet geconsulteerd.

Wij verzoeken u dringend om het principe 'de vervuiler betaalt' te hanteren en de biodynamische veehouders als werkend onder Demeter, keurmerk als groep vrijstelling te geven voor de nieuwe mestregelgeving omdat ze ver binnen de Nederlandse normen werken en juist een voorbeeld zijn voor een toekomstgerichte landbouwcultuur.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet mede namens

10.2.e van Demeter bedrijf De Zonnehoeve en voorzitter
BD-vereniging

10.2.e van Demeter bedrijf De Lepelaar en voorzitter Stichting
Demeter

10.2.e

Directeur Stichting Demeter

Bijlage: Fosfaatsnormen en Biodynamische melkveehouders

Stichting Demeter

Diederichslaan 25d

3971 PA Driebergen

T: +31 (0)343 522355

info@stichtingdemeter.nl

www.stichtingdemeter.nl

Triodos Bank: 21.24.80.758

IBAN: NL06 TRIO 0212480758

BIC: TRIONL 2U

BTW: NL 8101.98.150.B.01

KvK: 30172436

Bijlage bij brief ontheffingsverzoek meststoffenwet 38a door Stichting Demeter

Fosfaatnormen en Biodynamische melkveehouders

Biodynamische melkveehouders boeren vanuit een visie waarin respect is voor dier, plant, grond en mens. Ze houden zich hierbij aan de strenge normen van het Demeter keurmerk. Een van de belangrijke regels is dat er niet meer dan 112 kgN/ha (N=stikstof) aan de bodem mag worden toegevoegd via de mest. Deze regel is gebaseerd op een maximale hoeveelheid dieren die je per hectare mag houden en de hoeveelheid mest die die dieren jaarlijks produceren. Kort gezegd komt het er op neer dat je iets minder dan een hectare grond per koe moet hebben als je aan de Demeter-norm wilt voldoen. Fosfaat is gelinkt aan de stikstof hoeveelheid die wordt uitgestoten en komt uit op zo'n 40-50kg fosfaat/ha volgens de Demeter-norm (Bokhorst, J. (2001) Handboek mest & compost; tabel 3.4 op p. 27).

De wettelijke toegestane aanvoernormen voor fosfaat van de Nederlandse overheid staan in de onderstaande tabel (<http://www.clo.nl/indicatoren/nl0400-wettelijke-normen-meststoffen>)

Grasland (kg fosfaat per hectare per jaar)

Categorie	PAL	2006	2014	2015	2016	2017
Laag	< 27	110	100	100	100	100
Neutraal	27 - 50	110	95	90	90	90
Hoog	> 50	110	85	80	80	80

De overheidsnormen voor de aanvoer van stikstof zijn:

“Zoals vastgelegd in de Nitraatrichtlijn geldt voor de aanvoer van stikstof via dierlijke mest een norm van maximaal 170 kilogram per hectare.

Nederland heeft in 2014 van de Europese Commissie toestemming gekregen om graasdierbedrijven die minimaal 80% grasland hebben, een hogere gebruiksnorm toe te staan (derogatie). Deze norm ligt bij graasdierbedrijven op klei- en veengrond op 250 kilogram stikstof per hectare. Voor het Centrale en Zuidelijke zandgebied geldt een norm van 230 kilogram stikstof per hectare.”

Om het probleem van de fosfaatuitstoot aan te pakken zijn vervolgens aan alle melkveehouders fosfaatrechten toegekend. Op zich heel eerlijk, behalve dat de rechten zijn toegekend op basis van groot vee eenheden (GVE), dus zeg maar per koe, zonder rekening te houden met de hoeveelheid grond die een melkveehouder bezat. Een melkveehouder met 30 koeien en 3ha grond kreeg dus evenveel rechten als een melkveehouder met 30 koeien en 30ha grond. Als je dan de vergelijking maakt tussen de fosfaat aanvoer per hectare van een biologisch-dynamische melkveehouder met wat volgens de Nederlandse overheid mag (50kg/ha vs. 80 kg/ha) dan is dat een zeer onterechte toewijzing en zou het logischer zijn rekening te houden met de hoeveelheid grond die een boer in gebruik heeft. Temeer daar de overheid ook inzet op een meer grondgebonden melkveehouderij. Iets waar biologisch-dynamische boeren al heel lang voor staan.

In de AMVB (Algemene maatregel van Bestuur) voor grondgebondenheid die per 1 jan 2016 van kracht is wordt het volgende aangegeven:

"Melkveehouders die hun bedrijf uitbreiden en daardoor meer fosfaat (als bestanddeel van mest) produceren dan zij in 2014 deden, moeten jaarlijks aantonen dat zij over voldoende grond beschikken. Voor bedrijven die meer grond hebben dan nodig is om alle fosfaat die wordt geproduceerd te kunnen gebruiken, geldt de verplichting om over extra grond te moeten beschikken niet, evenmin als voor extensieve bedrijven met een fosfaatoverschot van minder dan 20 kilo per hectare."

(<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mest/nieuws/2015/03/30/groei-melkveehouderij-wordt-grondgebonden>) en <https://www.rvo.nl/actueel/nieuws/wet-grondgebonden-groei-melkveehouderij-treedt-werking>

(bovenstaande info stond augustus 2017 op uw website)

Gek genoeg hinkt de overheid dus op 2 benen. Ze willen de melkveehouderij meer grondgebonden maken, maar zodra ze het over de fosfaatreductie hebben wordt er alleen gekeken naar de hoeveelheid koeien ongeacht de hoeveelheid grond. Daarnaast is de urgentie van de fosfaatreductie met name gestoeld op het verlies van de derogatie voor de nitraatnormen, iets waar de biologisch-dynamische melkveehouders ook niet aan bijdragen zoals de getallen duidelijk uitwijzen.

Driebergen, 22 mei 2018

Bionext

Aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: verzoek gesprek biologische melkveehouderij
Datum: 7 mei 2018

Geachte mevrouw Schouten,

Bij de opening van de Bio-beurs 2018 sprak u stimulerend en bemoedigend: "Produceren met behoud van concurrentiekracht én met respect voor mens, dier, natuur en milieu. De biologische sector is in mijn ogen een voorbeeld."

Als biologische sector voelen we ons gezien en gewaardeerd door uw warme woorden.

Echter, op dit moment waait er een ijskoude wind op een aantal mooie biologische melkveebedrijven, die hun bedrijf bedreigd zien door de gevolgen die de fosfaatwet voor hen heeft. Zij voelen zich enorm door de overheid in de steek gelaten: hun bedrijf dreigt om te vallen doordat zij aan de beperking van de fosfaatproductie moesten bijdragen, om derogatie te verkrijgen voor de gangbare sector.

Deze bedrijven hebben bewust voor een andere, meer milieuvriendelijke productiewijze gekozen, met de beperking van alleen natuurlijke meststoffen en maximaal 170 kg N uit dierlijke mest per ha, waardoor ook de fosfaatgift van nature beperkt is tot 60 à 70 kilo per hectare. Als meer melkveebedrijven deze keuze hadden gemaakt, was het fosfaatplafond niet overschreden.

De biologische bedrijfsvoering is beter voor de bodem, het water en de natuur. Veel bedrijven doen daarnaast extra inspanningen op het gebied van natuur en landschapsbeheer. Daarmee volgen de boerderijen de vier essentiële kernwaarden van de biologische landbouw; gezondheid, ecologie, gezondheid en eerlijkheid. Als deze bedrijven moeten sluiten, is dat een verslechtering voor milieu, natuur en landschap. Maar op de eerste plaats betekent het een drama voor gezinnen en familiebedrijven die zich met hun bedrijf hebben ingezet om duurzaam en met respect voor de natuur te produceren. Zoals u weet, is boer zijn niet zomaar een baan: het is een leefwijze en het bepaalt je hele bestaan. Deze mensen zien hun bestaan in duigen vallen, terwijl zij verwachtten dat de overheid hun keuzes juist zou steunen.

Situatie

Er zijn nu ca. 500 biologische melkveebedrijven actief. In 2016 en 2017 hebben zich enkele tientallen biologische melkveehouders bij ons gemeld die in de problemen dreigden te komen door de fosfaatregelgeving. We schatten dat ongeveer de helft daarvan zodanig grote problemen ervaart, dat hun bedrijf binnenkort dreigt om te vallen. Enkele zijn al gestopt. Veel anderen kunnen hun bedrijf niet goed ontwikkelen terwijl de vraag naar biologische zuivel groeit. Er is een knelgevallenregeling, maar lang niet iedereen valt binnen de criteria van deze regeling. Degenen die menen daar wel binnen te vallen, hebben nog steeds geen uitsluitel en zitten in grote onzekerheid met te weinig dieren en te hoge kosten.

Een deel van hen was starter en bezig met langzaam opbouwen en omschakelen van de grond naar biologisch: waren zij een gangbaar bedrijf geweest, dan had een deel van hen voor de peildatum al op het beoogde aantal dieren gezeten. Er zijn ook diverse gangbare melkveebedrijven ná de peildatum omgeschakeld; zij hebben in principe geen problemen. Integendeel, vaak hebben zij fosfaatrechten over omdat ze minder dieren zijn gaan houden die minder mest produceren.

We schatten dat er ca 20 biologische bedrijven failliet dreigen te gaan door gebrek aan fosfaatrechten voor melkkoeien. Dit zijn veelal relatief kleine bedrijven; een groot deel zou bij de beoogde veebezetting (ruim) onder de 100 melkkoeien blijven. Er zijn relatief veel starters bij. Sommigen vallen mogelijk onder een knelgevallenregeling, maar hebben daarover nog steeds geen uitsluitsel. Een paar bedrijven zijn al gestopt.

Er is ook een groep starters die nog net geen melk leverden op de peildatum. Deze groep valt in ieder geval nu niet onder de knelgevallenregeling. Zij hopen alsnog onder de knelgevallenregeling te vallen.

In de periode voor de peildatum overtrof de vraag naar biologische melk het binnenlandse aanbod, waardoor een tijd lang import vanuit het buitenland nodig was. Hier hebben ondernemers op ingespeeld en werd import overbodig. Door de fosfaatregelgeving zijn er inmiddels veel minder biologische koeien. In combinatie met de nog steeds groeiende vraag is import van biologische melk nu helaas weer noodzakelijk.

Wat kunt u voor deze bedrijven doen ?

Algemeen: snel handelen is erg belangrijk. Er zijn bedrijven die per maand vele duizenden euro's verlies lijden. Het minste wat de overheid kan doen is zo snel mogelijk de formele knelgevallen erkennen en de knelgevallenregeling ook openstellen voor de kleine groep van starters die nog net geen melk leverden. Hoewel dit voor enkele bedrijven de ergste nood wat kan verlichten, worden de problemen en het onrecht van een krimp van de biologische melkveehouderij hiermee niet aangepakt.

Daarom vragen wij u dringend om op grotere schaal vrijstellingen/ ontheffingen aan biologische melkveebedrijven te verlenen, op basis van artikel 38 van de meststoffenwet. Hieronder lichten we dat toe.

Vrijstelling voor biologische bedrijven.

Op grond van artikel 38 van de meststoffenwet heeft u de mogelijkheid om bepaalde bedrijven een vrijstelling of ontheffing te verlenen. Uw ministerie heeft hiertoe al een algemeen verzoek ontvangen vanuit onze sector, en u kunt meer individuele verzoeken verwachten.

De EU biologische regelgeving legt specifieke verplichtingen en beperkingen op en wordt streng gecontroleerd. Dus de status van een bedrijf op 2 juli 2015 is helder: het was geregistreerd bij Skal als biologisch of als biologisch in omschakeling.

De fosfaatruimte van de biologische melkveehouderij, zo bleek eind 2016 uit de antwoorden van staatssecretaris Van Dam op kamervragen, was in 2015 2,9 miljoen kg, terwijl er 1,2 miljoen kg fosfaat werd geproduceerd. Vanwege de biologische regelgeving kan de biologische melkveehouderij die 'latente ruimte' van 1,7 miljoen kg maar ten dele benutten. Waarschijnlijk is de latente fosfaatruimte voor biologische bedrijven zelfs nog iets groter.¹

¹ Omdat het voor biologische bedrijven niet relevant was, gezien hun lage fosfaatgebruik, hebben diverse melkveehouders geen fosfaatbepaling van hun percelen laten doen of de gegevens niet bij RVO gemeld. Dan is hun fosfaatruimte door RVO automatisch in de laagste categorie ingedeeld. En is deze wellicht kleiner dan de fosfaatbepaling zou aangeven. Wij vragen daarom om alsnog de waarden van eerdere fosfaatbepalingen te erkennen, alsmede ook recente bepalingen mee te laten tellen voor 2015. Het fosfaatgehalte in de bodem daalt namelijk maar in een heel langzaam tempo. Een recente lage waarde duidt dus op een al jarenlang bestaande lage waarde. Bodemkundigen kunnen hierover nader adviseren.

Doel van fosfaatbank spoort met vrijstelling voor biologische bedrijven

De fosfaatbank is een uitwerking van artikel 38a van de meststoffenwet.

Met het toekennen van rechten uit de fosfaatbank moeten verdergaande milieudoelen worden gediend, zo heeft de Europese Commissie verplicht. Door de biologische certificering voldoen biologische melkveebedrijven daar zonder meer aan. Daarnaast moeten grondgebondenheid en/of jonge boeren bevorderd worden, volgens de wetstekst. Ook dat past uitstekend. Biologische bedrijven zijn immers meer grondgebonden dan gangbare, omdat zij zich aan altijd aan de 170 kg N aan dierlijke mest per hectare moeten houden. Dit komt bij rundveemest overeen met 60 tot 70 kilo fosfaat. Voor biologisch-dynamische bedrijven is dit zelfs 112 kilo stikstof met 40 tot 46 kilo fosfaat. De gebruiksnorm voor grasland is normaal gesproken hoger: 80 tot 100 kilo fosfaat per hectare. Een biologische melkveehouder blijft daar met zijn rundveemest dus ruim onder. De biologische rundveemest gaat altijd naar biologische grond en is zeer gewild bij akker- en tuinbouw. Maar op dit moment heeft een deel van de biologische melkveehouders zelf een tekort aan mest doordat te weinig koeien kunnen worden gehouden.

Wij schatten dat met ontheffingen voor 0,2 miljoen kilo fosfaat, de meeste biologische melkveebedrijven hun tekort aan rechten zodanig kunnen aanvullen dat zij hun grondgebonden en duurzame bedrijfsvoering enigszins normaal kunnen voortzetten. Voor de groep bedrijven die nu failliet dreigen te gaan is acuut een veel kleinere hoeveelheid nodig. Het gaat uiteraard om bedrijven die op 2 juli 2015 bij Skal geregistreerd waren.

Wij verzoeken u dringend om een gesprek op korte termijn, met vertegenwoordigers uit onze sector, om de problemen en mogelijke oplossingen te bespreken.

Hoogachtend,

10.2.e

Voorzitter Natuurweide – vereniging biologische melkveehouders

10.2.e

Voorzitter Biohuis - vereniging biologische boeren en tuinders

10.2.e

10.2.e

Directeur Bionext – ketenorganisatie biologische sector Nederland

Contactpersoon: 10.2.e, Biohuisbestuurslid dossier fosfaat.

M 06 10.2.e - info@biohuis.org - Noorderweg 3, 7936TR Tiendeveen

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

14.

Stichting Demeter
T.a.v. 10.2.e, directeur
Diederichslaan 25d
3971 PA DRIEBERGEN

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

10.2.e

T 070 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18112294

Datum 28 JUN 2018
Betreft Verzoek om ontheffing fosfaatrechten voor Demeter gecertificeerde
melkveehouders

Geachte 10.2.e,

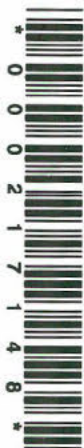
Bij brief van 7 mei jl. doet u het verzoek om Demeter-gecertificeerde melkveehouders vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel. U geeft een aantal argumenten voor uw standpunt, waaronder de strikte normen waaraan uw sector middels het Demeter-keurmerk is gebonden. Als alternatief voor een vrijstelling stelt u voor de toekenning van de fosfaatrechten aan Demeter-gecertificeerde bedrijven te herzien op basis van een alternatieve methode.

Nederland is gehouden aan het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij. Ook de biologisch-dynamische melkveehouderij draagt bij aan de fosfaatproductie door deze sector. Het buiten het stelsel brengen van de biologisch-dynamische melkveehouderij betekent dat de borging van dit sectorale plafond wordt losgelaten. Gegeven het milieubelang en de Europese verplichtingen van Nederland kan dit niet aan de orde zijn.

Ik wil er op wijzen dat er bij de behandeling van het fosfaatrechtenstelsel in de Eerste en de Tweede Kamer meermaals aandacht geweest is voor de biologische melkveehouderij. Het debat dat hierover is gevoerd heeft geleid tot het stelsel, met de bijbehorende uitzonderingen, zoals dat per 1 januari 2018 is ingevoerd. Er zijn geen nieuwe omstandigheden die aanleiding geven om de biologische melkveehouderij nu alsnog uit te zonderen van het fosfaatrechtenstelsel. Hetzelfde geldt voor de biologisch-dynamische melkveehouderij.

In het licht van het bovenstaande zie ik geen aanleiding om een uitzondering te maken voor de biologisch-dynamische melkveehouderij en derhalve zal ik niet over gaan tot het maken van een vrijstellingsregeling.

Los daarvan is het voor uw achterban mogelijk van belang dat de regeling fosfaatbank, die op dit moment in voorbereiding is, gericht is op (jonge) grondgebonden ondernemers. Bij een openstelling van deze regeling kunnen mogelijk ook (jonge) Demeter-boeren aanspraak doen op de

20-6-2018

fosfaatproductieruimte die via de fosfaatbank beschikbaar wordt gesteld, aangezien deze ondernemers veelal grondgebonden zijn.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18112294

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Netwerk GRONDig

T.a.v. 10.2.e

Ringweg 4

7031 GW WEHL

15.

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e@minez.nl

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18098317

Datum 28 JUN 2018

Betreft Verzoek om vrijstelling fosfaatrechtenstelsel voor biologische
melkveehouders

Geachte 10.2.e,

Bij e-mail van 30 april 2018 pleit u, in navolging van overleg dat u op 17 april op het ministerie heeft gevoerd, voor het vrijstellen van de biologische melkveehouderij van het fosfaatrechtenstelsel. U geeft verschillende argumenten aan om uw standpunt te onderbouwen en wijst op de mogelijkheden die er volgens u zijn om een algemene vrijstelling vorm te geven. Alhoewel een dergelijk verzoek schriftelijk bij mij en niet elektronisch bij ambtenaren van mijn ministerie moet worden ingediend, heb ik uw verzoek met het oog op een spoedige afhandeling wel in behandeling genomen.

Allereerst wil ik u zeggen dat ik de biologische sector een warm hart toedraag. Ik zie deze sector als één van de voorbeelden van hoe we in Nederland op een rendabele manier kunnen boeren met respect voor mens, dier en milieu. Het feit dat ik het fosfaatrechtenstelsel niet aan zal passen ten gunste van de biologische melkveehouders, zoals u verderop in deze brief zult lezen, doet hier niets aan af.

Nederland is gehouden aan het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij. Ook de biologische melkveehouderij draagt bij aan de fosfaatproductie door deze sector. Het buiten het stelsel brengen van de biologische melkveehouderij zou betekenen dat de borging van dit sectorale plafond wordt losgelaten. Gegeven het milieubelang en de Europese verplichtingen van Nederland kan dit niet aan de orde zijn. Ik wil er daarbij op wijzen dat bij de behandeling van het fosfaatrechtenstelsel in de Eerste en de Tweede Kamer meermaals aandacht geweest is voor de biologische melkveehouderij. Het debat dat hierover is gevoerd, heeft geleid tot het stelsel zoals dat per 1 januari 2018 is ingevoerd. Er zijn geen nieuwe omstandigheden die aanleiding geven om de biologische melkveehouderij nu alsnog uit te zonderen van het fosfaatrechtenstelsel.

Op 30 mei 2018 heeft u een e-mail nagezonden met een aan u gerichte brief van de directeur Natuurlijk Kapitaal van het Directoraat Generaal Milieu van de Europese Commissie. In deze e-mail wijst de directeur Natuurlijk Kapitaal erop dat het Nederlandse fosfaatrechtenstelsel tot doel heeft het fosfaatproductieplafond te borgen. Hij spreekt sympathie uit voor de biologische melkveehouderij, maar geeft aan dat het de verantwoordelijkheid van de Nederlandse autoriteiten is om

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18098317

de fosfaatrechten toe te kennen in lijn met de Meststoffenwet en de uitzonderingsmogelijkheden binnen deze wet. Het fosfaatrechtenstelsel in de Meststoffenwet maakt geen onderscheid tussen de biologische en de gangbare melkveehouderij en is goedgekeurd door de Europese Commissie. De e-mail vanuit het Directoraat Generaal Milieu van de Europese Commissie geeft mij dan ook geen aanleiding terug te komen op het stelsel.

In het licht van het bovenstaande zie ik geen aanleiding om een uitzondering te maken voor de biologische melkveehouderij en derhalve zal ik niet over gaan tot het maken van een vrijstellingsregeling. Ik heb dit ook bij brief van 16 mei 2018 aan de Tweede Kamer gemeld, en herhaald in mijn antwoorden aan de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van Tweede Kamer in het kader van het Schriftelijk Overleg fosfaatrechten van 30 mei 2018.

Los daarvan is het voor uw achterban mogelijk van belang dat de regeling fosfaatbank, die op dit moment in voorbereiding is, gericht is op (jonge) grondgebonden ondernemers. Bij een openstelling van deze regeling kunnen mogelijk ook (jonge) biologische boeren aanspraak doen op de fosfaatproductieruimte die via de fosfaatbank beschikbaar wordt gesteld, aangezien deze ondernemers veelal grondgebonden zijn.

Met vriendelijke groet.

10.2.e

Carola Schouten

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Biohuis
Noorderweg 3
7936 TR TIENDEVEEN

16.

Datum 28 JUN 2018
Betreft Uw brief over de biologische melkveehouderij

Geachte dames/heren,

Dank voor uw brief van 7 mei jl. waarin u de situatie van de biologische melkveehouderij uiteenzet. U doet in uw brief het verzoek om de biologische melkveehouderij vrij te stellen van het fosfaatrechtenstelsel en haalt de fosfaatbank aan als een oplossing voor de problematiek die u beschrijft.

Allereerst wil ik u nogmaals zeggen dat ik de biologische sector een warm hart toedraag. Ik zie deze sector als één van de voorbeelden van hoe we in Nederland op een rendabele manier kunnen boeren met respect voor mens, dier en milieu. Het feit dat ik het fosfaatrechtenstelsel niet aan zal passen ten gunste van de biologische melkveehouders, zoals u verderop in deze brief zult lezen, doet hier niets aan af.

Nederland is gehouden aan het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij. Ook de biologische melkveehouderij draagt bij aan de fosfaatproductie door deze sector. Het buiten het stelsel brengen van de biologische melkveehouderij zou betekenen dat de borging van dit sectorale plafond wordt losgelaten. Gegeven het milieubelang en de Europese verplichtingen van Nederland kan dit niet aan de orde zijn. Ik wil er daarbij op wijzen dat bij de behandeling van het fosfaatrechtenstelsel in de Eerste en de Tweede Kamer meermaals aandacht geweest is voor de biologische melkveehouderij. Het debat dat hierover is gevoerd, heeft geleid tot het stelsel zoals dat per 1 januari 2018 is ingevoerd. Er zijn geen nieuwe omstandigheden die aanleiding geven om de biologische melkveehouderij nu alsnog uit te zonderen van het fosfaatrechtenstelsel.

U benoemt de fosfaatbank als mogelijke oplossing voor de problemen die biologische melkveehouders ervaren naar aanleiding van de introductie van het fosfaatrechtenstelsel. Bij de implementatie van deze regeling betekent dit inderdaad dat een aantal ondernemers via de fosfaatbank meer productieruimte kan krijgen. Ik wil u er wel op wijzen dat er in de wet geen mogelijkheid is opgenomen om een biologische bedrijfsvoering in de fosfaatbank op te nemen. Maar gegeven het feit dat veel biologische melkveehouders grondgebonden zijn, verwacht ik dat zij wel in aanmerking kunnen komen voor dit instrument.

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

10.2.e

T 070

10.2.e

10.2.e

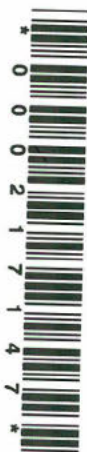
@minez.nl

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18124598

Uw kenmerk

verzoek gesprek biologische
melkveehouderij

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 18124598

Uw brief schetst mij geen nieuwe omstandigheden die mij aanleiding geven tot een ander inzicht. Ik verwacht dan ook niet dat een gesprek over het fosfaatrechtenstelsel op dit moment zinvol is. Wel zie ik uit naar mijn bezoek aan zorgboerderij 't Paradijs, om in de praktijk te kunnen zien waar uw sector toe in staat is, en hoe zij bijdraagt aan een duurzamer melkveehouderij.

Met vriendelijke groet

10.2.e

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit**Auteur**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

9 juli 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18167257

BHM: 18170600

nota

Aanbieding Ministerraad wijziging AMvB knelgevallen
fosfaatrechten**Parafenroute****DG AN**

Marjolijn Sonnema

PAV, MT-lid

10.2.e

WJZ coördinerend jurist

10.2.e

BBR

10.2.e

Bijlage(n): 2.

-Aanbiedingsformulier

-Besluit

Aanleiding

Bijgevoegd vindt u het ontwerpbesluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet in verband met de uitbreiding van de knelgevallencategorie startende melkveehouders. Ambtelijk is met AZ afgestemd dat u deze aanpassing rechtstreeks agendeert voor de ministerraad van 13 juli 2018, omwille van de tijd en met het oog op het feit dat de wijziging slechts beperkt is.

Advies

U kunt het aanbiedingsformulier ondertekenen.

U kunt deze nota tevens benutten ter voorbereiding op de MR-behandeling (waarschijnlijk wordt het een hamerstuk).

Kernpunten*Inhoud en proces*

- De wijziging van de AMvB knelgevallen geeft invulling aan uw toezegging om de knelgevallencategorie voor starters uit te breiden.
- Startende melkveehouders die op 2 juli 2015 uitsluitend jongvee hielden, en die na de peildatum, maar vóór 1 januari 2018 zijn begonnen met de productie van melk, komen met de uitbreiding in aanmerking voor de knelgevallenvoorziening. Dit zijn naar verwachting ca. 10 ondernemers.
- Deze aanpassing is conform de wens van de Tweede Kamer en valt nog binnen het advies van de commissie Kalden.
- Met de Europese Commissie is afgestemd dat er voor deze technische wijziging geen staatssteunnotificatie hoeft plaats te vinden.
- Ambtelijk is met AZ gedeeld dat de AMvB zo snel mogelijk in werking moet treden zodat de desbetreffende melkveehouders weten hoeveel vee zij kunnen aanhouden. In dat verband is afgesproken dat de stukken dinsdag 10 juli worden verzonden naar AZ.
- Na instemming van de ministerraad wordt de AMvB voor spoedadvies aan de Raad van State aangeboden.
- Tijdens het AO fosfaatrechten van 27 juni jl. heeft u toegezegd de Tweede Kamer na de zomer per brief te informeren over de inhoud van de AMvB. Gegeven de huidige versnelling in het proces zullen we ook sneller invulling

Ontvangen BBR

geven aan deze toezegging – zo mogelijk in de Kamerbrief over de vleesveemaatregelen waar we momenteel aan werken.

Toelichting tbv MR-behandeling (desgevraagd)

Mocht er discussie ontstaan in de MR dan kunt u ter toelichting het volgende aangeven:

- Om de mestproductie te reguleren is het fosfaatrechtenstelsel per 1-1-2018 in werking getreden.
- Bedrijven met melkvee hebben fosfaatrechten toegekend gekregen, gebaseerd op het aantal stuks melkvee per 2-7-2015, de datum waarop de wet is aangekondigd.
- In de wet is een aantal categorieën knelgevallen opgenomen. Bij algemene maatregel van bestuur zijn twee extra categorieën van knelgevallen geïntroduceerd gebaseerd op het advies van de onafhankelijke Commissie Kalden. Het gaat om nieuw gestarte bedrijven en bedrijven die als gevolg van de aanleg van publieke infrastructuur een lagere veebezetting hadden op de peildatum.
- Voor wat betreft de categorie nieuw gestarte bedrijven is geconstateerd dat het advies van de Commissie en de criteria die daaruit volgen op één punt niet volledig overeenkomen. De Commissie adviseert om startende melkveehouders die op de peildatum van 2 juli 2015 hoofdzakelijk of uitsluitend jongvee hadden, tegemoet te komen.
- Volgens de criteria moesten startende melkveehouders op de peildatum melk produceren. Voor ondernemers met uitsluitend jongvee is dat onmogelijk.
- Door op te nemen dat een starter wel reeds jongvee moest hebben op de peildatum (in lijn met het advies) in combinatie met de voorwaarde dat na de peildatum en vóór 1 januari 2018 is gestart met de productie van melk, wordt deze omissie verholpen en blijft geborgd dat het alleen gaat om startende melkveehouders.
- Deze aanpassing is in lijn met de wens van de Tweede Kamer. De Europese Commissie is akkoord met deze technische aanpassing.
- Ondernemers hebben binnen het stelsel op korte termijn duidelijkheid nodig. Als zij niet in aanmerking komen voor de knelgevallenvoorziening moeten zij snel vee afstoten, om te voorkomen dat zij aan het eind van het jaar in overtreding zijn en hoge boetes riskeren.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 11:56
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Re: amvb starters

10.2.e als besproken ook akkoord met de AmvB.

Groet, 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 10 jul. 2018 om 09:56 heeft 10.2.e @minez.nl > het volgende geschreven:

Als het goed is zit ie in jouw werkvoorraad in domus (hij staat op WJZ). Dus je zou hem daar af kunnen doen. Of moet ik vragen of secr. map terughaalt en akkoord via mail in map zet? Dan is nog wel ff belangrijk of we al dan niet iets wijzigen aan tekst AMvB.

Groet 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 9:54
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: amvb starters
 Formulier ook akkoord (op nota had ik gisteren al gereageerd).
 Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 9 juli 2018 14:05
Aan: 10.2.e 10.2.e)
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: amvb starters
 10.2.e, 10.2.e,
 We hebben ook een nota en MR formulier. Na reactie ATR kunnen onderdeel administratieve lasten nog even aanpassen. Maar met het oog op tijd, hierbij vast deze docs. Gaag jullie reactie.
 Groet 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 9 juli 2018 10:44
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: amvb starters
 Dank! Ben bezig om vandaag ambtelijk akkoord ATR te krijgen (d.w.z. dat ze geen advies uitbrengen omdat het minimaal is). Dat zou dan woensdag door het college nog formeel afgezegend worden.

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 9 juli 2018 10:35
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: amvb starters
 Prima 10.2.e. Ziet er goed uit!
 Nog typo in toelichting: in laatste zin grote tekstblok moet 'aan' vervangen worden door 'als'.
 En onder de nota van toelichting moet nog 'De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit'
 Wordt deze week nog afgestemd met ATR?
 Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 9 juli 2018 9:17
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: amvb starters
Urgentie: Hoog
 Hoi 10.2.e en 10.2.e,

Zie bijgaand de concept-amvb i.v.m. uitbreiding van de knelgevallenvoorziening voor starters.
I.v.m. de turboplanning hoor ik graag vanochtend of jullie hier nog opmerkingen bij hebben (over
regeldrukzinnetje ga ik nog even met ATR bellen).

10.2.e maakt vandaag ook mr-formulier en nota, dus die komen nog jullie kant op.

Groet,

10.2.e

WJZ-bm 18177562
PAV - bm 18180059

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

10.2.e

13-7

nota

Fosfaatrechten vleesvee en starterscategorie
knelgevallen

Directoraat-generaal Agro en
Natuur

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

12 juli 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18178324

Bhm: 1810059

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

SG

Jan-Kees Goet

PAV, MT-lid

10.2.e

WJZ, coördinerend jurist

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Zoals besproken op 12 juli jl. heeft de Europese Commissie mondeling aangegeven binnen enkele dagen een brief te sturen dat Nederland akkoord krijgt op de maatregelen omtrent vleesvee. Met u is afgesproken dat publicatie plaats zal vinden direct na ontvangst van deze brief of na het overleg met Commissaris Vestager op woensdag 18 juli a.s. Voor de aanpassing van de categorie starters in de regeling van de knelgevallen in het Uitvoeringsbesluit meststoffen (UBM) (hierna: AMvB Starters) geldt dat deze na akkoord van de MR aan de Raad van State kan worden verstuurd met het verzoek om een spoedbehandeling. Met deze nota leggen wij u de relevante stukken met betrekking tot de vleesveemaatregelen en de AMvB voor, vergezeld van een brief waarmee u de Tweede Kamer informeert.

Advies

- U kunt de volgende stukken ondertekenen:
 - De Kamerbrief over de maatregelen voor vleesvee en de AMvB Starters (wordt verstuurd na akkoord EC).
 - De beleidsregel fosfaatrechten jongvee (verduidelijking definitie melkvee) ten behoeve van publicatie in de Staatscourant (wordt gepubliceerd na akkoord EC).
 - Het verzoek aan de Raad van State voor een spoedbehandeling van de AMvB Starters.
 - De voordracht van de AMvB starters voor de Raad van State.
 - De nota van Toelichting bij de AMvB Starters.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de technische notificatie en publicatie op de website van LNV van de vrijstellingsregeling voor de zoekgoeienhouderij (notificatie vindt plaats na akkoord EC).

Ontvangen BBR

Kernpunten

- Tot op heden heeft de Europese Commissie nog geen schriftelijke bevestiging van hun akkoord op invoering van de vleesveemaatregelen gegeven. Informeel heeft DG COMP aan de PV gemeld dat we met de betreffende regelingen door kunnen. Toegezegd is dat een schriftelijke bevestiging binnen enkele dagen volgt.
- Donderdag 12 juli heeft overleg met de relevante sectorpartijen plaatsgevonden (LTO, Vleesvee NL). Deze partijen hebben aangegeven nog steeds achter de maatregelen te staan. En hun achterban op te roepen om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling. De partijen pleiten voor snelheid, aangezien de onzekerheid bij ondernemers nog steeds voortduurt.
- U wordt geadviseerd direct na ontvangst van het schriftelijk akkoord, dan wel na het overleg met Commissaris Vestager, de beleidsregel te publiceren. Deze kan dan de dag daarop in werking treden. RVO.nl kan dan aan de slag met het herzien van de beschikkingen op het onderdeel jongvee.
- De vrijstellingsregeling dient te worden genotificeerd als technisch voorschrift, voordat deze in werking treedt. Vanaf het moment van notificatie geldt een 'standstill' van 3 maanden, waarin de EC of andere lidstaten bedenkingen kunnen aangeven. Om ondernemers de kans te geven zich voor te bereiden op deze regeling, willen wij deze na verzending van de Kamerbrief op de website van LNV publiceren. RVO.nl zal hier ook over communiceren richting vleesveehouders.
- Nu de Ministerraad akkoord is met de AMvB Starters en aanvraag van het noodzakelijke spoedadvies, kan de AMvB aan de Raad van State worden verstuurd voor spoedadvies.

Van: 10.2.e
Aan: [Goet, J.C. \(Jan-Kees\)](#)
Cc: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Spreekpunten gesprek Commissaris Vestager
Datum: maandag 16 juli 2018 17:13:48

Jan-Kees,

Zoals vanochtend besproken, zie hieronder spreekpunten voor het gesprek van de minister met Vestager. Grootste deel komt uit de notitie die ik je vanochtend stuurde dus zal je wellicht bekend voorkomen. Daarnaast is de optie van tijdelijke ontheffingen toegevoegd (onder kopje 'solution 1'). We hebben over deze optie eerder negatief geadviseerd. Deze optie is voor [RVO.nl](#) niet uitvoerbaar binnen het tijdsbestek dat we voor ogen hebben en staat haaks op de opstelling van de Europese Commissie.

Stuur jij de spreektekst, indien akkoord, door naar de minister? Ik ben telefonisch bereikbaar mocht je het nog even willen bespreken.

Groeten,
 10.2.e

Spreekpunten gesprek Commissaris Vestager

Introduction

- In the run-up to the cancellation of the milk quota in 2015, the Dutch dairy farming developed within the framework of the Nitrates Directive. In 2015, however, dairy herds (and thus phosphate production) turned out to grow faster than expected.
- In 2017 the Netherlands reduced the dairy herd and took measures to control the phosphate production – the phosphate rights system, which was implemented as of 1 January 2018.
- Our services have had intensive discussions about the system over the past 2 years. State aid approval at the end of last year ensured the system to go into force as of 1 January. I greatly appreciate the constructive approach of DG COMP on this matter.
- While implementing the system, we encountered two problems:
 - 1. Although the system is successful in keeping the actual phosphate production below the ceiling, the amount of phosphate rights allocated is slightly above the ceiling (approximately 1.5%). In light of the state aid decision, the Commission wishes the amount of phosphate rights allocated to be brought below the ceiling as fast as possible;
 - 2. A substantial number of farmers is facing financial difficulties to cope with the consequences of the system. It has turned out that some of the most sustainable and innovative dairy farms, from an environmental as well as an animal welfare perspective, will not be able to survive in the short run.
- I am here today to propose a solution in which (1) environmental objectives are achieved, (2) state aid rules are complied with and (3) the development towards more sustainable dairy farming is secured.

Reducing the amount of rights allocated

- The phosphate production ceiling for dairy cattle is 84.9 million kilograms. Currently 85.5 million kilograms of phosphate rights has been allocated. This amount may increase up to 86 million kilograms.

- The fact that more phosphate rights have been allocated than expected, is due to objection and appeal procedures and an unclear definition of young stock which has led to the (incorrect) allocation of rights to meat producing farms.
- We will take measures to solve this issue. These measures will lead to the reduction of allocated phosphate rights. They have been discussed between our services and preparations for implementation have been made. I am currently awaiting a letter with the definitive 'green light' from the Commission.
- Nonetheless, I cannot guarantee that this will be sufficient to reduce the amount of rights in the market to a level below the ceiling before the end of this year. The only way this can be guaranteed, is by applying a generic reduction on the amount of rights allocated. This would mean all dairy farms would need to reduce their dairy staple, which would have serious financial consequences for them.
- The generic reduction measure was intended to ensure the environmental objectives of the system being met. However, actual phosphate production by the dairy sector is well below the ceiling (prognosis: 83.3 million kilograms). An enforced reduction of the dairy herd while the environmental objectives are being met, would seriously undermine support for the system. Moreover, imposing a reduction concerning 2018 would be hard to justify because most of 2018 is already over.
- As an alternative, I propose to temporarily adjust an already existing element of the phosphate rights system, in order to reduce the amount of rights in the market in a more smooth and less harmful way.
- Currently, 10% of rights traded is creamed off. These creamed off rights are going into the so-called phosphate bank and are used to stimulate (young) land based farmers. I propose to increase the cream-off percentage to 25%. [In combination with not opening up the phosphate bank until the amount of rights in the market is below the ceiling again.]
- In this way, the amount of rights in the market will be reduced automatically. Based on current and expected market conditions, the amount of rights will be below the ceiling by the end of 2020 at the latest.

Towards more sustainable dairy farming

- Before the announcement of the law, a large number of dairy farmers made the choice to invest in modernization and/or expansion of their farm. In a substantial amount of cases, construction of the stable was still underway when the law was announced. The livestock herd of these companies had not yet reached the level they invested for. Because of the system of the law, they are now short of phosphate rights.
- Some of these companies have invested in modern stables that are a major step forward in terms of the environment and animal welfare. Investments have also been made in purchase of land, which is good for the environment. These farmers engaged into significant financial commitments for these investments. And these are just the type of companies that we want in the future while we aim to make the dairy sector more sustainable.
- On the other hand, we expect that a large number of older farmers will stop in the near future. They have not invested in their business and do not have a successor. That is fine, in my opinion these companies are not the future of dairy farming.
- The problem is therefore: how will we bridge the transition from outdated companies to future-oriented, sustainable companies? If we do not act, the situation is that over the next 1-2 years the most sustainable, future-oriented companies will be forced to stop, while outdated companies without a future perspective can continue for the time being, but will stop within a few years.
- It is inevitable that a group of dairy farms will be pushed out of the market, since the phosphate rights system aims to impose limits on a sector that grew too much.

However, the risk is that the most sustainable companies – the ones that hold the future – will be the ones that do not survive in the short term. That would be negative for the environment, harm development towards a more sustainable dairy farming sector and would be politically hard to defend.

Solution 1: temporary exemptions

- I propose to temporarily allow additional phosphate production - within the national ceiling - for the most innovative and sustainable dairy farmers. This is a bridging measure.
- I am thinking of 2 million kilos of phosphate production space, in the form of temporary, non-tradable exemptions with a term of 3-5 years, for innovative and sustainable dairy farms.
- This solution could lead to the sector ceiling for dairy farming (84.9 million kilograms of phosphate) being temporarily exceeded. However, phosphate production will remain within the national total ceiling (172.9 million kilograms). In both pig farming and the category 'other' (fur animals, goats, horses, rabbits), phosphate production is well below the maximum and will decrease further in the coming years due to a warm reorganization in pig farming and the ban on keeping fur animals entering into force.
- In addition, this measure enables the companies of the future to really make the future. These are farms that are land-based (the environmental interest that is the basis for the state aid of the system), which have sustainable and innovative stables (good for ammonia reduction and animal welfare) and that are run by young farmers (this is consistent with Common European agricultural policy).
- In other words, this proposal is better for the environment than if we don't act and ensures that the system will - over time - fit neatly within the state aid rules. What I therefore ask of you is time to resolve the matter in a good way.

10.2.a

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]

10.2.a

o

•

Conclusion

- I am aware that the Commission safeguards that state aid rules are applied and followed correctly. The Netherlands is generally supportive on this. We attach great value to the internal EU market.
- Technical discussions between our staff are exactly that: highly technical. It is important those discussions take place.
- However, we must ensure that we do not lose reality out of sight. Reality is that environmental objectives are being met, and that we want to continue on the path towards more sustainable farming.
- What I ask of you is time and flexibility to solve the issue while giving a positive incentive towards our common objectives.

Verstuurd vanaf mijn iPad

21.

Aan

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Behandeld door

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e@minez.nl

Datum

18 juli 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18189410

Kopie aan

Bijlage(n)

memo

diverse stukken knelgevallen fosfaatrechten 2018

In deze behandelmap bevinden zich relevante stukken met betrekking tot de aanpak van ondernemers die in de problemen zijn geraakt door het fosfaatrechtenstelsel.

U heeft enkele vragen en opmerkingen bij de nota en de regeling fosfaatbank (21 juni 2018 DGAN-PAV/18143517). Met deze notitie beantwoorden wij deze vragen.

1. Moment van afgeven beschikking

In de nota schrijven wij dat deelnemers aan de fosfaatbank niet voor aanvang van het kalenderjaar duidelijkheid zullen hebben over de vraag of zij over een ontheffing kunnen beschikken. Dat is niet ideaal, maar ook niet onoverkomelijk aangezien het stelsel afrekent over een kalenderjaar.

Naar aanleiding hiervan vraagt u of ondernemers wel al duidelijkheid krijgen voor 1 januari ivm mogelijke boetes die boeren gaan krijgen? En of 31 december geen harde deadline is voor boeren ivm boetes?

Uitleg:

- Gelet op de noodzakelijke voorhang bij de Staten Generaal voorafgaand aan de vaststelling van de regeling fosfaatbank is het niet mogelijk om aanvragers nog in 2018 een beschikking te sturen (voor een ontheffing vanaf 2019).
- Het verdient de voorkeur om ondernemers bij toekomstige openstellingen en afhandelingen wel voorafgaand aan het volgende kalenderjaar uitsluitel te geven.
- We verwachten echter geen problemen, omdat de ontheffingen pas gelden vanaf het kalenderjaar volgend op het jaar van aanvraag (onder meer vanwege de controle op de benutting).
- Er is daarmee geen sprake van het verlenen van ontheffingen voor het lopende jaar 2018.
- 31 december 2018 is nog steeds een harde deadline om te voldoen aan het uitbreidingsverbod.

2. Looptijd ontheffingen

Naar aanleiding van de beschrijving van de duur van de ontheffingen (5 jaar) wilt u weten wat er na deze periode met de ontheffingen gebeurt.

Uitleg:

- Ontheffingen hebben een looptijd van 5 jaar. Na deze periode vallen deze ontheffingen weer toe aan de fosfaatbank en worden deze opnieuw uitgegeven aan grondgebonden melkveehouders (en grondgebonden jonge melkveehouders).
- De vijf jaar betekent dat ondernemers tijd hebben om middelen te vergaren voor het verwerven van rechten. Tegelijkertijd betekent een beperkte periode dat de beschikbare ruimte opeenvolgend door meer ondernemers kan worden gebruikt.

3. Openstelling

U geeft aan dat het belangrijk is om de datum van openstelling voorspelbaar te laten zijn, dus steeds op zelfde moment.

Uitleg:

- Het is de bedoeling de fosfaatbank ieder jaar open te stellen van 1 september tot 1 oktober. In die periode van het jaar zal de bank redelijk gevuld zijn en met een sluitingsdatum van 1 oktober is het nog mogelijk om ondernemers voor aanvang van het nieuwe kalenderjaar te laten weten waar zij aan toe zijn.
- Als u ervoor kiest om de regeling in 2018 open te stellen, dan zal dit op een afwijkende datum plaatsvinden.

13.

4. Grondgebondenheid

U wijst op het ontbreken van een definitie van grondgebondenheid en vraagt naar het verband met definities elders in een regeling of de wet.

Uitleg:

- De definitie van grondgebondenheid wordt in de regeling gevormd door de definitie van productieruimte en de voorwaarde in artikel 111d, waarin is opgenomen dat deze productieruimte positief is.

Productieruimte: de fosfaatruimte van het bedrijf in het kalenderjaar waarin de aanvraag, bedoeld in artikel 111d, eerste lid, wordt gedaan, verminderd met het voor dat kalenderjaar op het bedrijf rustende fosfaatrecht en het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor voor dat kalenderjaar een ontheffing is verleend dan wel een vrijstelling van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, van de wet.

- In deze omschrijving wordt ook potentiële productie meegenomen, in de vorm van rechten en ontheffingen. Dit is noodzakelijk omdat alle rechten (en ontheffingen) die op een bedrijf rusten, potentieel kunnen worden ingezet voor de productie van fosfaat.

5. Jonge landbouwer

Bij de omschrijving van jonge landbouwer vraagt u zich naar aanleiding van het criterium dat de landbouwer zijn bedrijf heeft opgericht in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de indiening of er geen nodeloze beperkingen worden opgenomen.

Uitleg:

- Om de regeldruk te beperken en de om de landbouwregelgeving breed zo eenvoudig en eenduidig mogelijk te houden, is gekozen voor het aansluiten bij de bestaande definitie van jonge landbouwer onder het GLB, daar maakt de eis van vijf jaar onderdeel van uit.
- Bovendien is het stimuleren van jonge landbouwers onder het GLB in de staatssteunprocedure benoemd als argumentatie voor de extra kans op ontheffingen voor jonge grondgebonden ondernemers.

6. Aanvraag

U vraagt of een ondernemer meer dan 1 maal een beroep op de fosfaatbank mag doen.

Uitleg:

- Een ondernemer kan in één openstellingsperiode maar eenmaal een aanvraag indienen.
- Ongeacht of de ondernemer in aanmerking is gekomen voor ontheffingen kan hij het volgende jaar opnieuw aanvragen. Wel moet de ondernemer ook dan voldoen aan alle voorwaarden, waaronder de voorwaarden ten aanzien van productieruimte.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit**Auteur**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

27 juli 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18200904

Kopie aan**Bijlage(n)**

2

nota

Voorlegging aan Staten-Generaal van de
ontwerpregeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling
Meststoffenwet ivm vaststelling nadere regels voor de
fosfaatbank

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
DG AN	PAV, directeur	PAV, MT-lid
Marjolijn Sonnema	Rob van Brouwershaven	10.2.e
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
WJZ, coördinerend jurist		
10.2.e		
BBR-paraaf		

Mede namens / met akkoord van Staatssecretaris van Infrastructuur & Waterstaat

Aanleiding

Voor de vaststelling van nadere regels voor de fosfaatbank is wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet noodzakelijk. Indien u besluit op korte termijn tot openstelling van de fosfaatbank over te gaan is het noodzakelijk de voorhangprocedure bij de Staten-Generaal in de laatste week van het zomerreces te starten.

Advies

U kunt de bijgevoegde brieven versturen. Deze zullen een week voor het einde van het reces van de Tweede Kamer, op 27 augustus 2018, worden verzonden.

Kernpunten

- In het kader van de Meststoffenwet, die ten grondslag ligt aan de ontwerpregeling, wordt beide Kamers gedurende vier weken de mogelijkheid gegeven zich uit te spreken over de ontwerpregeling.
- Met bijgevoegde brieven wordt de ontwerpregeling aan beide Kamers voorgelegd.
- Beide brieven worden voor medeparaaf aan de Staatssecretaris van IenW voorgelegd. Dan wel: Ambtelijk is met het ministerie van IenW afgestemd dat medeparaaf van de Staatssecretaris van IenW niet nodig is.

Toelichting

- Op de informele consultatie van LTO, NMV, NAIK en Netwerkgrondig zijn .. reacties ontvangen. ATR?
- Deze zien op ..

Ontvangen BBR

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGAN-PAV / 18200904

25.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Datum
Betreft Ontwerpregeling houdende wijziging van de Uitvoeringsregeling
Meststoffenwet in verband met vaststelling nadere regels voor de
fosfaatbank

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u de ontwerpregeling houdende wijziging van de
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ten behoeve van de vaststelling van nadere
regels voor de fosfaatbank. Voor de inhoud van de ontwerpregeling verwijs ik u
naar de ontwerpnota van toelichting.

De voorlegging geschiedt in het kader van de wettelijke voorgeschreven
procedure als opgenomen in artikel 45 van de Meststoffenwet en biedt uw kamer
gedurende vier weken de mogelijkheid zich uit te spreken over de
ontwerpregeling.

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heb ik eenzelfde
brief gezonden.

Over de inwerkingtreding van de ontwerpregeling zal ik op een nader te bepalen
moment besluiten.

Carola Schouten

Hoogachtend / Met vriendelijke groet,

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Behandeld door
10.2 e
T 070 10.2 e
10.2 e @minez.nl

Ons kenmerk
DGAN-PAV / 18200805

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Met opmerkingen 10.2.e : 11.1
11.1

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Ons kenmerk
DGAN-PAV / 18200805

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.e

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e

Jurist

T 088 042 42 42
M

Onze referentie

494-32071

Uw brief van

25 januari 2019

Uw referentie**KvK-nummer of BSN**

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlagen

1

Datum 27 december 2019

Betreft Beslissing op bezwaarschrift fosfaatrechten

Geachte heer/mevrouw,

Op 25 januari 2019 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen mijn besluit van 7 januari 2019. In mijn besluit heb ik voor uw bedrijf het aantal fosfaatrechten vastgesteld. Dit besluit is genomen op grond van de Meststoffenwet (hierna: Msw).

Mijn besluit is opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop deze beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren gedeeltelijk gegrond. Dit betekent dat ik mijn besluit van 7 januari 2019 herroep.

Ik stel het aantal fosfaatrechten (in kg fosfaat) voor uw bedrijf vast op 16.782 kg. Daarnaast verleen ik u een ontheffing van het fosfaatrechtenstelsel ter grootte van 3.187 kg.

Proceskostenvergoeding

Ik ken u een proceskostenvergoeding van € 1.024,- toe.

Ingebrekestelling

Ik ken u een dwangsom van € 1.442,- toe.

Procesverloop

Op 10 augustus 2016 heb ik u de servicemelding fosfaatrechten toegezonden. Hierin heb ik aangegeven dat uw fosfaatrechten worden vastgesteld op basis van de mij bekende gegevens. Ik heb u verzocht om uw gegevens te controleren via mijn.rvo.nl en waar nodig wijzigingen door te geven.

U heeft op 30 september 2016 en 6 april 2017 uw gegevens gecontroleerd en wijzigingen doorgegeven. Bij brief van 4 mei 2017, 27 juni 2017 en 21 december 2017 heb ik u een overzicht van de gewijzigde gegevens toegezonden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Op 27 december 2018 heb ik uw verzoek tot toekenning van fosfaatrechten ontvangen.

Op 7 januari 2019 heb ik u de beschikking fosfaatrechten toegezonden. Hierin heb ik het aantal fosfaatrechten (in kg fosfaat) voor uw bedrijf vastgesteld op 16.782kg.

Op 24 januari 2019 heb ik uw bezwaarschrift, gericht tegen mijn besluit van 7 januari 2019, ontvangen.

Op 26 juni 2019 heb ik uw ingebrekestelling, gericht tegen het niet tijdig nemen van een besluit op uw bezwaar, ontvangen.

Op 11 april 2019 heeft uw gemachtigde een e-mail gestuurd over uw bezwaarschrift met een medewerker van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl). In deze e-mail gaf uw gemachtigde aan dat u gebruik wilde maken van de mogelijkheid uw bezwaren mondeling tijdens een hoorzitting toe te lichten. Deze hoorzitting heeft plaatsgevonden op 25 april 2019. Hetgeen tijdens deze hoorzitting is besproken heb ik meegenomen bij de beoordeling van uw bezwaarschrift.

Op 17 december 2018, 28 december 2018, 29 mei 2019, 11 juli 2019 en 22 augustus 2019 heb ik van u aanvullende informatie en stukken, waaronder een nader rapport inzake de melkproductie, meerdere CRV Mineraal Veesaldokaarten van verschillende UBN's, een schriftelijke uitleg van uw situatie, een uittreksel van het Centraal insolventieregister, verschillende vervoersbewijzen, diverse artikelen inzake de hittegolf van juli 2015, een dierenartsverklaring, een overzicht van medicijn gebruik in 2015 en tot slot een overzicht van afgevoerde dieren in verband met de dierziekten IBR en Mycoplasma in 2015, ontvangen. Deze informatie en stukken heb ik meegenomen bij de beoordeling van uw bezwaarschrift.

Uw bezwaren

U geeft aan het niet eens te zijn met mijn besluit van 7 januari 2019. Samengevat voert u het volgende aan.

Melkproductie

U geeft aan dat u melk heeft gevoerd aan kalveren en dat u antibioticamelk heeft laten weglopen. U verzoekt tot ophoging van de totale melkproductie met inachtneming van deze gegevens.

Tevens geeft u aan dat de melkproductie van 2015 moet worden opgehoogd op basis van het rapport melkproductie 2015 van 10.2.e

Referentieaantallen

Hiernaast bestrijdt u de fosfaatrechtenberekening die is gehanteerd bij het bestreden besluit. U geeft aan dat de gegevens inzake de dieraantallen niet overeenkomen met uw eigen gegevens. Het is voor u onduidelijk hoe deze afwijking kan worden verklaard.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Tevens geeft u aan dat de referentiegegevens van de overgenomen bedrijven niet kloppen. En hiernaast geeft u aan dat het door u overgenomen Landbouwbedrijf 10.2.g in zijn geheel niet is meegenomen bij het bestreden besluit. U verzoekt de referentieaantallen van het bedrijf 10.2.g alsnog toe te kennen.

Generieke korting

U stelt zich op het standpunt dat u minderfosfaatrechten heeft gekregen dan waar u recht op had en dat de toegepaste generieke korting achterwege moet blijven. U geeft aan dat op 2 juli 2015 uw bedrijf samen met de overgenomen bedrijven wel als grondgebonden is aan te merken.

Bijzondere omstandigheden

U doet hiernaast een beroep op de knelgevallenregeling nu er in uw geval sprake is van bijzondere omstandigheden, waardoor er op de peildatum 2 juli 2015 minder dieren aanwezig waren op uw bedrijf.

U geeft aan dat er sprake was van een hittegolf waardoor het transport van nieuw aangekochte dieren uit Duitsland niet voor de peildatum 2 juli 2015 op uw bedrijf aanwezig waren. Hierdoor is de uitbreiding van uw bedrijf niet voor 2 juli 2015 gerealiseerd.

Ook doet u een beroep op het knelgeval dierziekte in verband met de op uw bedrijf aangetroffen IBR en Mycoplasma. Door deze dierziektes heeft u meerdere dieren moeten afvoeren, wat van invloed was op de dieraantallen en de melkproductie in 2015.

Vergelijking Fosfaatreductieplan

U bent van mening dat zowel het fosfaatreductieplan en het fosfaatrechten stelsel worden behandeld door hetzelfde overheidsorgaan en de systematiek en de (grotendeels) gehanteerde gegevens hetzelfde zijn waardoor de beslissing inzake het fosfaatrechten stelsel hetzelfde zou moeten zijn als die van het fosfaatreductieplan. U verzoekt tot toepassing van dezelfde discretionaire maatregel omtrent de veeantallen in het kader van het fosfaatreductieplan bij de toekenning van het aantal fosfaatrechten.

Onrechtmatig besluit

Verder geeft u aan dat het bestreden besluit in strijd is met de Meststoffenwet, het zorgvuldigheidsbeginsel, het beginsel van zorgvuldige belangenafweging en het motiveringsbeginsel.

Schadevergoeding

Tevens stelt u dat het bestreden besluit op een onredelijk laat tijdstip is afgegeven en dat dit leidt tot een toerekenbare onrechtmatigheid van RVO.

U geeft aan dat het bestreden besluit onrechtmatig is en stelt dat dit een toerekenbare onrechtmatige daad van RVO.nl oplevert. U verzoekt de hierdoor geleden schade en te nog te leiden schade te vergoeden.

Proceskostenvergoeding

Tot slot verzoekt u tot vergoeding van de gemaakte proceskosten.

Waarom deze beslissing?

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en mijn besluit heb ik opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren gedeeltelijk gegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Melkproductie

U geeft aan dat de melkproductie niet juist is vastgesteld. Ik merk hierbij het volgende op.

De fosfaatrechten worden toegekend op basis van het aantal op het bedrijf gehouden stuks melkvee op 2 juli 2015 en de forfaitaire fosfaatproductie (artikel 23 lid 3 Meststoffenwet). De fosfaatproductie wordt vastgesteld op basis van het gemiddeld aantal gehouden stuks melkvee en het excretieforfait. Het excretieforfait voor melkkoeien is afhankelijk van de gemiddelde melkproductie per koe. De excretieforfaits per melkkoe zijn opgenomen in tabel 2A van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

De melkproductie speelt daarnaast ook een rol bij de berekening van de grondgebondenheid. De mate van grondgebondenheid wordt berekend door de fosfaatruimte op uw bedrijf in 2015 te verminderen met de fosfaatproductie door melkvee (categorie 100, 101 en 102). Een wijziging in uw melkproductie kan daarom ook gevolgen hebben voor uw grondgebondenheid.

U geeft aan dat u melk heeft vervoederd aan kalveren en dat u antibioticamelk heeft laten weglopen. Tevens geeft u aan dat de melkproductie van 2015 moet worden opgehoogd op basis van het rapport melkproductie 2015 van 10.2.e

Beoordeling melkproductie

U verzoekt de melkproductie aan te passen. Aan uw verzoek kan ik niet tegemoet komen. Ik licht dit als volgt toe.

Ik heb u gevraagd aanvullende bewijsstukken te leveren ter ondersteuning van uw stelling. Ik heb geen aanvullende bewijsstukken van u ontvangen ten behoeve van de vervoederde of antibiotica melk. Op basis van de eerder ingestuurde bewijsstukken blijkt onvoldoende dat de melkproductie op uw bedrijf hoger zou zijn. Tevens wordt in het rapport melkproductie 2015 van 10.2.e en ook in de aanvulling op dit rapport niet gesproken over vervoederde melk of antibioticamelk.

Ten aanzien van uw verzoek dat de melkproductie van 2015 moet worden opgehoogd op basis van het rapport melkproductie 2015 van 10.2.e merk ik het volgende op.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Uitgangspunt is dat bij de berekening van fosfaatrechten de melkproductie wordt gehanteerd van een periode die representatief is voor het bedrijf en aansluit bij de gestelde bijzondere omstandigheden (ECLI:NL:CBB:2019:280, r.o. 6.2). Het rapport hanteert een theoretische berekening van de melkproductie op basis van geschatte gegevens. Dit geeft geenszins een representatief beeld van de melkproductie in 2015 nu er wordt gerekend met verwachtingen. Derhalve kan voor de melkproductie van 2015 niet worden aangesloten bij de melkproductie zoals die blijkt uit het rapport.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Referentieaantallen

U geeft aan dat uw dieraantallen niet juist zijn vastgesteld, waardoor de aan u toegekende fosfaatrechten onjuist zijn, en u verzoekt dit aan te passen.

Aan uw verzoek kom ik niet tegemoet. Gebleken is dat uw basisgegevens juist zijn vastgesteld en dat de berekening van de fosfaatrechten correct is gedaan. Ik licht dat als volgt toe.

Vaststelling dieraantallen

Uw basisgegevens zijn vastgesteld op basis van het totaal aantal dieren in de categorieën 100, 101 en 102 zoals opgenomen in bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (URM), dat op 2 juli 2015 in het Identificatie en Registratie-systeem (hierna: I&R-systeem) bij een melkveehouder stond geregistreerd.

Alle runderen in Nederland moeten geregistreerd staan. Dit wordt gedaan middels het I&R-systeem, waarin aantallen, verblijfplaatsen en verplaatsingen van de runderen (zowel binnen als buiten Nederland) worden bijgehouden. De I&R-gegevens zijn leidend voor de berekening van uw basisgegevens.

In het bestreden besluit heb ik het aantal fosfaatrechten zonder generieke korting voor uw bedrijf als volgt vastgesteld:

	Aantal runderen	Norm ¹	Fosfaatrechten
Categorie 100	210	x 36,2 =	7602kg
Categorie 101	77	x 9,6 =	739,2kg
Categorie 102	76	x 21,9 =	1664,4kg
Totaal			10005,6kg

Ad 1) Voor diercategorie 100 is dit het excretieforfait dat gebaseerd is op de gemiddelde melkproductie per koe in 2015, zoals opgenomen in Bijlage D (Diergebonden forfaitaire gehalten) van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

In deze bezwaarprocedure heeft u niet aannemelijk gemaakt en is mij niet gebleken dat de I&R-registratie of de berekening onjuist is. In het bestreden besluit van 7 januari 2019 heb ik uw totaal aantal fosfaatrechten zonder generieke korting daarom terecht vastgesteld op 10.006 kg.

Bedrijfsoverdracht Maatschap 10.2.g
U geeft aan dat u de Maatschap 10.2.g heeft overgenomen en dat de bedrijfsoverdracht onjuist is meegenomen bij de vaststelling van uw aantal fosfaatrechten.

Afdeling Juridische Zaken

Datum
27 december 2019

Onze referentie
494-32071

Bij de overname van een beëindigd bedrijf die heeft plaatsgevonden na 2 juli 2015 kunnen de dieren aantallen van het overgenomen bedrijf bij de dieren aantallen van het verkrijgende bedrijf worden opgeteld (artikel 23 lid 4 van de Meststoffenwet). Er wordt dan gekeken naar wat het dieren aantal van het overgenomen bedrijf zou zijn geweest.

Het formulier 'Melding overdracht of beëindiging agrarisch bedrijf' dat u heeft ingediend bij RVO.nl geeft aan dat de overname van Maatschap 10.2.g met relatienummer 10.2.g heeft plaatsgevonden op 11 april 2017.

Ik stel vast dat de dieren aantallen correct zijn berekend. Uw bedrijfsoverdracht is door ons verwerkt voordat u de beschikking ontving.

Op de peildatum was bedrijf Maatschap 10.2.g houder van het volgende aantal runderen:

	Aantal runderen	Norm ¹	Fosfaatrechten
Categorie 100	89	x 37,7 =	3355,3kg
Totaal			3355,3kg

Ad 1) Voor diercategorie 100 is dit het excretieforfait dat gebaseerd is op de gemiddelde melkproductie per koe in 2015, zoals opgenomen in Bijlage D (Diergebonden forfaitaire gehalten) van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Bedrijfsoverdracht Maatschap 10.2.g
U geeft aan dat u de Maatschap 10.2.g heeft overgenomen en dat de bedrijfsoverdracht onjuist is meegenomen bij de vaststelling van uw aantal fosfaatrechten.

Bij de overname van een beëindigd bedrijf die heeft plaatsgevonden na 2 juli 2015 kunnen de dieren aantallen van het overgenomen bedrijf bij de dieren aantallen van het verkrijgende bedrijf worden opgeteld (artikel 23 lid 4 van de Meststoffenwet). Er wordt dan gekeken naar wat het dieren aantal van het overgenomen bedrijf zou zijn geweest.

Het formulier 'Melding overdracht of beëindiging agrarisch bedrijf' dat u heeft ingediend bij RVO.nl geeft aan dat de overname van Maatschap 10.2.g met relatienummer 10.2.g heeft plaatsgevonden op 30 december 2017.

Ik stel vast dat de dieren aantallen correct zijn berekend. Uw bedrijfsoverdracht is door ons verwerkt voordat u de beschikking ontving.

Op de peildatum was bedrijf Maatschap 10.2.g houder van het volgende aantal runderen:

	Aantal runderen	Norm ¹	Fosfaatrechten
Categorie 100	92	x 39,8 =	3661,6kg
Categorie 101	7	x 9,6 =	67,2kg
Totaal			3728,8kg

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Ad 1) Voor diercategorie 100 is dit het excretieforfait dat gebaseerd is op de gemiddelde melkproductie per koe in 2015, zoals opgenomen in Bijlage D (Diergebonden forfaitaire gehalten) van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Bedrijfsoverdracht Landbouwbedrijf 10.2.g

U geeft aan dat u een bedrijf heeft overgenomen en dat de bedrijfsoverdracht niet is meegenomen bij de vaststelling van uw aantal fosfaatrechten.

Bij de overname van een beëindigd bedrijf die heeft plaatsgevonden na 2 juli 2015 kunnen de dieren aantallen van het overgenomen bedrijf bij de dieren aantallen van het verkrijgende bedrijf worden opgeteld (artikel 23 lid 4 van de Meststoffenwet). Er wordt dan gekeken naar wat het dieren aantal van het overgenomen bedrijf zou zijn geweest.

Het formulier 'Melding overdracht of beëindiging agrarisch bedrijf' dat u heeft ingediend bij RVO.nl geeft aan dat de overname van het bedrijf Landbouwbedrijf 10.2.g met relatienummer 10.2.g heeft plaatsgevonden op 31 december 2017. Op 6 september 2018 heeft 10.2.e telefonisch contact gehad over deze overdracht met een medewerker van RVO.nl. In dit gesprek gaf 10.2.e aan dat er een fout staat in de melding overdracht en dat de fosfaatrechten niet over dienen te gaan. Naar aanleiding van dit gesprek heeft uw gemachtigde op 28 november 2018 telefonisch contact gehad met een medewerker van RVO.nl waarin uw gemachtigde aangaf hierop terug te komen. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. Derhalve wordt de overdracht van Landbouwbedrijf 10.2.g niet meegenomen bij de vaststelling van de fosfaatrechten.

Ten overvloede

De in uw bezwaarschrift gehanteerde fosfaatrechten berekening telt de melkproductie en de dieren aantallen van de overgenomen bedrijven bij uw eigen bedrijf op. Hierdoor komt u op een totale melkproductie van 10.1.c kg en een gemiddeld aantal melkkoeien cat. 100 van 399,1 waardoor er een excretieforfait van 49,3 wordt gehanteerd en u op 29.132,6kg fosfaatrechten uitkomt. Dit is echter onjuist. Art. 23 lid 4 Msw bepaalt dat het fosfaatrecht wordt verhoogd met het fosfaatrecht dat voor het beëindigde bedrijf bij continuering, krachtens art. 23 lid 3, van het overgenomen bedrijf zou zijn vastgesteld. Uit het voorgaande blijkt dat het aantal fosfaatrechten in kg apart wordt berekend van uw eigen bedrijf. De melkproductie en de dieren aantallen worden niet bij elkaar opgeteld. Derhalve is de berekening van fosfaatrechten in uw bezwaarschrift onjuist.

Generieke korting

U geeft aan dat op 2 juli 2015 uw bedrijf samengenomen met de overgenomen bedrijven wel als grondgebonden is aan te merken. U verzoekt de korting achterwege te laten.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Aan uw verzoek kan ik niet tegemoetkomen. Gebleken is dat de vaststelling juist is gedaan. Ik licht dat als volgt toe.

Grondgebondenheid

Grondgebondenheid is van belang voor de vaststelling van de fosfaatrechten. De fosfaatrechten worden vastgesteld op basis van het totaal aantal runderen in de categorieën 100, 101 en 102 zoals opgenomen in bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (URM), dat bij een houder op 2 juli 2015 in het Identificatie en Registratie systeem (hierna: I&R-systeem) stond geregistreerd. Voor de vaststelling van de fosfaatrechten van een houder, dient daarnaast bepaald te worden of het bedrijf grondgebonden is. Indien een houder niet grondgebonden is, worden de fosfaatrechten verminderd tot een maximum van 8,3%. Bij houders die wel grondgebonden zijn, vindt geen mindering plaats.

Om te bepalen of uw bedrijf grondgebonden is, wordt de fosfaatproductie van het aantal gehouden runderen, in kilogrammen fosfaat, afgezet tegen de fosfaatruimte van de tot uw bedrijf behorende oppervlakte grond. Uw bedrijf is grondgebonden, indien uw fosfaatproductie kleiner is dan de fosfaatruimte (artikel 33Ab, tweede lid, van de Meststoffenwet). Hierbij is van belang dat bij het bepalen van de grondgebondenheid dit per bedrijf wordt gedaan. In het geval van bedrijfsovernames wordt derhalve de grondgebondenheid per bedrijf vastgesteld. Uw stelling dat uw bedrijf samengenomen met de overgenomen bedrijven wel als grondgebonden is aan te merken, volg ik derhalve niet.

In deze bezwaarprocedure heeft u niet aannemelijk gemaakt en is mij niet gebleken dat de registratie of de berekening onjuist is. In het bestreden besluit van 7 januari 2019 heb ik uw grondgebondenheid daarom juist vastgesteld.

Achtergrond van het fosfaatrechtenstelsel

Nederland maakt sinds 2006 gebruik van een derogatie om meer stikstof uit dierlijke mest te kunnen aanwenden op de bodem (maximaal 250 kilogram stikstof per hectare). De derogatie maakt het mogelijk onder voorwaarden af te wijken van de in de Europese Nitraatrichtlijn (Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991) neergelegde norm die inhoudt dat landbouwbedrijven per jaar maximaal 170 kilogram stikstof uit dierlijke mest per hectare landbouwgrond aanwenden. De Europese Commissie moet toestemming geven voor het ophogen van die norm. Nederland dient daartoe een actieprogramma op te stellen. Voorwaarde voor verlening van derogatie is steeds geweest dat de mestproductie in Nederland, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en fosfaat, per jaar het feitelijke productieniveau van 2002 niet overstijgt (het derogatieplafond). Het in de derogatie vermelde fosfaatplafond ligt voor Nederland op een totaal van 172,9 miljoen kilogram per jaar. Op grond van afspraken op nationaal niveau gelden sectorale plafonds. De gezamenlijke Nederlandse melkveehouderijen kunnen op basis daarvan gezamenlijk 84,9 miljoen kilogram fosfaat van het totaal produceren.

In het Zesde Nederlandse Actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2018-2021) heeft Nederland aangekondigd deze plafonds in de Msw vast te leggen.

Tot 1 april 2015 geldt een Europees stelsel van melkquota om de melkproductie te beperken. Nadat in 2008 in Europees verband is besloten om dat stelsel per 1 april 2015 af te schaffen, is in verband met de voorziene groei van melkveebedrijven de Wet verantwoorde groei melkveehouderij (hierna: Wvgm) ingevoerd, met ingang van 1 januari 2015. Deze heeft tot doel de groei voor melkveebedrijven mogelijk te maken via grondgebondenheid en/of mestverwerking. Per 1 januari 2016 is (met het Besluit van 26 september 2015, Stb. 2015, nr. 344) het stelsel van grondgebonden groei ingevoerd om grondloze groei van melkveehouders te voorkomen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

De overschrijding in 2014 van het derogatieplafond van de sector en in 2015 van het nationale derogatieplafond is aanleiding voor de regering om bij brief van 2 juli 2015 (Kamerstukken II, 2015–2016, 33 979, nr. 98) aan te kondigen dat een wetsvoorstel zal worden ingediend "ter introductie van een productiebegrenzing in de melkveehouderij in de vorm van fosfaatrechten". Melkveehouderijen zouden vanaf 1 januari 2017, later is dat 2018 geworden, alleen fosfaat mogen produceren – en dus alleen melkvee mogen houden – als zij over voldoende rechten beschikken. Bij de introductie van het stelsel krijgen bedrijven met melkvee een hoeveelheid fosfaatrechten toegekend. De peildatum voor die toekenning is 2 juli 2015. Omdat werd voorzien dat met de uitgifte van fosfaatrechten op het niveau van de melkveestapel op 2 juli 2015, de productie boven het fosfaatplafond zou uitkomen is een wettelijke voorziening opgenomen die het mogelijk maakt bij algemene maatregel van bestuur een afromingspercentage toe te passen zowel bij toekenning (verder ook genoemd: de generieke korting) als bij overdracht van rechten (zie de brief van 3 maart 2016, Kamerstukken II, 2015-16, 33 979, nr. 108). Deze generieke korting geldt niet voor bedrijven die in het kalenderjaar 2015 volledig grondgebonden waren, dat wil zeggen dat deze bedrijven in 2015 voldoende fosfaatruimte hadden voor hun volledige mestproductie. Voor bedrijven met een gering mestoverschot geldt een geringere korting.

Op 12 juli 2017 is de korting met inachtneming van de op dat moment bekende gegevens en de adviezen van de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet en de Commissie knelgevallen fosfaatrechten vastgesteld op 8,3% (brief van de staatssecretaris van Economische Zaken aan de Kamer, Kamerstukken II, 2016-2017, 34 532, nr. 100).

Bijzondere omstandigheden, vervoersverbod

In de Msw en het Uitvoeringsbesluit Msw zijn voorzieningen opgenomen om landbouwers te compenseren die onevenredig benadeeld worden door de toepassing van de peildatum van 2 juli 2015 (artikel 23, zesde lid van de Msw en artikel 72 en 72a van het Uitvoeringsbesluit Msw). U doet een beroep op artikel 23, zesde lid van de Msw.

U kunt gebruikmaken van deze voorziening als het aan u toegekende fosfaatrecht door de genoemde buitengewone omstandigheden minimaal 5% lager uitvalt.

U geeft aan dat er sprake was van een vervoersverbod opgelegd door een Duitse veearts vanwege een hittegolf waardoor de nieuw aangekochte dieren uit Duitsland niet voor de peildatum 2 juli 2015 op uw bedrijf aanwezig waren. Het vervoersverbod is genomen met het oog op het voorkomen van diergezondheidsproblemen bij het gekochte melkvee als gevolg van de hitte. Hierdoor is de uitbreiding van uw bedrijf niet voor 2 juli 2015 gerealiseerd. U verzoekt mij om uw fosfaatrechten aan te passen en daarbij rekening te houden met uw bijzondere omstandigheden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Beoordeling bijzondere omstandigheid

Om een hoger aantal fosfaatrechten aan u toe te kennen op grond van artikel 23, zesde lid van de Msw, moet er aan drie cumulatieve voorwaarden worden voldaan:

1. Er moet sprake zijn van één (of meerdere) van de omstandigheden genoemd in artikel 23, zesde lid van de Msw;
2. Het aantal toegekende fosfaatrechten op basis van het aantal gehouden stuks melkvee op 2 juli 2015 is minimaal vijf procent lager door de bijzondere omstandigheden, dan zonder deze omstandigheden het geval geweest zou zijn;
3. Er moet een causaal verband zijn tussen de bijzondere omstandigheid en het lagere aantal fosfaatrechten.

Een vervoersverbod met het oog op het voorkomen van gezondheidsproblemen met betrekking tot melkvee dat op de peildatum nog niet op uw bedrijf stond, is niet één van de genoemde omstandigheden uit artikel 23, zesde lid van de Msw. Derhalve voldoet u niet aan de cumulatieve voorwaarden, zoals gesteld in artikel 23, zesde lid van de Msw. Nu niet is voldaan aan de eerste voorwaarde van artikel 23 lid 6 van de Msw, kom ik aan beoordeling van de 5% norm en de causaliteit niet toe.

Ik verklaar uw bezwaargrond met betrekking tot de bijzondere omstandigheid vervoersverbod dan ook ongegrond.

Ten overvloede

De knelgevallenregeling is niet bedoeld voor niet gerealiseerde uitbreidingsplannen. Dat zou immers niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van de wetgever, waarbij bij de knelgevallenregeling een vergelijking wordt gemaakt met de situatie die op 2 juli 2015 in redelijkheid van een bedrijf mocht worden verwacht en waarvan, als gevolg van bijzondere omstandigheden geen sprake was. Daarom wordt voor de knelgevallenregeling teruggekeken naar de situatie zoals deze voorafgaand aan de bijzondere omstandigheid was. (Kamerstukken II, 2015-2016, 34 532, nr. 3, p.40 en Kamerstukken II, 2016-2017, 34532, nr.7, p.47 en ECLI:NL:CBB:2019:4, r.o. 5.2).

Bijzondere omstandigheden, dierziekte

In de Msw en het Uitvoeringsbesluit Msw zijn voorzieningen opgenomen om landbouwers te compenseren die onevenredig benadeeld worden door de toepassing van de peildatum van 2 juli 2015 (artikel 23, zesde lid van de Msw en artikel 72 en 72a van het Uitvoeringsbesluit Msw). U doet een beroep op artikel 23, zesde lid van de Msw, hierin is onder meer de mogelijkheid van een ophoging van het fosfaatrecht bij dierziekte opgenomen.

U kunt gebruikmaken van deze voorziening als het aan u toegekende fosfaatrecht door de genoemde buitengewone omstandigheden minimaal 5% lager uitvalt.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

U doet een beroep op het knelgeval dierziekte in verband met de op uw bedrijf aangetroffen IBR en Mycoplasma. Door deze dierziektes heeft u meerdere dieren moeten afvoeren wat van invloed was op de dierenaantallen en de melkproductie in 2015.

U verzoekt mij om uw fosfaatrechten aan te passen en daarbij rekening te houden met uw bijzondere omstandigheden.

Beoordeling bijzondere omstandigheid

Om een hoger aantal fosfaatrechten aan u toe te kennen op grond van artikel 23, zesde lid van de Msw, moet er aan drie cumulatieve voorwaarden worden voldaan:

1. Er moet sprake zijn van één (of meerdere) van de omstandigheden genoemd in artikel 23, zesde lid van de Msw;
2. Het aantal toegekende fosfaatrechten op basis van het aantal gehouden stuks melkvee op 2 juli 2015 is minimaal vijf procent lager door de bijzondere omstandigheden, dan zonder deze omstandigheden het geval geweest zou zijn;
3. Er moet een causaal verband zijn tussen de bijzondere omstandigheid en het lagere aantal fosfaatrechten.

U heeft aangedragen en tevens aangetoond door middel van een dierenartsverklaring, laboratoriumonderzoeken en een schriftelijke verklaring dat er sprake was van dierziekte op uw bedrijf. Dit is één van de genoemde omstandigheden uit artikel 23, zesde lid van de Msw.

U voldoet echter niet aan alle voorwaarden, zoals gesteld in artikel 23, zesde lid van de Msw. Hierna kunt u lezen waarom hier niet aan is voldaan.

Afname van vijf procent of meer

Op 29 mei 2019 heeft uw gemachtigde een e-mail gestuurd ten behoeve van een nadere aanvulling op het melkproductierapport van 10.2.e. In de bijlagen van deze aanvulling is een dierenartsverklaring opgenomen van de 10.2. 10.2.e. Tevens is deze verklaring opgenomen in het aanvulling op uw bezwaarschrift van 22 augustus 2019. De 10.2.e verklaart hierin dat de maatschap van 10.2.e in 2015 te maken kreeg met IBR en Mycoplasma. Er wordt geen datum aangeleverd waarop deze dierziekten zijn ingetreden. Wel geeft 10.2.e aan dat er op 1 september 2015 dieren zijn behandeld met Rimadyl ten behoeve van de dierziekte IBR. Verder geeft u in de aanvulling van uw bezwaren aan dat de dierziekte zich na 7 juli 2015 heeft voorgedaan op uw bedrijf en dit voor het eerst is geconstateerd op 29 augustus 2015.

Uit het voorgaande constateer ik dat de dierziekten IBR en Mycoplasma na de peildatum 2 juli 2015 zijn ingetreden op het bedrijf van 10.2.e.

Gelet op de door u aangedragen informatie in het melkproductierapport van 10.2.e 10.2.e, in uw aanvulling op uw bezwaarschrift van 22 augustus 2019 én uit de dierenartsverklaring van 10.2.e verzoekt u om 29 augustus 2019 als alternatieve peildatum aan te houden voor het knelgeval dierziekte. Hierover merk ik het volgende op.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Voor de beoordeling van uw Melding bijzondere omstandigheden moet worden gekeken naar de situatie op uw bedrijf voordat de bijzondere omstandigheden zich voordeden. Het is een bewuste beleidskeuze geweest van de wetgever om de feitelijke situatie op de peildatum als uitgangspunt te nemen voor het toekennen van de fosfaatrechten, en niet een door de melkveehouder gewenste of nagestreefde situatie. Geplande, maar niet gerealiseerde uitbreidingen in de veestapel worden daarom in de toekenning van fosfaatrechten niet meegenomen. Voor uitbreidingen in de veestapel die ten gevolge van dierziekte en uitbreiding van de stal niet tot stand zijn gekomen, is dat niet anders (zie *Kamerstukken II* 2015-16, 34532, nr. 3, p. 40 en *Kamerstukken II*, 2016-2017, 34532, nr.7, p.47 en ECLI:NL:CBB:2019:4, r.o. 5.2).

Ondanks dat u voldoende heeft aangetoond dat u daadwerkelijk voornemens was de geplande uitbreiding te realiseren op 2 juli 2015, doet dit niet af aan het feit dat de uitbreiding van de veestapel op voornoemde datum niet is gerealiseerd. Compensatie van niet gerealiseerde uitbreidingen is dan ook nooit het doel van de knelgevallenregeling geweest.

Hiernaast heeft u aangeven dat de melkproductie niet representatief is voor uw bedrijf. In juli 2014 is 10.2.e toegetreden tot de maatschap waarna het bedrijf is gemoderniseerd. Als gevolg hiervan is de melkproductie opgevoerd. Hierdoor zijn de melkproductiegegevens van de jaren voorafgaand niet representatief. De melkproductie van het jaar 2015 is volgens u ook niet representatief aangezien u in 2015 te maken kreeg met de dierziekten IBR en Mycoplasma. Door deze dierziekten is ook de melkproductie van 2016 niet representatief. Wel geeft u aan dat de melkproductie zoals die is berekend in het rapport melkproductie 2015 van 10.2.e representatief is. Zoals hierboven staat beschreven hanteert het rapport een theoretische berekening van de melkproductie op basis van geschatte gegevens. Dit geeft geenszins een representatief beeld van de melkproductie in 2015 nu er wordt gerekend met verwachtingen. Derhalve kan voor de melkproductie van 2015 niet worden aangesloten bij de melkproductie zoals die blijkt uit het rapport. Derhalve is het voor mij niet mogelijk om uw beroep op de knelgevallenregeling te toetsen aan de wettelijke kaders wegens het ontbreken van een representatieve melkproductie. Dit is op grond van ECLI:NL:CBB:2019:248 wel een vereiste.

Derhalve voldoet u niet aan de cumulatieve voorwaarden, zoals gesteld in artikel 23, zesde lid van de Msw. Er is niet voldaan aan de tweede voorwaarde van artikel 23 lid 6 van de Msw. Ondanks dat u niet aan de 5% norm voldoet heb ik volledigheidshalve toch een beoordeling gegeven van de causaliteit.

Causaal verband

De aangeleverde dierenartsverklaring, laboratoriumonderzoeken en een schriftelijke verklaring dateren van ná peildatum 2 juli 2015. Hiernaast heeft u niet aangevoerd of aannemelijk gemaakt dat de dierziekten IBR en Mycoplasma vóór peildatum 2 juli 2015 op uw bedrijf aanwezig waren. Hierdoor concludeer ik dat er voor de peildatum 2 juli 2015 geen dierziekten aanwezig waren op uw bedrijf waardoor de dieraantallen op peildatum 2 juli 2015 lager waren dan voorheen. Dit wordt ondersteund door uw betoog dat de dierziekte IBR pas is ontstaan nadat u dieren had aangekocht uit Duitsland, welke ook pas na peildatum 2 juli 2015 zijn aangeleverd. De door u aangeleverde pro forma factuur inzake de aankoop van 121 melkrunderen van 20 juni 2015 en de koopovereenkomst van 30 juni 2015 ondersteunen deze stelling. Uit het voorgaande volgt dat er geen causaal verband aanwezig is tussen de dierziekten IBR en Mycoplasma en de dieraantallen op peildatum 2 juli 2015. Immers, deze dierziekten hebben niet geleid tot een vermindering van de dieraantallen op peildatum 2 juli 2015.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Derhalve voldoet u niet aan de cumulatieve voorwaarden, zoals gesteld in artikel 23, zesde lid van de Msw. Nu niet is voldaan aan de voorwaarde van causaal verband, kom ik aan beoordeling van de 5% norm niet toe.

Ik verklaar uw bezwaargrond met betrekking tot de bijzondere omstandigheid dierziekte dan ook ongegrond.

Verzoek tot ontheffing

U bent van mening dat zowel het fosfaatreductieplan en het fosfaatrechtenstelsel worden behandeld door hetzelfde overheidsorgaan en de systematiek en de (grotendeels) gehanteerde gegevens hetzelfde zijn waardoor de beslissing inzake het fosfaatrechten stelsel hetzelfde zou moeten zijn als die van het fosfaatreductieplan. U verzoekt tot toepassing van dezelfde discretionaire maatregel omtrent de veeantallen in het kader van het fosfaatreductieplan bij de toekenning van het aantal fosfaatrechten.

Ik heb uw verzoek om ontheffing opgevat als een beroep op een individuele disproportionele last.

Ik merk hierover het volgende op.

Individuele disproportionele last op regelingsniveau

Het CBb heeft in de uitspraak van 17 oktober 2018 aangegeven dat de invoering van het fosfaatrechtenstelsel op regelingsniveau niet leidt tot een schending van artikel 1 EP EVRM. De argumenten die in de speerpuntprocedures tegen de invoering van het fosfaatrechtenstelsel zijn aangevoerd, heeft het CBb niet gehonoreerd.

Om te beginnen heeft het CBb geoordeeld dat de invoering van stelsel van fosfaatrechten niet een ontneming van het eigendomsrecht van melkveehouderijen met zich meebrengt, maar een regulering hiervan.

Voorts heeft het CBb aangegeven dat het behoud van de derogatie in het algemeen belang van de sector is. Om deze derogatie (ook) in de toekomst te behouden, is het noodzakelijk om maatregelen te treffen, zoals het fosfaatrechtenstelsel en de generieke korting. Dat de wetgever grondgebonden bedrijven ontziet bij het opleggen van deze korting is gerechtvaardigd, omdat deze bedrijven de geproduceerde fosfaat op eigen landbouwgrond kunnen plaatsen en zij daardoor niet bijdragen aan de druk op de nationale mestmarkt en op de naleving van het stelsel van gebruiksnormen. Hierbij zijn ook neven doelstellingen zoals verduurzaming van belang.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Het CBb heeft tevens uitgesproken dat op het niveau van de regeling een fair balance bestaat tussen de getroffen maatregelen en de beoogde doelen. Het argument dat het stelsel voor de melkveehouders een individuele buitensporige last tot gevolg heeft, gaat dus niet op.

Hiertoe is van belang dat de maatregelen voorzienbaar waren, in die zin dat voor melkveehouders te verwachten was dat na afschaffing van de melkquota in geval van ongebreidelde groei mogelijk toch nog andere maatregelen, waaronder productiebeperkende maatregelen, zouden volgen. Dat de peildatum van 2 juli 2015 in het verleden is gelegen maakt de regeling niet onevenredig. Dat de generieke korting voor niet grondgebonden bedrijven op 8,3% is vastgesteld, is evenmin onevenredig. Daarnaast acht het CBb het in algemene zin acceptabel dat er geen voorziening is getroffen voor het omzetten van varkensrechten in fosfaatrechten, gelet op de geringe ruimte die het derogatieplafond en de sectorale mestproductieplafonds laten. Tot slot leidt ook de keuze van de wetgever om niet meer knelgevallenvoorzieningen op te nemen, onder meer voor bedrijven die zijn uitgebreid, niet tot strijd met artikel 1 EP EVRM. Uit artikel 1 EP EVRM volgt niet een algemene verplichting om hen daarvoor schadeloos te stellen.

Uit het voorgaande volgt de conclusie dat de invoering van het stelsel van fosfaatrechten op het niveau van de regeling geen strijd oplevert met artikel 1 EP EVRM.

Individuele disproportionele last op zaaksniveau

Naast op regelingsniveau is het ook noodzakelijk dat op individueel niveau een redelijk evenwicht bestaat tussen het algemene belang en de inbreuk op het eigendomsrecht. Hieraan wordt niet voldaan indien de maatregel leidt tot een individuele en disproportionele last. Het CBb heeft op 17 oktober 2018 (ELCI:NL:CBb:2018:522) geoordeeld dat van een individuele disproportionele last pas sprake is als een veehouder in bijzondere mate wordt getroffen door de maatregel. Voor de conclusie dat een dergelijke situatie zich voordoet, zijn bijzondere omstandigheden noodzakelijk. Niet ieder vermogensverlies geldt als een disproportionele last, de beoordeling hangt af van alle individuele omstandigheden van het geval. Het CBb heeft daarbij bepaald dat de uiteindelijke bewijslast dat sprake is van een disproportionele last, ligt bij het bedrijf dat hier een beroep op doet. Daarvoor is inzicht nodig in de bedrijfsmatige gegevens en omstandigheden, zoals de vermogenspositie, de totale financieringspositie, eventuele nevenactiviteiten of overige inkomsten, eventuele mogelijkheden om de overtollige bedrijfsmiddelen op andere wijze aan te wenden etc.

Daarbij dient door de melkveehouder ook te worden aangegeven waar en hoe deze gegevens leiden tot de slotsom dat sprake is van een disproportionele last.

Bij de beantwoording van de vraag of op het individuele niveau van de melkveehouders sprake is van een fair balance, worden alle omstandigheden van de betrokken melkveehouder meegenomen (vgl. ECLI:NL:CBB:2019 1 t/m 7). Vooropgesteld moet worden dat voor een geslaagd beroep op artikel 1 EP EVRM sprake moet zijn van een (zeer) bijzondere individuele omstandigheid die buiten de invloedssfeer van de ondernemer zelf ligt. De bewijslast rust op de melkveehouder, die op basis van financiële gegevens en/of persoonlijke omstandigheden aannemelijk moet maken dat op hem een individuele en disproportionele last rust als gevolg van de invoering van de regelgeving aangaande de grondgebonden groei van melkveebedrijven.

Dat een melkveehouder nadelige financiële consequenties ondervindt van deze regels, maakt op zichzelf niet dat sprake is van een buitensporige en individuele last. Gelet op de voorzienbaarheid van de maatregelen komen vergeefse investeringen voor uitbreidingen op grond van het ondernemersrisico in beginsel voor rekening van de melkveehouder. Een forse investering maakt dat niet anders.

Voorts geldt als uitgangspunt dat een beroep op artikel 1 EP EVRM niet slaagt indien:

- de uitbreidingsplannen en de uitvoering daarvan niet onomkeerbaar zijn;
- de uitbreiding niet noodzakelijk is (geweest) om bedrijfseconomische redenen, daarbij geldt dat uitbreiding in het kader van de bedrijfsopvolging of bedrijfsverplaatsing niet geldt als noodzakelijk;
- de melkveehouder op 2 juli 2015 niet beschikte over alle vergunningen die nodig zijn om de beoogde uitbreiding rechtsgeldig te laten functioneren.

Voor de globale weergave van het beoordelingskader en de wijze van aanlevering van met name genoemde stukken verwijs ik u naar de website mijn.rvo.nl. Ik heb u geïnformeerd over de uitspraak van het CBB, over de wijze waarop wordt getoetst of sprake is van een individuele last en welke stukken daarvoor moeten worden aangeleverd. U bent in de gelegenheid gesteld vóór 19 juli 2019 kenbaar te maken dat nadere stukken zouden volgen ter onderbouwing van het standpunt dat van een individuele disproportionele last sprake is. Besluitvorming zou in dat geval worden aangehouden tot de bewuste informatie zou zijn verstrekt.

Ter onderbouwing van uw standpunt heeft u met uw bezwaarschrift de volgende stukken ingediend:

- Rapport melkproductie 2015 van 10.2.e ,
- Nader rapport melkproductie 2015 van 10.2.e
- Dierenartsverklaring van 10.2.e d.d. 19 oktober 2018,
- Pro forma factuur d.d. 30 juni 2015,
- Koopovereenkomst d.d. 30 juni 2015,
- Document van 10.2.g d.d. 14 augustus 2015,

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

- Overzicht dieren 2015,
- Verschillende CRV Rundveestaten,
- Onderzoeksresultaten met betrekking tot dierziekten d.d. 2015 en 2016,
- Verklaring omtrent dierziekte 10.2.e d.d. 14 augustus 2016,
- Uittreksel Centraal insolventieregister 10.2.g
- Vervoersbewijzen ten behoeve van de aangekochte runderen uit Duitsland d.d. 7 juli 2015,
- Verschillende artikelen inzake de hittegolf van juli 2015,
- Overzicht medicijngebruik 2015,
- Overzicht afvoer dieren 2015.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Conclusie: individuele disproportionele last

In uw geval kom ik tot het oordeel dat u, gelet op de specifieke omstandigheden in uw geval, door de invoering van het fosfaatrechtenstelsel op 2 juli 2015 een individuele en buitensporige last draagt en dat uw belang zwaarder dient te wegen dan de belangen die zijn gediend met het fosfaatrechtenstelsel.

U heeft door middel van een Veasaldokaart van 7 juli 2015, een pro forma factuur van 30 juni 2015, een koopovereenkomst van 30 juni 2015 en een viertal vervoersbewijzen aangetoond dat u op 30 juni 2015 121 melkrunderen heeft aangekocht uit Duitsland. Tevens blijkt uit hiervoor genoemde stukken én de door meegezonden stukken in uw aanvulling op uw bezwaarschrift van 22 augustus 2019 dat het transport van de op 30 juni 2015 aangekochte dieren moest worden uitgesteld tot 7 juli 2015 in verband met een hittegolf. Door deze hittegolf was het voor u niet mogelijk om de 121 aangekochte melkrunderen vóór de peildatum 2 juli 2015 te transporteren waardoor deze dieren op 2 juli 2015 op uw bedrijf aanwezig zouden zijn.

Beoordeling

Voor de beoordeling of er in uw situatie sprake is van een individuele disproportionele last, is uw eigen situatie maatgevend. Voor een geslaagd beroep op artikel 1 EP EVRM moet er sprake zijn van een (zeer) bijzondere individuele omstandigheid die buiten de invloedssfeer van de ondernemer ligt. Een dergelijke individuele bijzondere omstandigheid is in uw geval wel gebleken. Nadelige financiële consequenties maken op zichzelf niet dat er sprake is van een buitensporige en individuele last.

U geeft aan dat de Maatschap 10.2.g een melkveebedrijf is en tot juli 2014 werd geleid door 10.2.e en 10.2.e. In juli 2014 is de zoon 10.2.e tot de maatschap toegetreden en heeft de leiding over het bedrijf overgenomen. Vanaf 2015 is overgegaan tot modernisering van het bedrijf. De bedoeling was om het gehele bedrijf te reorganiseren en de productie drastisch op te voeren. Na de afschaffing van het melkquotum heeft u tweemaal geïnvesteerd in de aankoop van hoogproductieve melkkoeien uit Duitsland. Op 2 juli 2015 waren er 210 stuks melkkoeien, 77 stuks jongvee van diercategorie 101 en 76 stuks jongvee van diercategorie 102 aanwezig op uw bedrijf.

U heeft een revisievergunning op grond van de Wet Milieubeheer overgelegd, verleend op 6 april 2011 voor het houden van 621 stuks melkvee en 141 stuks jongvee. Daarmee beschikte u over de juiste vergunning voor een rechtsgeldige exploitatie van de door u beoogde uitbreiding.

Afdeling Juridische Zaken

Datum
27 december 2019

Onze referentie
494-32071

U heeft gesteld en bewezen dat u voorafgaand aan het peilmoment investeringen in de uitbreiding van uw bedrijf heeft gedaan. Ten bewijze hiervan heeft u een pro forma factuur, een koopovereenkomst en een viertal vervoersbewijzen ten behoeve van de aankoop van 121 melkkoeien uit Duitsland aangeleverd. Voor zover u op deze manier een last draagt die niet voor alle veehouders geldt, is daarmee echter niet aangetoond of gebleken dat die last buitensporig is.

Zoals hierboven reeds aangegeven moet er voor een geslaagd beroep op artikel 1 EP EVRM sprake zijn van een (zeer) bijzonder individuele omstandigheid die buiten uw invloedssfeer ligt. In uw situatie is sprake van bijzondere omstandigheden, namelijk een hittegolf waardoor het transport van de aangekochte runderen uit Duitsland pas op 7 juli 2015 kon plaatsvinden. Door toedoen van deze bijzondere omstandigheden was uw veestapel op 2 juli 2015 nog niet op het beoogde peil. Hierdoor leidt de invoering van het stelsel van fosfaatrechten volgens u tot een individuele disproportionele last nu er geen rekening is gehouden met de aangekochte runderen uit Duitsland bij de toekenning van het aantal fosfaatrechten.

Het CBb heeft geoordeeld dat het aan de melkveehouder is, aan te tonen op basis van financiële gegevens en/of persoonlijke omstandigheden dat er sprake is van een individuele last. Ik verwijs hierbij naar de uitspraken van het CBB van 9 januari 2019, ECLI:NL:CBB:2019:1 t/m 7. U heeft door middel van een Veesaldokaart van 7 juli 2015, een pro forma factuur van 30 juni 2015, een koopovereenkomst tevens van 30 juni 2015 en een viertal vervoersbewijzen aangetoond dat u op 30 juni 2015 121 melkrunderen heeft aangekocht uit Duitsland. Tevens blijkt uit hiervoor genoemde stukken én de door meegezonden stukken in uw aanvulling op uw bezwaarschrift van 22 augustus 2019 dat het transport van de op 30 juni 2015 aangekochte dieren moest worden uitgesteld tot 7 juli 2015 in verband met een hittegolf. Door deze hittegolf was het voor u niet mogelijk om de 121 aangekochte melkkoeien vóór de peildatum 2 juli 2015 te transporteren waardoor deze dieren op 2 juli 2015 op uw bedrijf aanwezig zouden zijn.

Uit het bovenstaande is mij gebleken dat er in uw geval sprake is van een (zeer) bijzondere individuele omstandigheid die buiten de invloedssfeer van de ondernemer is gelegen welke voor een geslaagd beroep op artikel 1 EP EVRM aannemelijk is gemaakt.

Het CBb heeft geoordeeld dat voor melkveehouders als professionele ondernemers in redelijkheid was te verwachten en in zoverre voorzienbaar was dat na afschaffing van het melkquotum op 1 april 2015 andere, ook productiebeperkende, maatregelen, zouden kunnen volgen. (Zie ook ECLI:NL:CBB:2019:291, r.o. 6.7.5.1)

Nu in uw geval is gebleken van een (zeer) bijzondere individuele omstandigheid die buiten uw invloedssfeer lag, kan de voorzienbaarheid van het fosfaatrechtenstelsel niet zondermeer aan u worden tegengeworpen. Het was voor u niet voorzienbaar dat het aanhouden van het transport van de op 30 juni 2015 aangekochte melkkoeien tot 7 juli 2015 in verband met een hittegolf, zou leiden tot het niet meenemen van deze runderen bij de toekenning van fosfaatrechten. Hierdoor is voor u een buitensporige last ontstaan van het niet hebben van fosfaatrechten voor de 121 runderen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

In uw geval kom ik tot het oordeel dat u, gelet op de specifieke omstandigheden in uw geval, door de invoering van het fosfaatrechtenstelsel op 2 juli 2015 een individuele en buitensporige last draagt en dat uw belang zwaarder dient te wegen dan de belangen die zijn gediend met het fosfaatrechtenstelsel.

Ontheffing

Om de disproportionele uitwerking van het fosfaatrechtenstelsel op uw bedrijf op te heffen, verleen ik u ontheffing op basis van artikel 38, tweede lid Msw. Met deze ontheffing mag u op uw bedrijf tot een zekere hoogte melkvee houden zonder over de bijbehorende fosfaatrechten te beschikken.

De ontheffing geldt voor onbepaalde tijd en is gekoppeld aan uw bedrijf. Dit wil zeggen dat de ontheffing enkel kan worden overgedragen aan een ander wanneer uw bedrijf wordt overgedragen aan die ander. De ander kan pas aanspraak maken op de ontheffing nadat de overgang ervan door RVO.nl is geregistreerd.

Bij overgang wordt de omvang van de ontheffing verkleind overeenkomstig hetgeen in artikel 32a Msw is bepaald ten aanzien van fosfaatrechten.

Omvang van de ontheffing

Bij het bepalen van de omvang van deze compensatie, neem ik als uitgangspunt dat u enig nadeel als gevolg van het stelsel van fosfaatrechten – net als andere melkveehouders – moet kunnen dragen.

Ik ben slechts gehouden het disproportionele deel van uw last weg te nemen. Zoals reeds eerder besproken, ga ik zeer terughoudend om met de algemene bevoegdheid die artikel 38 van de Msw mij biedt om ontheffing te verlenen van het bij of krachtens de wet bepaalde.

Voor de berekening van de omvang van uw ontheffing heb ik alle 121 aangekochte melkrunderen uit Duitsland in aanmerking genomen nu door de invoering van het fosfaatrechtenstelsel op 2 juli 2015 deze dieren niet zijn meegenomen bij de vaststelling van uw fosfaatrechten. Ten aanzien van de melkproductie merk ik op dat hiervoor al is vastgesteld dat uw melkproductie van het jaar 2015 is aangemerkt als de voor u meest representatieve melkproductie. Derhalve wordt bij de berekening van de omvang van de ontheffing het excretieforfait gebaseerd op de gegevens van 2015.

Rekening houdend met het voorgaande heb ik de omvang van de ontheffing zonder generieke korting voor uw bedrijf als volgt vastgesteld:

	Aantal runderen	Norm ¹	Fosfaatrechten
Categorie 100	121	x 36,2 =	4.380,20 kg
Categorie 101	0	x 9,6 =	0 kg
Categorie 102	0	x 21,9 =	0 kg
Totaal			4.380,20 kg

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Ad 1) Voor diercategorie 100 is dit het excretieforfait dat gebaseerd is op de gemiddelde melkproductie per koe in 2015, zoals opgenomen in Bijlage D (Diergebonden forfaitaire gehalten) van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Generieke korting

Uw bedrijf is niet grondgebonden omdat uw fosfaatproductie in 2015, op basis van het gemiddeld aantal gehouden stuks melkvee, groter is dan de fosfaatruijnte in 2015.

Fosfaatproductie in 2015	12.190,02 kg
Fosfaatruijnte in 2015	10.950,30 kg
Overschot	1.239,72 kg

Daarom wordt voor uw bedrijf een korting berekend. Om te bepalen welke korting u krijgt, berekenen wij zowel de generieke korting (tabel A) als het verschil tussen uw toegekende fosfaatrechten met de omvang van de ontheffing en uw fosfaatruijnte in 2015 (tabel B):

Tabel A

Fosfaatrechten (zonder korting) ¹	10.005,60 kg
Omvang van ontheffing (zonder korting)	4.380,20 kg
Fosfaatrechten met de omvang van ontheffing (zonder korting)	14.385,5 kg
Generieke korting (8,3 %)	1.194,30 kg

Ad 1) Uw fosfaatrechten op basis van de gegevens op 2 juli 2015

Vervolgens kijken we naar het verschil tussen uw fosfaatrechten (zonder korting) en uw fosfaatruijnte:

Tabel B

Fosfaatrechten (zonder korting) ¹	10.005,60 kg
Omvang van ontheffing (zonder korting)	4.380,20 kg
Fosfaatrechten met de omvang van ontheffing (zonder korting)	14.385,5 kg
Fosfaatruijnte in 2015	10.950,30 kg
Vershil	3.435,2 kg

Ad 1) Uw fosfaatrechten op basis van de gegevens op 2 juli 2015

Door ophoging van de fosfaatrechten (zonder korting) met de omvang van de ontheffing overstijgt dit gezamenlijke getal uw fosfaatruimte. Omdat het verschil tussen uw fosfaatrechten met de omvang van de ontheffing (tabel B) groter is dan de generieke korting (tabel A), korten wij u met de generieke korting: 1.194,30 kg.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Op basis van uw gegevens met inachtneming van de omvang van de ontheffing én na toepassing van de generieke korting stel ik de omvang van uw ontheffing dan ook vast op **3.186,2 kg**.

Strijd met de Meststoffenwet

U voert aan dat het bestreden besluit in strijd is met de Meststoffenwet. U stelt daarmee eigenlijk dat de wet voor u buiten toepassing, dan wel onverbindend, zou moeten worden verklaard. Ik merk hierover het volgende op.

Het Europese melkquotumsysteem is per 1 april 2015 komen te vervallen. De Nederlandse regering acht het treffen van aanvullende of verscherpte maatregelen in de Nederlandse situatie noodzakelijk voor de periode vanaf 2015. Op grond van artikel 3 Nitraatrichtlijn heeft Nederland het hele grondgebied als kwetsbare zone ingesteld. Overeenkomstig artikel 5 Nitraatrichtlijn stelt Nederland een vierjaarlijks actieprogramma op die maatregelen omvat met het oog op verwezenlijking van de in artikel 1 Nitraatrichtlijn genoemde doelen. In het zesde en vijfde actieprogramma Nitraatrichtlijn staan maatregelen om ervoor te zorgen dat het nitraatgehalte onder de 50 mg/l komt.

Hoewel ik inzie dat de wet en de daarmee samenhangende Europese en nationale rechtsregels voor u omvangrijk en complex kunnen zijn, is het noodzakelijk dat de fosfaatproductie wordt gereduceerd. De fosfaatproductie van Nederland is met name na afschaffing van het melkquotum dermate gestegen, dat Nederland ver boven het peilniveau uit 2002 is uitgekomen. Om de derogatie voor de komende jaren te kunnen behouden, is het stelsel van fosfaatrechten ingevoerd en dient u zich aan de voorschriften in de Meststoffenwet te houden.

De wet- en regelgeving op het gebied van fosfaatrechten biedt geen afwegingsmogelijkheid op dit punt.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

U geeft aan dat er sprake is van strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en het beginsel van zorgvuldige belangenafweging. U meent dat het bestreden besluit onvoldoende is gemotiveerd.

Afdeling 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) ziet op het zorgvuldig voorbereiden van het te nemen besluit en het afwegen van de bij het besluit betrokken belangen. Artikel 3:2 Awb bepaalt dat het bestuursorgaan de nodige kennis vergaart omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

De stelling dat het bestreden besluit onvoldoende is voorbereid deel ik niet. Ter voorbereiding van het te nemen besluit heb ik uw situatie beoordeeld aan de hand van de mij ter beschikking staande stukken.

Ten overvloede merk ik op dat aan de vereisten van artikel 3:46 en 3:47 Awb is voldaan, nu mijn besluit van 7 januari 2019 aan de eisen van voornoemde artikelen voldoet. Mocht mijn besluit van 7 januari 2019 onvoldoende zijn gemotiveerd, is dat middels onderhavige beslissing hersteld.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Van onzorgvuldigheid bij de voorbereiding van het bestreden besluit is gezien voorgaande geen sprake.

Proceskostenvergoeding

Op uw verzoek om vergoeding van de proceskosten heb ik besloten u een kostenvergoeding toe te kennen. Die is overeenkomstig het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 1.024,- waarbij is uitgegaan van verleende rechtsbijstand bij het opstellen van een bezwaarschrift en het bijwonen van een hoorzitting (2 punten; bedrag per punt € 512,-) in een zaak van gemiddeld gewicht (wegingsfactor 1).

Ingebrekestelling

Ik heb op 27 juni 2019 uw schriftelijke ingebrekestelling ontvangen. U verzoekt om een beslissing op uw bezwaarschrift onder dreiging van verbeuring van een dwangsom.

Ik merk hierover het volgende op. Op grond van artikel 4:17 Awb bestaat een recht op een dwangsom vanaf de dag waarop aan drie voorwaarden is voldaan:

1. Er zijn twee weken voorbij nadat de beslistermijn is verstreken,
2. Er zijn twee weken voorbij nadat ik van u een schriftelijke ingebrekestelling heb ontvangen, en
3. Er is nog geen beslissing op uw bezwaarschrift genomen.

In uw geval is aan deze drie voorwaarden voldaan. De termijn van twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling is verstreken op 10 juli 2019. Op grond van artikel 4:17 Awb verbeur ik vanaf 11 juli 2019 een dwangsom aan u. Deze dwangsom is verschuldigd over de periode vanaf 11 juli 2019. Op grond van artikel 4:17, tweede lid, Awb bedraagt de dwangsom de eerste veertien dagen € 23 per dag, de daaropvolgende veertien dagen € 35 per dag en de overige dagen € 45 per dag. Dat betekent dat ik u een totale dwangsom verschuldigd ben van € 1.442,-.

De kostenvergoeding en de dwangsom maak ik naar u over op rekeningnummer 10.2.g

Wettelijke rente

In uw bezwaarschrift verzoekt u om wettelijke rente. Dit verzoek wijs ik af om de volgende reden.

In deze beslissing op bezwaar herroep ik mijn bestreden besluit en ken ik u een dwangsom toe van € 1.442. In beginsel heeft u dan recht op uitbetaling van wettelijke rente, die wordt berekend over het tijdvak dat loopt vanaf de dag na die waarop de dwangsom uiterlijk betaald had moeten worden (dit is 16 oktober 2019) tot het moment dat er daadwerkelijk is betaald.

Ingevolge artikelen 4:97 jo. 4:98 lid 1 Awb zijn artikelen 6:119, leden 1 en 2, en art. 6:120 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing bij het bepalen van de hoogte wettelijke rente. Deze artikelen bepalen het regime voor de wettelijke rente inzake consumententransactie, niet zijnde een handelstransactie. Derhalve wordt de uitbetaling van een dwangsom aangemerkt als een consumententransactie, niet zijnde een handelstransactie. Op het moment van schrijven is de wettelijke rente voor een consumententransactie, niet zijnde een handelstransactie, vastgesteld op 2% per jaar.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Op grond van de wet is de wettelijke rente niet verschuldigd indien het uit te keren bedrag van de wettelijke rente lager is dan € 10,- (artikel 4:97 en 4:98, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Aangezien in uw geval de wettelijke rente minder dan € 10,- is, ken ik u geen wettelijke rente toe.

Aansprakelijkstelling

In uw bezwaarschrift van 24 januari 2019 heeft u mij aansprakelijk gesteld. Als u uw claim wilt doorzetten, verzoek ik u uw claim nader te onderbouwen.

Om voor schadevergoeding in aanmerking te komen moet er sprake zijn van schade die het rechtstreeks gevolg is van een onrechtmatig handelen van RVO.nl.

Om een schadevergoedingsverzoek te kunnen beoordelen zijn de volgende gegevens noodzakelijk:

- o Een aanduiding van de oorzaak van de schade;
- o Een opgave van de aard van de geleden of te lijden schade;
- o Het bedrag van de schade en een specificatie daarvan.

U kunt deze gegevens onder vermelding van het kenmerk 494-32071 sturen naar het volgende adres:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Sectie schadevergoedingen
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 40219
8004 DE ZWOLLE

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

10.2.e

Nederland

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een beroep schrift indienen. Stuur het beroep schrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Voor de behandeling van het beroep brengt het College aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen bij het College via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Kijk op de genoemde site voor precieze voorwaarden.

Bijlage: Regelgeving

Algemene wet bestuursrecht

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Artikel 3:2

Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Artikel 3:4

1. Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af, voor zover niet uit een wettelijk voorschrift of uit de aard van de uit te oefenen bevoegdheid een beperking voortvloeit.
2. De voor één of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Artikel 3:46

Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

Artikel 3:47

1. De motivering wordt vermeld bij de bekendmaking van het besluit.
2. Daarbij wordt zo mogelijk vermeld krachtens welk wettelijk voorschrift het besluit wordt genomen.
3. Indien de motivering in verband met de vereiste spoed niet aanstonds bij de bekendmaking van het besluit kan worden vermeld, verstrekt het bestuursorgaan deze binnen een week na de bekendmaking.
4. In dat geval zijn de artikelen 3:41 tot en met 3:43 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4:17

1. Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig wordt gegeven, verbeurt het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag dat het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen. De Algemene termijnenwet is op laatstgenoemde termijn niet van toepassing.
2. De dwangsom bedraagt de eerste veertien dagen € 23 per dag, de daaropvolgende veertien dagen € 35 per dag en de overige dagen € 45 per dag.
3. De eerste dag waarover de dwangsom verschuldigd is, is de dag waarop twee weken zijn verstreken na de dag waarop de termijn voor het geven van de beschikking is verstreken en het bestuursorgaan van de aanvrager een schriftelijke ingebrekestelling heeft ontvangen.
4. Indien de aanvraag elektronisch kon worden gedaan, is artikel 4:3a van overeenkomstige toepassing op de ingebrekestelling.
5. Beroep tegen het niet tijdig geven van de beschikking schort de dwangsom niet op.
6. Geen dwangsom is verschuldigd indien:
 - a. het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke is gesteld,
 - b. de aanvrager geen belanghebbende is, of
 - c. de aanvraag kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is.
7. Indien er meer dan één aanvrager is, is de dwangsom aan ieder van de aanvragers voor een gelijk deel verschuldigd.

Artikel 4: 18

Het bestuursorgaan stelt de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom bij beschikking vast binnen twee weken na de laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd was.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Artikel 4: 87

1. De betaling geschiedt binnen zes weken nadat de beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt, tenzij de beschikking een later tijdstip vermeldt.
2. Bij of krachtens wettelijk voorschrift kan een andere termijn voor de betaling worden vastgesteld.

Artikel 4: 97

De schuldenaar is in verzuim indien hij niet binnen de voorgeschreven termijn heeft betaald.

Artikel 4: 98

1. Het verzuim heeft de verschuldigdheid van wettelijke rente tot gevolg overeenkomstig de artikelen 119, eerste en tweede lid, en 120, eerste lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
2. Wettelijke rente is niet verschuldigd indien het bedrag ervan bij enige of laatste betaling minder bedraagt dan € 20, dan wel, indien het bestuursorgaan de schuldenaar is, € 10.
3. Indien na het intreden van het verzuim de koers van het geld waarin de geldschuld moet worden betaald zich heeft gewijzigd, is artikel 125 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4: 100

Indien het bestuursorgaan de beschikking tot betaling van een door hem verschuldigde geldsom niet tijdig geeft, is het wettelijke rente verschuldigd vanaf het tijdstip waarop het in verzuim zou zijn geweest indien de beschikking op de laatste dag van de daarvoor gestelde termijn zou zijn gegeven.

Artikel 7: 1

1. Degene aan wie het recht is toegekend beroep bij een bestuursrechter in te stellen, dient alvorens beroep in te stellen bezwaar te maken, tenzij:
 - a. het besluit in bezwaar of in administratief beroep is genomen,
 - b. het besluit aan goedkeuring is onderworpen,
 - c. het besluit een goedkeuring of een weigering daarvan inhoudt,
 - d. het besluit is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4,
 - e. het besluit is genomen op basis van een uitspraak waarin de bestuursrechter met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, onderdeel a, heeft bepaald dat afdeling 3.4 geheel of gedeeltelijk buiten toepassing blijft,
 - f. het beroep zich richt tegen het niet tijdig nemen van een besluit,
 - g. het besluit is genomen op grond van een voorschrift als genoemd in de bij deze wet behorende Regeling rechtstreeks beroep dan wel het besluit anderszins in die regeling is omschreven.

2. Tegen de beslissing op het bezwaar kan beroep worden ingesteld met toepassing van de voorschriften die gelden voor het instellen van beroep tegen het besluit waartegen bezwaar is gemaakt.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Artikel 7:2

1. Voordat een bestuursorgaan op het bezwaar beslist, stelt het belanghebbenden in de gelegenheid te worden gehoord.
2. Het bestuursorgaan stelt daarvan in ieder geval de indiener van het bezwaarschrift op de hoogte alsmede de belanghebbenden die bij de voorbereiding van het besluit hun zienswijze naar voren hebben gebracht.

Artikel 7:15 lid 2

2. De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Artikel 8:1

Een belanghebbende kan tegen een besluit beroep instellen bij de bestuursrechter.

Artikel 8:3

1. Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit:
 - a. inhoudende een algemeen verbindend voorschrift of een beleidsregel,
 - b. inhoudende de intrekking of de vaststelling van de inwerkingtreding van een algemeen verbindend voorschrift of een beleidsregel,
 - c. inhoudende de goedkeuring van een besluit, inhoudende een algemeen verbindend voorschrift of een beleidsregel of de intrekking of de vaststelling van de inwerkingtreding van een algemeen verbindend voorschrift of een beleidsregel.
2. Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit ter voorbereiding van een privaatrechtelijke rechtshandeling.

Meststoffenwet

Artikel 23

3. Het op het bedrijf rustende fosfaatrecht op het tijdstip van inwerkingtreding van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, wordt door Onze Minister vastgesteld en komt overeen met de forfaitaire productie van dierlijke meststoffen in een kalenderjaar door melkvee dat op 2 juli 2015 op het bedrijf is gehouden en krachtens de artikelen 4, 96 en 111 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren gestelde regels (I&R) is geregistreerd. Artikel 21a, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

6. Indien een landbouwer voor een datum die bij ministeriële regeling wordt vastgesteld, meldt en aantoont dat het krachtens het derde lid op het bedrijf rustende fosfaatrecht minimaal vijf procent lager is door bouwwerkzaamheden, diergezondheidsproblemen, ziekte, ziekte of overlijden van een persoon van het samenwerkingsverband van de landbouwer of een bloed- of aanverwant in de eerste graad, of vernieling van de melkveestallen, wordt door Onze Minister het fosfaatrecht bepaald aan de hand van het melkvee waarover deze landbouwer zonder deze buitengewone omstandigheden zou hebben beschikt.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

27 december 2019

Onze referentie

494-32071

Artikel 38

1. Bij ministeriële regeling kan vrijstelling worden verleend van het bij of krachtens deze wet bepaalde.
2. Onze Minister kan ontheffing verlenen van het bij of krachtens deze wet bepaalde.
3. Aan de vrijstelling of de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

10.2.e

17-9

nota

Kamerbrief fosfaatrechtenstel en Regeling fosfaatbank

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit**Auteur**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

13 september 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18221403

Kopie aan**Bijlage(n)**

4

Parafenroute**DG AN**

Marjolijn Sonnemans

10.2.e

PAV, MT-lid

10.2.e

WJZ, Coördinerend jurist

10.2.e

RVO, directeur

René van der Burg

BBR

10.2.e

Aanleiding

Afgelopen weekend heeft u een concept Kamerbrief ontvangen over het fosfaatrechtenstelsel. Dit concept hebben we op 11 september met u besproken, waarna u op 12 september heeft gesproken met de coalitiefracties en met 10.2.e

Bijgaand treft u de brief waarin de uitkomsten van de diverse besprekingen zijn verwerkt. Afsproken is dat de brief vrijdagmiddag a.s. om 17.00u wordt verzonden. Vlak daarvoor zal vrijdagmiddag ambtelijk worden gesproken met ondernemers van Innovatief uit de Knel.

Verder ben u bij nota van 21 juni jl. u geïnformeerd over de concept Regeling fosfaatbank. Inmiddels zijn de relevante sectorpartijen geconsulteerd over de regeling. Bijgaand treft u de bijgewerkte regeling en de brieven om de voorhangprocedure bij de Eerste en Tweede Kamer te starten. In de bijlage treft u tevens de antwoorden op uw vragen naar aanleiding van de nota van 21 juni.

Advies

U kunt bijgaande Kamerbrieven ondertekenen.

Kernpunten

- De Kamerbrief over het fosfaatrechtenstelsel is op diverse punten bijgewerkt naar aanleiding van de diverse besprekingen van deze week. Het gaat met name om aanpassing van de passages over de individuele disproportionele last (p. 4-5), de uitkomst van het overleg met de Europese Commissie ten aanzien van mogelijkheden binnen en buiten het stelsel (p. 6-7) en de fosfaatbank (p. 8) toevoeging van paragrafen over borgstelling landbouwkredieten (p. 7) en bedrijfsspecifieke verantwoording (p. 8).
- De concept Regeling fosfaatbank is ter consultatie aan LTO, NMV, NAJK en GRONDig voorgelegd. De reacties geven geen aanleiding tot aanpassing van de regeling. Uit nadere afstemming met RVO.nl volgt wel een (kleine) aanpassing: ten behoeve van het bepalen van grondgebondenheid in het jaar

Ontvangen BBR

van aanvraag wordt de datum van grondgebondenheid gewijzigd naar 1 september in plaats van 'het kalenderjaar'.

- Openstelling van de fosfaatbank zal gegeven de voorhang die nu start op zijn vroegst op 1 november kunnen plaatsvinden.

Toelichting

Gelet op de diverse besprekingen die deze week hebben plaatsgevonden over het fosfaatrechtenstelsel verwijzen we kortheidshalve naar de Kamerbrief. Wat betreft de Regeling fosfaatbank geven we hieronder een nadere toelichting op de opzet en inhoud van de regeling.

Uitkomsten consultatie

Op de informele consultatie is van alle geconsulteerde partijen (LTO, NAJK, NMV en Netwerk GRONDig) reactie ontvangen. Hieronder staan de belangrijkste punten benoemd en onze afweging hierbij. Daarbij is ook steeds in ogenschouw genomen dat de Regeling is opgenomen in de notificatiemelding in kader van de staatssteunprocedure voor het fosfaatrechtenstelsel. Dat maakt dat er slechts beperkte ruimte is tot wijziging van de Regeling. Tenzij een nieuwe notificatie wordt gedaan.

Doelgroep Regeling

- LTO heeft gevraagd of ook vleesveehouders, die onder het fosfaatrechtenstelsel vallen, gebruik kunnen maken van de fosfaatbank.
- Strikt juridisch is dit inderdaad het geval. De Europese Commissie hecht eraan dat toetreders tot de melkveesector gebruik kunnen maken van de fosfaatbank. Daarmee moet iedere grondgebonden ondernemer die melkvee wil (gaan) houden, in aanmerking kunnen komen.
- Tegelijkertijd vinden we het wrang dat een vleesveehouder aanspraak zou kunnen maken op de fosfaatbank terwijl we tegelijkertijd via de beleidsregel en vrijstellingsregeling vleesveehouders juist buiten het stelsel beogen te houden. We hebben daarom overwogen om de Regeling fosfaatbank zodanig aan te passen dat alleen melkproducerende bedrijven in aanmerking kunnen komen. Dit is echter niet goed mogelijk omdat dit nieuwe toetreders zou uitsluiten, evenals jongvee-opfokbedrijven (wat wel een belangrijke en legitieme schakel is binnen de melkveehouderij).

Loten versus verdelen

- Drie van de vier stakeholders (LTO, NAJK en GRONDig) spreken een voorkeur uit voor (naar rato) verdelen van de beschikbare ontheffingen over de geïnteresseerden. In het geval LNV vasthoudt aan loting in plaats van 'verdeling' vraagt GRONDig om een voordeel voor uitgelote ondernemers bij de volgende loting.
- Er is voor loting gekozen gegeven de verwachting dat het aantal aanvragen de beschikbare hoeveelheid ontheffingen ruimschoots zal overstijgen. Verdeling betekent in dat geval dat ondernemers slechts een fractie ontvangen van de aangevraagde hoeveelheid fosfaatproductieruimte. Idee is dat de ontheffingen

daadwerkelijk moeten bijdragen aan de bedrijfsvoering van (jonge) grondgebonden melkveehouders.

- GRONDig stelt voor om uitgelote ondernemers in het daarop volgende jaar een voordeel te geven bij de loting. Wij zien geen grond om deze ondernemers te bevoordelen ten opzichte van ondernemers die voor het eerst een beroep doen op de regeling.
- Wij adviseren vast te houden aan het gekozen systeem van loting (zonder voorrang voor uitgelote ondernemers).

Bovengrens aan uitbreiding

- De NMV pleit voor een bovengrens (van 40%) aan de bedrijfsuitbreiding middels ontheffingen. Hiermee worden bedrijven minder afhankelijk van ontheffingen. En is het eenvoudiger om na vijf jaar de overstap te maken van ontheffingen naar fosfaatrechten.
- Er is bewust geen plafond in de regeling opgenomen. Het is aan ondernemers zelf om te kiezen welke bedrijfsvoering en uitbreiding hen het beste past. Daarbij zal een bank een grote bedrijfsuitbreiding niet financieren indien deze gebaseerd is op tijdelijke ontheffingen, zeker zolang het niet zeker is dat de veehouder de ontheffingen ook daadwerkelijk krijgt.
- Bij kleine aanvragen (enkele dieren) kan een bovengrens van 40% bovendien leiden tot het toekennen van fosfaat voor een deel van een dier. Dat is praktisch onhandig voor een veehouder.
- Wij adviseren om de regeling op dit punt niet aan te passen.

Verplichte benutting

- De NMV vraagt of het mogelijk is om ontheffingen die niet worden benut binnen de periode van 5 jaar terug te laten vloeien naar de fosfaatbank.
- Een verplichte benutting betekent dat de ontheffingen volledig worden benut voor het stimuleren van grondgebonden melkveehouderij. Tegelijkertijd treedt de overheid hiermee in de bedrijfsvoering van de ondernemer. Er kunnen uiteenlopende redenen zijn waarom ontheffingen tijdelijk niet worden benut. De periode van 5 jaar is al niet lang. Daarmee is het risico op langdurig onbenutte ruimte beperkt.
- Wij adviseren daarom om de regeling op dit punt niet aan te passen.

Grondgebondenheid

- De vier partijen hebben uiteenlopende voorstellen en verzoeken op het gebied van grondgebondenheid. Onder meer wordt gepleit voor het hanteren van een andere definitie zoals de definitie van de Commissie grondgebondenheid. Daarnaast wordt gevraagd naar het minder strak hanteren van de eis dat men gedurende de gehele periode dat de ontheffing van toepassing is grondgebonden is.
- Wij zien hier geen ruimte. Het stimuleren van grondgebondenheid middels de fosfaatbank is voor de Europese Commissie van belang geweest bij de goedkeuring van het fosfaatrechtenstelsel.
- De definitie van grondgebondenheid in de Regeling is gebaseerd op de definitie van fosfaatruimte in de wet. Wij achten het niet raadzaam om in de

Regeling een andere definitie te gaan hanteren. Dat sluit ook niet aan op uw reactie op de verschillende stukken uit de sector over grondgebondenheid (rapport LTO/NZO, rapport Netwerk GRONDig). U heeft toen aangegeven dat het aan de sector zelf is om hier invulling aan te geven en dat aanpassing van wet- en regelgeving op korte termijn niet voor de hand ligt.

- Wij adviseren daarom hier geen aanpassingen te doen.

Maximering omvang fosfaatbank

- De NMV wenst een kwantificering van de uiteindelijke omvang van de fosfaatbank. Aangegeven wordt dat als na verloop van tijd de fosfaatbank een bepaalde omvang bereikt, dit de markt en de beschikbaarheid van rechten negatief zal beïnvloeden.
- Een maximering van de hoeveelheid fosfaatproductieruimte die middels de fosfaatbank kan worden toegekend is een substantiële wijziging van de regeling. Dit vergt bovendien een wetswijziging, aangezien de afroming in de wet is opgenomen. Inhoudelijk hoeft een grote hoeveelheid ruimte die via de fosfaatbank wordt toegekend geen probleem te zijn. Als deze situatie zich in de verre toekomst voor gaat doen, zal wel moeten worden gekeken naar de termijn van de ontheffingen in relatie tot het perspectief van bedrijven. Dat is nu echter nog niet aan de orde.
- Wij adviseren hier geen aanpassingen in te doen.

Bijlage 1 – Antwoorden op uw vragen

U heeft enkele vragen en opmerkingen bij de nota en de regeling fosfaatbank (21 juni 2018 DGAN-PAV/18143517). Met deze notitie beantwoorden wij deze vragen.

1. Moment van afgeven beschikking

In de nota schrijven wij dat deelnemers aan de fosfaatbank niet voor aanvang van het kalenderjaar duidelijkheid zullen hebben over de vraag of zij over een ontheffing kunnen beschikken. Dat is niet ideaal, maar ook niet onoverkomelijk aangezien het stelsel afrekent over een kalenderjaar.

Naar aanleiding hiervan vraagt u of ondernemers wel al duidelijkheid krijgen voor 1 januari ivm mogelijke boetes die boeren gaan krijgen? En of 31 december geen harde deadline is voor boeren ivm boetes?

Uitleg:

- Gelet op de noodzakelijke voorhang bij de Staten-Generaal voorafgaand aan de vaststelling van de Regeling fosfaatbank is het niet mogelijk om aanvragers nog in 2018 een beschikking te sturen (voor een ontheffing vanaf 2019).
- Het verdient de voorkeur om ondernemers bij toekomstige openstellingen en afhandelingen wel voorafgaand aan het volgende kalenderjaar uitsluitel te geven.
- We verwachten echter geen problemen, omdat de ontheffingen pas gelden vanaf het kalenderjaar volgend op het jaar van aanvraag (onder meer vanwege de controle op de benutting).
- Er is daarmee geen sprake van het verlenen van ontheffingen voor het lopende jaar 2018.
- 31 december 2018 is nog steeds een harde deadline om te voldoen aan het uitbreidingsverbod.

2. Looptijd ontheffingen

Naar aanleiding van de beschrijving van de duur van de ontheffingen (5 jaar) wilt u weten wat er na deze periode met de ontheffingen gebeurt.

Uitleg:

- Ontheffingen hebben een looptijd van 5 jaar. Na deze periode vallen deze ontheffingen weer toe aan de fosfaatbank en worden deze opnieuw uitgegeven aan grondgebonden melkveehouders (en grondgebonden jonge melkveehouders).
- De vijf jaar betekent dat ondernemers tijd hebben om middelen te vergaren voor het verwerven van rechten. Tegelijkertijd betekent een beperkte periode dat de beschikbare ruimte opeenvolgend door meer ondernemers kan worden gebruikt.

3. Openstelling

U geeft aan dat het belangrijk is om de datum van openstelling voorspelbaar te laten zijn, dus steeds op zelfde moment.

Uitleg:

- Het is de bedoeling de fosfaatbank ieder jaar open te stellen van 1 september tot 1 oktober. In die periode van het jaar zal de bank redelijk gevuld zijn en met een sluitingsdatum van 1 oktober is het nog mogelijk om ondernemers voor aanvang van het nieuwe kalenderjaar te laten weten waar zij aan toe zijn.
- Als u ervoor kiest om de regeling in 2018 open te stellen, dan zal dit op een afwijkende datum plaatsvinden. In ieder geval niet voor 1 november.

4. Grondgebondenheid

U wijst op het ontbreken van een definitie van grondgebondenheid en vraagt naar het verband met definities elders in een regeling of de wet.

Uitleg:

- De definitie van grondgebondenheid wordt in de regeling gevormd door de definitie van productieruimte en de voorwaarde in artikel 111d, waarin is opgenomen dat deze productieruimte positief is.

Productieruimte: de fosfaatruijnte van het bedrijf in het kalenderjaar waarin de aanvraag, bedoeld in artikel 111d, eerste lid, wordt gedaan, verminderd met het voor dat kalenderjaar op het bedrijf rustende fosfaatrecht en het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor voor dat kalenderjaar een ontheffing is verleend dan wel een vrijstelling van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, van de wet.

- In deze omschrijving wordt ook potentiële productie meegenomen, in de vorm van rechten en ontheffingen. Dit is noodzakelijk omdat alle rechten (en ontheffingen) die op een bedrijf rusten, potentieel kunnen worden ingezet voor de productie van fosfaat.

5. Jonge landbouwer

Bij de omschrijving van jonge landbouwer vraagt u zich naar aanleiding van het criterium dat de landbouwer zijn bedrijf heeft opgericht in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de indiening of er geen nodeloze beperkingen worden opgenomen.

Uitleg:

- Om de regeldruk te beperken en de om de landbouwregelgeving breed zo eenvoudig en eenduidig mogelijk te houden, is gekozen voor het aansluiten bij de bestaande definitie van jonge landbouwer onder het GLB, daar maakt de eis van vijf jaar onderdeel van uit.

- Bovendien is het stimuleren van jonge landbouwers onder het GLB in de staatssteunprocedure benoemd als argumentatie voor de extra kans op ontheffingen voor jonge grondgebonden ondernemers.

6. Aanvraag

U vraagt of een ondernemer meer dan 1 maal een beroep op de fosfaatbank mag doen.

Uitleg:

- Een ondernemer kan in één openstellingsperiode maar eenmaal een aanvraag indienen.
- Ongeacht of de ondernemer in aanmerking is gekomen voor ontheffingen kan hij het volgende jaar opnieuw aanvragen. Wel moet de ondernemer ook dan voldoen aan alle voorwaarden, waaronder de voorwaarden ten aanzien van productieruimte.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en
Natuur

Auteur

10.2.e

T 070

10.2.e

10.2.e

@minez.nl

Datum

4 oktober 2018

Kenmerk

DGAN / 18255679

Bhm: 18255752

nota

Overleg fosfaatrechtenstelsel met vertegenwoordigers
biologische melkveehouderij, donderdag 11 oktober a.s.

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema

Directeur PAV

Rob van Brouwershaven

MT lid PAV

10.2.e

BPZ

10.2.e

Aanleiding

Op 11 oktober a.s. van 11.30 uur tot 12.30 uur ontvangt u een vertegenwoordiging van de biologische melkveehouderij om te spreken over het fosfaatrechtenstelsel. Het gaat om 10.2.e (Feriening Biologyske Boeren Fryslân en initiatiefnemer van de SOS-groep, een actiegroep van biologische melkveehouders), 10.2.e (biologisch melkveehouder en agrarisch jurist), 10.2.e (biologische melkveehouders en lid van SOS-groep) en 10.2.e (woordvoerder Netwerk Grondig).

→ EKO-Holland

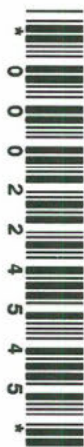
Advies

- U wordt geadviseerd de sectorvertegenwoordigers aan te horen.
- U wordt geadviseerd uw lijn vast te houden dat er voor de biologische melkveehouderij geen uitzondering kan worden gemaakt binnen het fosfaatrechtenstelsel.

Kernpunten

- De belangenbehartiging van de biologische melkveehouderij is verdeeld, er zijn diverse organisaties die het ministerie soms gezamenlijk en soms zelfstandig benaderen (NetwerkGrondig, Biohuis, FBBF, EKO Holland, Aurora en De Natuurweide). Wij hebben erop aangedrongen dat de delegatie waarmee u spreekt een vertegenwoordiging is van al deze organisaties, mede om te voorkomen dat er na het gesprek een organisatie opstaat die zich niet gehoord voelt. Vanuit de delegatie is aangegeven dat binnen de biologische melkveehouderij is afgestemd dat deze groep de sector vertegenwoordigt.
- Afgaand op de inzet vanuit de biologisch melkveehouderij de afgelopen periode verwachten wij een drietal zaken dat wordt voorgelegd:
 - Mogelijk wordt opnieuw gepleit voor een uitzondering van de biologische melkveehouderij met betrekking tot fosfaatrechten;
 - Daarnaast zal waarschijnlijk worden gevraagd naar inzet van de fosfaatbank voor biologische melkveeouders;

Ontvangen BBR

- Tot slot zal mogelijk worden gevraagd naar versoepeling van de handhaving, dan wel een coulanceregeling.
- Over de positie van de biologische melkveehouderij in het fosfaatrechtenstelsel ten algemene en in de fosfaatbank in het bijzonder is met de sector gesproken (m.n. NetwerkGrondig) en u heeft hier eerder besluiten over genomen (geen uitzonderingspositie voor de biologische melkveehouderij). Over de handhaving hebben we onlangs een brief ontvangen, deze betrekken we bij de bredere afweging over hoe we omgaan met de handhaving aan het eind van het jaar. U zult hier op een later moment over geadviseerd worden.
- Het gesprek met deze delegatie dient dus vooral ter relatiemanagement. Er liggen geen zaken ter besluitvorming op tafel. U heeft eerder aangegeven wel het gesprek aan te willen gaan omdat u niet eerder met de biologische melkveehouders heeft gesproken over het fosfaatrechtenstelsel.

Toelichting

Uitzonderingspositie/vrijstelling biologische melkveehouderij

- Vanuit de sector wordt aangegeven dat de biologische melkveehouderij niet deelneemt aan de derogatie, vooroploopt in duurzaamheid, groeipotentieel heeft en een bijdrage levert aan kringlooplandbouw zoals u dat in uw visie beschrijft. Zij vinden het daarom onterecht dat zij onder het fosfaatrechtenstelsel vallen.
- Een argument dat eerder door de sector naar voren is gebracht, is de stelling dat er in Nederland een tekort aan biologische mest bestaat. Argument daarbij is dat biologische ondernemers alleen biologische mest op hun bedrijf mogen toepassen. In de Europese biologische verordening is echter alleen aangegeven dat bij voorkeur biologische mest moet worden gebruikt. Op nationaal niveau is dit vertaald in de voorwaarde dat tenminste 65% van de mest, die op biologische bedrijven wordt aangewend, biologisch is.
- U heeft hier zowel richting de Tweede Kamer als richting de sectorpartijen reeds herhaaldelijk op gereageerd.
- De biologische melkveehouderij valt ook onder het fosfaatproductieplafond voor de melkveehouderij. Daarbij gaat het enkel om de hoeveelheid geproduceerde mest door melkvee. Of deze mest vervolgens op het eigen bedrijf geplaatst kan worden is in relatie tot het productieplafond niet relevant.
- Het buiten het stelsel brengen van biologische melkveeouders zou betekenen dat de huidige borging van het sectorale fosfaatproductieplafond wordt losgelaten. Mede gelet op het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn, de staatssteungoedkeuring van het fosfaatrechtenstelsel en de derogatiebeschikking kan dat niet aan de orde zijn.
- Biologische bedrijven zijn vaak grondgebonden, waardoor de initiële generieke korting van 8,3% niet op hen van toepassing is. Dit betekent dat als deze bedrijven sinds 2 juli 2015 niet zijn gegroeid, zij beschikken over voldoende fosfaatrechten om hun bedrijfsvoering voort te zetten.

Fosfaatbank voor biologische melkveehouderij

- Vanuit de biologische melkveehouderij is naar voren gebracht dat de wet stelt dat de fosfaatbank alleen ontheffingen toekent aan bedrijven die

verdergaande milieudoelstellingen hebben. De biologische melkveehouderij ziet de fosfaatbank daarom als een instrument dat de 'pijn' kan verzachten.

- De fosfaatbank is wettelijk beperkt tot het stimuleren van grondgebondenheid en het ondersteunen van jonge boeren. Gegeven het feit dat biologische bedrijven vaak grondgebonden zijn, kunnen zij deelnemen aan de fosfaatbank. Zij krijgen echter geen 'voorkeursbehandeling' ten opzichte van niet-biologische grondgebonden bedrijven.
- Als zodanig heeft de Europese Commissies de fosfaatbank ook meegewogen in de goedkeuring op het fosfaatrechtenstelsel. Ze maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Voor wijzigingen ten behoeve van de biologische melkveehouderij is dan ook geen reële ruimte. Dit zou ook de uitvoering complexer maken.

Handhaving van het stelsel

- NetwerkGrondig heeft een brief verstuurd waarin zij pleiten voor coulance bij de controle en handhaving van het fosfaatrechtenstelsel. In het bijzonder over 2018, maar ook structureel middels een eindejaarsmarge van 5%.
- U wordt binnenkort separaat geïnformeerd over de handhaving van het stelsel.
- Een structurele eindejaarsmarge van 5% lijkt op voorhand geen haalbare kaart. Dit zal er in de praktijk op neerkomen dat iedere veehouder structureel 5% meer vee kan aanhouden dan waarvoor hij rechten heeft, met alle risico's van dien voor overschrijding van het sectorplafond. Er is natuurlijk wel veel voor te zeggen dat veehouders niet te scherp aan de wind zeilen en zelf een marge aanhouden in hun hoeveelheid vee en hoeveelheid rechten, om eventuele schommelingen aan het eind van het jaar op te kunnen vangen. Dat is echter aan de ondernemer zelf.
- Ook het (op voorhand) bieden van coulance bij de handhaving is moeizaam. We moeten in ieder geval voorkomen dat ondernemers die teveel dieren hebben aangehouden worden beloond, ten opzichte van ondernemers die hun veestapel in overeenstemming hebben gebracht met de hoeveelheid rechten.

Gesprek LNV – LTO Implementatie Stelsel Fosfaatrechten 11-10-2018

Achtergrond en aanleiding

Op 1 januari 2018 is het stelsel van fosfaatrechten van kracht geworden. Een onontkoombaar stelsel nadat was gebleken dat de zuivelketen eigenstandig niet in staat was de fosfaatproductie van de melkveehouderij te reguleren. Het stelsel als zodanig, met daaronder begrepen ook de uitkomsten van politieke, juridische en Europese discussies, is op dit moment dan ook geen onderwerp van gesprek.

LTO Nederland wil echter wel graag met LNV in overleg over een aantal praktische en uitvoeringstechnische zaken. Ruim negen maanden na invoering van het stelsel leven vele ondernemers namelijk nog met diverse onzekerheden. Bij landelijke en regionale bestuurders en medewerkers en bij de informatiecentra zijn de afgelopen maanden letterlijk honderden vragen rondom de feitelijke implementatie van het fosfaatrechtenstelsel binnengekomen. In veel gevallen kunnen we deze niet beantwoorden.

Om helderheid en handelingsperspectief voor ondernemers te behouden is antwoord op een aantal vragen gewenst. In het onderstaande een aantal feitelijke vragen (veelal ietwat geabstraheerd naar meer generieke vragen) die we graag op 11 oktober aan de orde zouden willen hebben.

De centrale boodschap uit onze vragen betreft dus snelle duidelijkheid voor veehouders die niet weten waar ze aan toe zijn en die vrezen geconfronteerd te worden met sancties die zij niet kunnen voorzien.

Vragen van ondernemers binnen LTO Nederland:

1. Hoe wordt (qua kg. in toegekende beschikkingen, registratie, beschrijving diercategorieën 101/112/115 en actueel benodigde fosfaatrechten) omgegaan met nuchtere kalveren (mannelijk en vrouwelijk, worden deels binnen enkele weken verplaatst van de melkveehouder naar de kalverhouder, en zijn niet voorbestemd om melkkoe te worden) op melkveebedrijven?

Deze vraag is tevens in het recente schriftelijk overleg gesteld. De beantwoording vergt iets meer tijd. Hier komen we op terug.

2. In welke mate (aantal bedrijven) vinden er negatieve (lees: minder kg. fosfaatrechten) herbeschikkingen plaats op bedrijven die (al dan niet vergaand) ingekrompen zijn? Ons bereiken signalen dat dit, in tegenspraak met de nationale wetgeving en eerdere afspraken, zou gebeuren o.b.v. de goedkeuringsbeschikking van de Europese Commissie.

De uitvoering van het fosfaatrechtenstelsel is gebaseerd op de goedkeuringsbeschikking van de Europese Commissie. In de beschikking is bepaald dat de hoeveelheid rechten die wordt toegekend de productiecapaciteit van het bedrijf niet overstijgt. Hiertoe is conform de beschikking een controle uitgevoerd en afgerond. Deze controle heeft ertoe geleid dat voor één bedrijf de beschikking naar beneden moest worden aangepast.

3. Op welke datum is het proces van herbeschikkingen bij vleesveehouders afgerond?

Zoals ook aan de Tweede Kamer gemeld, gaan we er vanuit dat dit proces in de tweede helft van oktober is afgerond. In sommige gevallen dient aanvullende informatie te worden aangeleverd door de ondernemer. Afronding van deze casussen is mede afhankelijk van het tijdig verkrijgen van deze informatie.

4. Waarom worden bij de herbeschikkingen niet de dieren (met hun individuele I&R nummer) vermeld die 'in mindering zijn gebracht'? RVO heeft o.b.v. individuele dieren herbeschikt, maar de ondernemer kan dit nu niet terug traceren.

RVO.nl heeft deze mogelijkheid onderzocht. Hiervoor dient echter een omvangrijke aanpassing in de automatisering te worden doorgevoerd. Dat was op deze termijn onmogelijk te realiseren.

Een landbouwer kan wel een verzoek indienen voor een bijlage met individuele I&R nummers. Een dergelijk verzoek wordt dan handmatig afgehandeld.

5. Wanneer wordt de 'vrijstellingsregeling vleesvee' gepubliceerd?

De notificatie van de vrijstellingsregeling loopt nog tot en met 19 oktober. Publicatie vindt zo spoedig mogelijk na 19 oktober plaats. Ondernemers kunnen vanaf de dag na publicatie een melding doen.

6. Hoeveel verzoeken om een ambtshalve beschikking (voor ondernemers die tot op heden geen fosfaatrechten toebedeeld hebben gekregen en hierover in hun ogen wel zouden moeten beschikken) zijn al dan niet afgehandeld?

De cijfers omtrent de beschikkingen zijn niet stabiel. Er komen nog steeds verzoeken binnen voor ambtshalve beschikkingen binnen. Ter indicatie, er zijn circa 420 verzoeken binnengekomen, daarvan zijn er ca. 390 afgehandeld. Er liggen verschillende oorzaken ten grondslag aan het feit dat nog niet alle verzoeken zijn afgehandeld.

7. Wat is de uiterste datum waarop iedereen een (her-)beschikking krijgt?

We zetten alles op alles om iedereen zsm een (her) beschikking te geven. het is niet mogelijk om een uiterste datum te geven. Het proces is mede afhankelijk van bijvoorbeeld het aanleveren van aanvullende informatie door ondernemers.

8. Hoe moeten ondernemers die bezwaar maken op een herbeschikking omgaan met het feit dat zij zeer waarschijnlijk pas in de loop van 2019 hierover helderheid krijgen?

Een ondernemer zal steeds moeten uitgaan van de meest recente beschikking die hij heeft ontvangen. Het feit dat een ondernemer bezwaar maakt, verandert daar niets in. Voor wat betreft vleesveehouders zou dit in principe geen bezwaar moeten zijn, aangezien alle betrokken partijen hebben afgesproken deze ondernemers aan te moedigen gebruik te maken van de vrijstellingsregeling.

9. Hoe wordt de 'beleidsregel fosfaatrechten jongvee' geïmplementeerd voor ondernemers die tussen 2 juli 2015 en de datum van publicatie van de beleidsregel in 2018 niet konden voorzien dat de passage 'bestemd om zoogkoe te worden' geïntroduceerd zou worden? Voorbeelden van concrete vragen hierbij:
- Ondernemer A heeft na 02-07-2015 (maar voor maart 2018) fokvee verkocht heeft aan ondernemer B, maar ondernemer B heeft besloten dit fokvee te slachten. Wordt ondernemer A nu 'gestraft' door geen fosfaatrechten toe te kennen?
 - Hoe wordt er gehandhaafd in een lopend jaar of een vrouwelijk jongvee voor fok- of voor slacht is? Dus op dat moment 'fosfaat plichtig' of niet?

- Mijn exportdieren zijn na 02-07-2015 naar bv. Turkije gegaan en hebben daar gekalfd, ze blijken niet meegerekend te zijn met de beschikking, waarom niet?

Een ondernemer krijgt geen rechten toegekend voor dieren die niet hebben gekalfd.

Handhaving op de verplichting om voldoende fosfaatrechten te hebben vindt na afloop van het kalenderjaar plaats. Dit gebeurt onmiddellijk na afloop van het kalenderjaar, maar ook later kan nog worden geconstateerd dat een ondernemer melkvee hield zonder fosfaatrechten te hebben.

Als ondernemer kan aantonen dat de dieren hebben gekalfd, worden rechten toegekend..

10. Hoeveel 'blokkades' liggen er nog op overdracht van rechten tussen ondernemers n.a.v. de herbeschikkingen die plaatsvinden? Wanneer denkt LNV deze overdrachten wel te kunnen effectueren?

Het streven is om de herbeschikkingen vleesvee in de tweede helft van oktober af te ronden.. De prioriteit ligt bij ondernemers die transacties hebben gedaan. Op 10 oktober jl. werden er nog een kleine 500 transacties aangehouden.

Na de herbeschikking zal RVO de registratie van kennisgevingen van overdracht ter hand nemen.

11. Kan LNV een indicatie/inschatting geven van de concrete (economische) consequenties voor veehouders wanneer zij boven hun fosfaatplafond produceren aan het eind van het kalenderjaar?

Deze vraag lijkt op de vraag over de sancties in het SO fosfaatrechten.

De consequenties zijn niet één op één te duiden. Zoals bekend valt het fosfaatrechtenstelsel onder de wet economische delicten. Dat betekent dat de NVWA geconstateerde overtredingen moet melden bij het OM. Het OM bepaalt of wordt overgegaan tot vervolging en welke strafeis wordt gehanteerd. De strafrechter beslist over het opleggen van de straf en over de hoogte ervan. In geval van een overtreding bedraagt de straf ten hoogste een jaar hechtenis, taakstraf of een geldboete van € 20.750. In geval van opzet kan ten hoogste zes jaar gevangenisstraf, taakstraf of een geldboete van € 83.000 worden opgelegd. Bij het bepalen van de hoogte van de straf zal de rechter alle relevante omstandigheden meewegen. Daarnaast kan het OM de rechter ook vragen het voordeel weg te nemen dat de ondernemer heeft verkregen met het houden van meer melkvee dan was toegestaan.

12. Op gecombineerde melkvee-kalverhouderij en/of vleesvee-kalverhouderij bedrijven leven bij een aantal ondernemers vragen over de toegekende fosfaatrechten. Kan LNV aangeven in hoeverre deze vragen zijn afgehandeld en op welke wijze?

Hiermee wordt waarschijnlijk bedoeld op de indeling van kalveren dit is vergelijkbaar met vraag 1. Hier komen we dus op terug.

13. Wat ziet LNV als consequentie van het feit dat in principe iedereen (mits grondgebonden en eventueel jong) van de fosfaatbank gebruik kan maken? Via de fosfaatbank worden immers ontheffingen uitgegeven van de verplichting om fosfaatrechten te hebben. In principe kunnen dus (onder genoemde voorwaarden) alle 'startende melkveehouders' (inclusief bv. huidige akkerbouwers of eerder juist gestopte melkveehouders) een beroep doen op de fosfaatbank.

De consequentie is dat grondgebonden melkveehouderij wordt gestimuleerd.

Uit de vraag klinkt door dat LTO moeite heeft met het feit dat startende melkveehouders een beroep kunnen doen op een tijdelijke ontheffing. Echter, enerzijds zal iemand op basis van een tijdelijke ontheffing niet zomaar een melkveehouderij beginnen. Daar is meer voor nodig dan ontheffingen (vergunningen, stal, melkmachines, kennis). Anderzijds is het van belang dat ondernemers die een markt willen betreden niet worden belemmerd ten opzichte van andere ondernemers. De fosfaatbank kan daarom niet beperkt worden tot bestaande melkveehouders.

14. Is er inzicht te geven in de afhandeling (m.n. tijdspad) door RVO.nl van bedrijven die een beroep doen op de individuele disproportionele last (in het kader van het fosfaatreductieplan en/of het fosfaatrechtenstelsel)?

Hiervoor geldt dat er momenteel een aantal ‘voorbeeld’ rechtszaken loopt. De uitkomst hiervan zal mede bepalend zijn voor de uitvoering. Ook hier geldt weer voor dat we alles op alles zetten om dit snel af te handelen. Het aantal aanvragen is echter groot, er dient vaak aanvullende informatie te worden opgevraagd, en de motivatie moet uitgebreid zijn.

Bedrijven die niet voor 8 oktober hebben aangegeven om met nadere stukken te komen ter motivering van hun aanvraag, worden behandeld op basis van de reeds bekende gegevens.

Voor wat betreft bedrijven die hebben aangegeven nadere stukken te overleggen is de voortgang afhankelijk van de aanlevering van deze stukken.

15. Hoe kijkt LNV aan tegen Terrein Beherende Organisaties/partijen die aan ondernemers kenbaar maken dat fosfaatrechten niet zonder hun goedkeuring (en onder hun voorwaarden) verkocht mogen worden omdat ze aan hun grond gekoppeld zouden zijn?

Ook deze vraag is letterlijk gesteld in het SO fosfaatrechten.

Fosfaatrechten rusten op een melkveebedrijf. Landbouwers met een melkveebedrijf hebben fosfaatrechten toegekend gekregen op basis van het melkvee dat op 2 juli 2015 op het bedrijf is gehouden, ongeacht wie de weidegrond in eigendom heeft. Fosfaatrechten kunnen overgaan naar een ander bedrijf, bijvoorbeeld door verkoop. Ik heb geen zicht op afspraken tussen private partijen die de bevoegdheid tot het overdragen van productierechten beperken. In principe staat het contractspartijen vrij om de inhoud van een overeenkomst te bepalen.

16. Op welke termijn (zowel start als afronding) voorziet LNV het proces van een eventuele herijking van het fosfaatrechtenstelsel binnen de Meststoffenwet (bv. in het kader van de herijking van het mestbeleid, het herdefiniëren van diercategorieën of afroeping bij overdracht)?

We treffen voorbereidingen voor kleine aanpassingen, zodat bijvoorbeeld de positie van vleesvee in het stelsel ook wettelijk duidelijk is geregeld. Het fosfaatrechtenstelsel wordt verder, als onderdeel van het mestbeleid, betrokken in de herbezinning op het totale mestbeleid.

17. Kunnen we een traject tussen LNV/RVO en LTO afspreken voor het komende jaar (oktober 2018-oktober 2019) om periodiek overleg te hebben over feitelijke vraagstukken rondom de implementatie, handhaving en controle rondom het fosfaatrechtenstelsel?

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro en
Natuur

Auteur

10.2.e
T 070 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum

17 oktober 2018

Kenmerk

DGAN / 18265616

Bhm 18265972

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Wijziging van de uitvoeringsregeling meststoffenwet:
fosfaatbank

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
<u>SG LNV</u>	<u>DGA</u>	<u>MT lid PAV</u>
Jan-Kees Goet	Marjolijn Sonnema	10.2.e
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf
<u>WJZ coördinerend jurist</u>		
10.2.e		

BPZ-paraaf

Aanleiding

In de beantwoording van het Schriftelijk Overleg regeling fosfaatbank van 12 oktober jl. heeft u aangegeven dat de regeling fosfaatbank niet eerder dan 1 november a.s. zal worden opengesteld. Nu de voorhangprocedure op 15 oktober jl. is geëindigd kan de regeling worden vastgesteld en gepubliceerd. Donderdag (18 oktober) vindt een VSO over de regeling plaats.

Advies

U kunt de regeling ondertekenen, onder voorbehoud van door u nodig geachte wijzigingen naar aanleiding van het VSO.

Kernpunten

- De regeling is ongewijzigd ten opzichte van de versie die is voorgehangen.
- De korte termijn die rest tot publicatie en openstelling van de regeling betekent dat de ATR geen advies heeft kunnen uitbrengen op de regeldruk. De regeling fosfaatbank wordt bij de ATR geregistreerd als 'gemist dossier'.
- Met publicatie van de regeling wordt gewacht tot na het VSO.

Ontvangen BBR

31.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

10.2.e

Datum
Betreft Reactie op uw e-mail

Geachte,

Vriendelijk bedankt voor uw e-mail van 3 januari 2019. In uw e-mail schrijft u dat biologische bedrijven geen gebruik maken van de derogatie, maar dat zij wel te maken hebben met een stelsel waarbij zij rechten moeten kopen. In deze brief zal ik u toelichten waarom biologische bedrijven geen vrijstelling genieten.

Vanaf 1 januari 2018 is het stelsel van fosfaatrechten voor melkvee in werking getreden. Het stelsel regelt de productie niet het mestoverschot. Daarnaast is het doel van dit stelsel is om te zorgen dat de fosfaatproductie onder het fosfaat en -stikstofplafond is en blijft. Het is voor de melkveesector als geheel van groot belang dat het fosfaatproductieplafond of het stikstofproductieplafond niet wordt overschreden. Dat risico mogen we niet lopen. Ook de biologische melkveehouderij heeft impact en draagt bij aan de fosfaat en -stikstofproductie en een overschrijding van het plafond. Er is dan ook in den brede de keuze gemaakt om de biologische melkveehouderij niet uit te zonderen van het stelsel, zoals dat per 1 januari 2018 is ingevoerd.

Tegelijkertijd realiseer ik mij dat het fosfaatrechtenstelsel individuele ondernemers hard kan raken en soms pijnlijke offers vraagt. Bij de uitvoering van het stelsel is een belang gezocht tussen de persoonlijke omstandigheden van de boeren, die mij absoluut aan het hart gaan, en het belang van de sector als geheel. Ik begrijp dat mensen opkomen voor hun bedrijf en tot het uiterste gaan om hun persoonlijke situatie te verbeteren.

Wij vertrouwen erop U hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/inv

Burgerbrief behandeld door

10.2.e

T 0
10.2.e @minez.nl

Ons kenmerk
DGA-PAV / 19081860

11.1

10.2.e

Van: 10.2.e @minInv.nl
Verzonden: vrijdag 4 januari 2019 14:20
Aan: burgercorrespondentie
CC: 10.2.e @minInv.nl
Onderwerp: FW: Geef bioboeren vrijstelling fosfaatwet

Goedemiddag,

Deze burger e-mail hebben wij ontvangen in onze secretariaatsmailbox.
 Pakken jullie dit verder op?

Alvast bedankt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 Secretariaat SG LNV, Jan-Kees Goet

 E-mail: 10.2.e @minInv.nl
 T: 070-10.2.e / M: 0610.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e @gmail.com>
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 23:46
Aan: 10.2.e @minInv.nl
Onderwerp: Geef bioboeren vrijstelling fosfaatwet

Geachte mevrouw Schouten,

Kunt u mij, en de rest van Nederland, uitleggen hoe het kan dat Brussel wel akkoord gaat met vrijstelling fosfaatrecht voor Bioboeren en u halsstarrig weigert om deze vrijstelling niet te geven? Dat is toch niet uit te leggen, behalve dat de Nederlandse overheid als het zo uitkomt de ene keer zich achter de wetgeving van Brussel verschuilt en de andere keer de eigen wetgeving hanteert? Dat is toch puur willekeur en pesterig? Deze boeren zijn zo goed bezig voor de dieren het milieu en u gaat ze nu dwars zitten zodat ze genoodzaakt zijn een dure procedure te starten. Dat kunt u toch niet maken tegenover deze boeren en zij nu genoodzaakt zijn zo'n overbodige en dure procedure te starten? Waarom doet u dit, waarvoor worden deze boeren gestraft terwijl ze zo goed bezig zijn. Graag horen wij van u waarom u hiervoor kiest. Het kan toch niet zo zijn dat u vindt dat alle boeren gelijk behandelt moeten worden, terwijl ze op hele verschillende manieren hun bedrijf runnen. Milieuvriendelijk, duurzaam versus milieuvervuilend, dus moeten de bioboeren vrijstelling gegeven worden in de fosfaatwet zoals ook Brussel wil. U steunt toch ook de biologische boeren, daar gaat het toch ook over aan de klimaattafels?

"In Nederland zijn circa 18.000 melkveebedrijven. Zo'n 450 van hen werken biologisch. Vaststaat dat biologische landbouw op nummer 1 staat als het gaat om duurzaamheid, biodiversiteit, dierenwelzijn en in samenhang met de omgeving produceert. Op 1 januari 2018 is het fosfaatrechtenstelsel ingevoerd. Een mestquotum. Alleen als je een fosfaatrecht koopt, mag je een extra koe houden. Deze fosfaatwet kwam er omdat er teveel mest (fosfaat) werd geproduceerd door bedrijven, dat was tegen de derogatie-afpraak met Brussel. Biologische melkveehouders hebben echter een eigen mest -en zuivelmarkt. Zij hebben zelfs mesttekort en doen niet mee aan derogatie. Toch moeten zij van het ministerie aan het dure mestquotum meedoen. Minister Schouten weigert de bioboeren een Vrijstelling te geven in de fosfaatwet. Erg onrechtvaardig en bovendien kunnen veel bioboeren de dure rechten niet financieren. De toekomst van de biologische sector staat op het spel. Wij als SOS-bioboeren stappen niet zomaar naar de rechter. Eerst zijn we in Den Haag geweest. Maar minister Schouten wil ons nergens in tegemoetkomen. Toen naar Brussel. De Europese Commissie wil WEL een vrijstelling voor bioboeren van de Fosfaatwet. Toch blijft minister Schouten weigeren. Rest ons nog 1 kans: Biologische melkveehouders gaan nu naar de rechter. Zij starten een procedure tegen de overheid om toch vrijgesteld te worden voor het kopen van rechten voor hun latente mestplaatsingsruimte.

Vandaar een crowd-funding, dan kunnen wij een juridische procedure financieren.
Streefbedrag: 60.000 euro.”

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Cc: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: DOMUS-18201410-v1-Brief_over_bezwaarschrift_met_name_civiele_procedure_starten_namens_Gezamenlijke_Groep_Biologosche_Melkveehouders_tegen_fosfaatrechtenstelsel_PDF
Datum: vrijdag 5 april 2019 11:12:19

Ik kan me herinneren dat we vorig jaar meerdere verzoeken van NetwerkGrondig hebben gekregen waarbij ze zaken vroegen (zoals niet handhaven) en bezwaar maakten tegen zaken die niet openstonden voor bezwaar (zoals ook in deze brief, lijkt mij) en dat we 10.2.e daar ook op hebben aangesproken. Eind augustus heeft de minister ook met vertegenwoordigers van de melkveehouderij gesproken, waaronder Grondig, en ik geloof dat we daarna een brief hebben gestuurd naar ze. Maar of deze brief daarmee ook is afgehandeld, durf ik niet te zeggen. Grondig is er in ieder geval niet meer op teruggekomen (wat op zich al bijzonder is).

Groeten,
10.2.e

Van 10.2.e

Verzonden: vrijdag 5 april 2019 10:59

Aan: 10.2.e

Cc: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e

Onderwerp: DOMUS-18201410-v1-

Brief_over_bezwaarschrift_met_name_civiele_procedure_starten_namens_Gezamenlijke_Groep_Biologosche_Melkveehouders_tegen_fosfaatrechtenstelsel_PDF

Hallo 10.2.e

Ik heb net weer een stukje erfenis van 10.2.e in mijn Domus gekregen, waaronder meegezonden brief waarin bezwaar wordt gemaakt tegen een Kamerbrief, o.a. door Netwerk Grondig. Komt nogal pro forma over, maar lijkt me goed om hier samen een antwoord op te dichten. Kom je dit vaker tegen?

10.2.e : is Netwerk Grondig hier al op aangesproken? Vind dit nogal een stap voor een partij die ook aan een Bestuurlijk Overleg deelneemt.

Groeten 10.2.e

10.2.e

Van: Wob ContactWJZ
Verzonden: dinsdag 4 juni 2019 11:14
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Dag 10.2.e ,

Zie antwoord RVO. Ben jij nog wat wijzer geworden bij beleid?

Gr.
 10.2.e

Van: WOBadvies - RVO JZ
Verzonden: woensdag 29 mei 2019 11:08
Aan: Wob ContactWJZ
CC: RVO Wob functionaris
Onderwerp: RE: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Beste 10.2.e,
 Dank voor je bericht. Het verzoek is ook bij RVO ontvangen en is hier onder nummer WOB2019-117 geregistreerd en doorgezet voor behandeling bij het Wob-cluster van KPEU. Ik heb je mail aan hen doorgestuurd met het oog op de afstemming van de afhandeling.
 Groet
 10.2.e

Van: Wob ContactWJZ
Verzonden: woensdag 29 mei 2019 10:20
Aan: WOBadvies - RVO JZ <wobadvies@rvo.nl>; 10.2.e <@minlnv.nl>
cc: 10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@minezk.nl>
Onderwerp: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Beste Collega's,

Gisteren is bijgaand Wob-verzoek bij ons binnengekomen, zijn jullie alvast op de hoogte van dit Wob-verzoek. Het Wob-verzoek heeft (groten)deels betrekking op RVO en deels op KD-LNV.

Wob-verzoek ziet toe op:
 Besluitvorming beschikking op bezwaar (RVO)
 Beleid omtrent ontheffing fosfaatrechten (RVO/LNV)
 Beleid omtrent knelgevallen reductieplan (RVO/LNV)

Datum brief: 27 mei 2019
 Ontvangst LNV/EZK: 28 mei 2019

De verzoeker heeft een afschrift van dit Wob-verzoek ook gestuurd naar RVO en EZK.

Met een vriendelijke groet,

10.2.e

Beleidsondersteuner

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-Noord 2]
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T 070-10.2.e
E ^{10.2 e}@minezk.nl of WJZ_Juridische_ondersteuning@minez.nl

10.2.e

Van: Wob ContactWJZ
Verzonden: woensdag 5 juni 2019 08:12
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Dag 10.2.e,

Nog aanvullende info vanuit RVO aangaande dit Wob-verzoek.

Met een vriendelijke groet,

10.2.e

Beleidsondersteuner Wob

.....
 Directie Wetgeving en Juridische Zaken
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-Noord 2]
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T 070-10.2.e

E <mailto:WobcontactWJZ@minezk.nl>

Van: WOBadvies - RVO JZ**Verzonden: woensdag 29 mei 2019 11:08****Aan: Wob ContactWJZ****CC: RVO Wob functionaris**

Onderwerp: RE: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Beste 10.2.e,

Dank voor je bericht. Het verzoek is ook bij RVO ontvangen en is hier onder nummer WOB2019-117 geregistreerd en doorgezet voor behandeling bij het Wob-cluster van KPEU. Ik heb je mail aan hen doorgestuurd met het oog op de afstemming van de afhandeling.

Groet

10.2.e

Van: Wob ContactWJZ

Verzonden: woensdag 29 mei 2019 10:20

Aan: WOBadvies - RVO JZ <wobadvies@rvo.nl>; 10.2.e @minInv.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

10.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: NIEUW Wob-verzoek inzake ontheffing fosfaatrechten uit de Meststoffenwet de knelgevallenregeling en de beoordeling van artikel 1 EP / Van Aardenne & Crince Le Roy Advocaten (namens 10.1.c)

Beste Collega's,

Gisteren is bijgaand Wob-verzoek bij ons binnengekomen, zijn jullie alvast op de hoogte van dit Wob-verzoek. Het Wob-verzoek heeft (grooten)deels betrekking op RVO en deels op KD-LNV.

Wob-verzoek ziet toe op:

Besluitvorming beschikking op bezwaar (RVO)

Beleid omtrent ontheffing fosfaatrechten (RVO/LNV)

Beleid omtrent knelgevallen reductieplan (RVO/LNV)

Datum brief: 27 mei 2019

Ontvangst LNV/EZK: 28 mei 2019

De verzoeker heeft een afschrift van dit Wob-verzoek ook gestuurd naar RVO en EZK.

Met een vriendelijke groet,

10.2.e

Beleidsondersteuner

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-Noord 2]
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 070-10.2.e

E mailto:10.2.e@minezk.nl of mailto:WJZ_Juridische_ondersteuning@minez.nl

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e
Cc: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: dubbeldoelkoeien
Datum: woensdag 3 juli 2019 16:05:46
Bijlagen: [RE beleidsregel en vrijstelling.msg](#)

Hallo,

Dit heb ik mondeling besproken op 29 juni 2018 met 10.2.e, zie bijgevoegde mail van 3 juli 2018 waarin ik de notitie voor mij zelf heb vastgelegd

Vraag 1:

Even een inhoudelijke vraag over artikel 2, lid 1 B.

Landbouwer heeft in 2019 twee kalveren die bestemd zijn om zoogkoe te worden en voert in 2020 een vrouwelijk rund af naar een vleeshandelaar, vervolgens blijkt uit de controle in januari 2021 dat zijn rund terecht gekomen zijn op een melkproducerend bedrijf.

Wanneer geldt de vrijstelling dan niet meer en had hij fosfaatrechten moeten hebben?

- a. alleen in 2020 (jaar van afvoer)
- b. vanaf 2019 (en latere jaren)
- c. vanaf 2020 (en dus ook niet in de latere jaren)

conceptantwoord: afgestemd met Vera op 29 juni 2018

A, alleen in 2020 geldt de vrijstelling niet meer en had hij fosfaatrechten nodig. **Vraag is of de NVWA dit met terugwerkende kracht kan eisen.**

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

.....
Adviseur

Uitvoeringskaders & Betaalorgaan
Afdeling Europese Uitvoeringskaders

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Ministerie van EZ
Mandemaat 3 | Assen

.....
M 0610.2.e

10.2.e [@rvo.nl](#)

aanwezig: ma, di, do en vr

afwezig: wo

.....
Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 3 juli 2019 09:57

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Re: dubbeldoelkoeien

top, dank je. Kan je dat dan in antwoord op mijn mail naar 10.2.e doen? Ik ben na vandaag een paar dagen weg.

Groeten 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 3 jul. 2019 om 09:41 heeft 10.2.e <10.2.e [@rvo.nl](#)> het volgende geschreven:

Hallo,

Ik ben nog op zoek naar de mail waarin 10.2.e bevestigd heeft (volgens mij moet deze er zijn/ of wij moeten het mondeling besproken hebben) dat het gaat om het kalenderjaar. Maar dat lukt niet op mijn laptop.

Als ik op kantoor ben zoek ik verder.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

.....
Adviseur

Uitvoeringskaders & Betaalorgaan

Afdeling Europese Uitvoeringskaders

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Ministerie van EZ

Mandemaat 3 | Assen

.....
M 06 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

aanwezig: ma, di, do en vr

afwezig: wo

Van: Verbogt, C.J.M. (Kees)

Verzonden: dinsdag 2 juli 2019 22:13

Aan: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

10.2.e @minezk.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: dubbeldoelkoeien

Hallo allemaal,

10.2.e wees mij op onderstaande toelichtende tekst (van de RVO-site?)

Voldoet u aan alle voorwaarden?

Dan heeft u geen fosfaatrechten meer nodig voor jongvee dat bestemd is om een zoogkoe te worden.

Blijkt achteraf dat u niet aan alle voorwaarden voldoet? Dan geldt de vrijstelling niet voor het jaar waarin u niet aan alle voorwaarden voldoet. U had voor dat jaar fosfaatrechten nodig.

Je kan dit volgens mij nog steeds uitleggen dat deze melkveehouder ook in 2018 niet aan de voorwaarden voldeed, omdat zijn koeien zich zodra hij omschakelt zich alsnog op een melkveebedrijf bevinden, en er daarmee niet aan artikel 2b is voldaan.

Karin, Eline en ik hadden het over een basis om deze boer toch een ontheffing te geven om om te schakelen, zonder dat hij daarmee met terugwerkende kracht in 2018 in overtreding is. 11.1

Overigens moet deze ondernemer dan wel voor heel 2019 gewoon fosfaatrechten hebben, omdat hij dit jaar niet aan de vrijstellingsregeling voldoet. Dat is overigens geen probleem voor hem.

Denken jullie dat we er zo wat mee kunnen?

Groeten 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 2 juli 2019 19:38

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: dubbeldoelkoeien

Hallo,

Ik zou nog even nagaan hoe het zit met het voldoen aan de voorwaarden.

Met Vera is afgesteld dat indien de landbouwer in een bepaald jaar niet voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden (artikel 2) dat hij dan in dat betreffende jaar geen vrijstelling heeft voor de productie van fosfaat voor melkvee en dat hij dan in dat betreffende jaar fosfaatrechten moet hebben.

In principe is de vrijstelling per kalenderjaar geregeld en moet er ook per jaar voldaan worden om in dat betreffende jaar gebruik te kunnen maken van de vrijstelling.

Onderstaande informatie op de site is afgestemd met ^{10.2.e}.

Voldoet u aan alle voorwaarden?

Dan heeft u geen fosfaatrechten meer nodig voor jongvee dat bestemd is om een zoogkoe te worden.

Blijkt achteraf dat u niet aan alle voorwaarden voldoet? Dan geldt de vrijstelling niet voor het jaar waarin u niet aan alle voorwaarden voldoet. U had voor dat jaar fosfaatrechten nodig.

Artikel 2 :

- Een landbouwer is in een kalenderjaar vrijgesteld van het verbod, bedoeld in [artikel 21b, van de wet](#), voor zover hij op zijn bedrijf dierlijke meststoffen produceert met jongvee voor de zoogkoeienhouderij, indien:
 - a. in het desbetreffende kalenderjaar op het bedrijf niet tevens melk- of kalfkoeien of vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij worden gehouden;
 - b. hij ervoor zorgt dat met in het desbetreffende kalenderjaar op het bedrijf gehouden vrouwelijke runderen nadien geen dierlijke meststoffen worden geproduceerd op een bedrijf dat melk bestemd voor consumptie of verwerking produceert;
 - c. in het geval de minister ten aanzien van het bedrijf een fosfaatrecht heeft vastgesteld overeenkomstig [artikel 23, derde tot en met zesde en negende lid, van de wet](#), een kennisgeving van het vervallen van dit fosfaatrecht met ingang van het kalenderjaar waarin voor het eerst met het bedrijf gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling, is geregistreerd overeenkomstig [artikel 31, tweede lid, van de wet](#) voorafgaand aan dat kalenderjaar, en
 - d. hij in het desbetreffende kalenderjaar geen vrouwelijke runderen inschaart van, of uitschaart naar, een landbouwer die niet is vrijgesteld.
- 2 In afwijking van het eerste lid is een landbouwer in 2018 vrijgesteld indien:
 - a. voor 1 januari 2019 een kennisgeving van het vervallen van het fosfaatrecht met ingang van die datum is geregistreerd;
 - b. aan het eerste lid, onderdelen a, b en d, is voldaan in het gedeelte van 2018 dat resteert na het tijdstip van aanmelding als bedoeld in [artikel 3, derde lid](#), en
 - c. het fosfaatrecht na registratie van de kennisgeving van het vervallen van het fosfaatrecht niet overgaat naar een ander bedrijf.
- 3 Het eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op een fosfaatrecht dat de minister overeenkomstig [artikel 23, derde tot en met zesde en negende lid, van de wet](#), heeft vastgesteld ten aanzien van een ander bedrijf waarvan de landbouwer bestuurder is geweest in de 3 jaren voorafgaand aan het jaar waarin hij voor het eerst met het bedrijf gebruik maakt van de vrijstelling.
- 4 Het eerste lid is niet van toepassing op een landbouwer die na 8 maart 2018

op zijn bedrijf dierlijke meststoffen met jongvee voor de zoogkoeienhouderij is gaan produceren, indien moet worden aangenomen dat de oprichting van dat bedrijf of het houden van jongvee voor de zoogkoeienhouderij op dat bedrijf, in overwegende mate ten doel heeft de toepassing van het eerste lid, onderdeel c, en derde lid, te vermijden.

In de toelichting staat hierover het volgende:

Verder dient de landbouwer te verzekeren dat vrouwelijke runderen die op het bedrijf zijn gehouden in een jaar waarin van de vrijstelling gebruik wordt gemaakt, nadien niet worden gehouden op melkproducerende bedrijven. Indien het dier na bijvoorbeeld verkoop immers alsnog zou worden aangewend voor de melkveehouderij, had de houder van het dier steeds over fosfaatrechten moeten beschikken. Daarom geldt niet alleen met betrekking tot de eerstvolgende houder van het dier, maar met betrekking tot alle toekomstige houders dat het geen bedrijven mogen zijn die melk bestemd voor consumptie of verwerking produceren. De vrijgestelde landbouwer is hiervoor verantwoordelijk. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen toekomstige houders in Nederland of in het buitenland. Immers, ook fosfaat dat in Nederland wordt geproduceerd door jongvee dat later in het buitenland als melkvee wordt aangewend, valt onder het fosfaatplafond voor de melkveehouderij. Omdat de gevolgen voor het vrijgestelde bedrijf groot kunnen zijn als een dier later alsnog op een melkproducerend bedrijf terecht komt, zal de verkoper goede afspraken moeten maken met de koper. Dit kan bijvoorbeeld door een kettingbeding op te nemen in de koopovereenkomst die wordt gesloten, zodat met opeenvolgende kopers steeds opnieuw moet worden overeengekomen dat met het dier geen dierlijke meststoffen worden geproduceerd op een melkproducerend bedrijf.

Indien op enig moment in een kalenderjaar niet aan de criteria voor vrijstelling wordt voldaan, is de vrijstelling niet van toepassing en zal het desbetreffende bedrijf over voldoende fosfaatrechten moeten beschikken voor de op het bedrijf in het gehele kalenderjaar geproduceerde hoeveelheid dierlijke meststoffen. Voor het jaar 2018 geldt dat de fosfaatrechten per 1 januari 2019 dienen te vervallen. De landbouwer moet ervoor zorgen dat de kennisgeving van het vervallen van de toegekende fosfaatrechten voor die datum is geregistreerd. Voorts geldt dat in 2018 slechts aan de overige criteria van artikel 2, eerste lid, hoeft te zijn voldaan vanaf het moment dat de landbouwer zich heeft aangemeld voor de vrijstelling. De vrijstelling geldt dan voor de op het bedrijf in het gehele jaar 2018 met jongvee voor de zoogkoeienhouderij geproduceerde hoeveelheid dierlijke meststoffen.

Artikel 2

Een landbouwer is slechts vrijgesteld van de verplichting om fosfaatrechten te hebben voor jongvee voor de zoogkoeienhouderij, indien aan de criteria van artikel 2 is voldaan. Het fosfaatrechtenstelsel ziet op kalenderjaren; een bedrijf moet over voldoende fosfaatrechten beschikken voor de op het bedrijf in het desbetreffende kalenderjaar met melkvee geproduceerde hoeveelheid dierlijke meststoffen. De criteria in artikel 2, eerste lid, zijn daarom eveneens gekoppeld aan kalenderjaren. Daarbij wordt een uitzondering gemaakt voor het jaar 2018, omdat deze regeling in de loop van dat jaar in werking treedt.

Indien een bedrijf in een kalenderjaar van de vrijstelling gebruik maakt, mogen in dat kalenderjaar geen melk- of kalfkoeien of vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij op dat bedrijf worden gehouden (eerste lid, onderdeel a). Ook mogen vrouwelijke runderen die in dat kalenderjaar op het bedrijf worden gehouden, nadien niet worden gehouden op melkproducerende bedrijven (eerste lid, onderdeel b). Dat wil zeggen dat het dier niet mag worden afgevoerd naar een melkproducerend bedrijf, maar ook later niet op een melkproducerend bedrijf terecht mag komen. Het gaat hier om een resultaatsverplichting. De vrijgestelde landbouwer is er verantwoordelijk voor dat met van het bedrijf afgevoerde vrouwelijke runderen geen dierlijke

meststoffen worden geproduceerd op een melkproducerend bedrijf. Bovendien geldt ook dat vrouwelijke runderen slechts mogen worden ingeschaard van, en uitgeschaard naar, bedrijven die dat kalenderjaar van de vrijstelling gebruik maken (eerste lid, onderdeel d).

In geval van gebruikmaking van de vrijstelling met ingang van 2018, moet de kennisgeving op zodanig tijdstip worden gedaan dat deze uiterlijk 31 december 2018 is geregistreerd (tweede lid) en dienen de rechten te vervallen met ingang van 1 januari 2019. Bij gebruikmaking van de vrijstelling met ingang van 2018 gelden het verbod om melk- of kalfkoeien of jongvee voor de melkveehouderij te houden, de eis dat op het bedrijf gehouden vrouwelijke runderen nadien niet worden gehouden op melkproducerende bedrijven, en de beperkingen ten aanzien van in- en uitscharen, slechts voor het gedeelte van 2018 dat resteert na aanmelding voor de vrijstelling. Indien voorafgaand aan die aanmelding melk- of kalfkoeien of jongvee voor de melkveehouderij zijn gehouden, vrouwelijke runderen zijn gehouden die later worden gehouden op melkproducerende bedrijven of dieren zijn ingeschaard of uitgeschaard, staat dat dus niet in de weg aan het gebruik van de vrijstelling met ingang van 2018. Met vriendelijke groeten,

10.2.e

.....
Adviseur

Uitvoeringskaders & Betaalorgaan
Afdeling Europese Uitvoeringskaders

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Ministerie van EZ
Mandemaat 3 | Assen

.....
M 0610.2.e

10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)

aanwezig: ma, di, do en vr

afwezig: wo